

ZPRACOVÁNÍ INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLOMOUCKÉ AGLOMERACE

PRACOVNÍ VERZE 28. 8. 2014

Název projektu: Příprava integrované strategie pro ITI – Olomoucká aglomerace
Registrační č. projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00340
Evidenční č. EDS/SMVS: 117d312000175
Operační program: Operační program Technická pomoc
Prioritní osa OPTP: 8.3a
Oblast podpory OPTP: 8.3.2a
Doba realizace projektu: 1.7.2013 – 29.8.2014

*Název projektu: Příprava integrované strategie pro ITI -Olomoucká aglomerace
Registrační č. projektu. CZ.1.08/3.2.00/14.00340*

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUČNOSTI

OBSAH

1.	ÚVODNÍ SLOVO.....	3
2.	SHRNUTÍ	4
3.	VÝCHODISKA PRO NÁVRH INTEGROVANÉ STRATEGIE	5
4.	VYMEZENÍ AGLOMERACE, ZÁKLADNÍ POPIS	7
5.	PARTNERSTVÍ PŘI PŘÍPRAVĚ STRATEGIE.....	9
6.	VIZE INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLOMOUCKÉ AGLOMERACE	10
7.	STRATEGICKÉ CÍLE INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLOMOUCKÉ AGLOMERACE.....	10
7.1.	<i>Globální cíl</i>	10
7.2.	<i>Intervenční logika ITI</i>	10
8.	PRIORITNÍ OBLASTI	14
9.	DÍLČÍ CÍLE	14
9.1.	<i>Dílčí cíle prioritní oblasti Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce</i>	15
9.2.	<i>Dílčí cíle prioritní oblasti Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky</i>	23
9.3.	<i>Dílčí cíle prioritní oblasti Rozvoj infrastruktury a zlepšení životního prostředí</i>	27

1. ÚVODNÍ SLOVO

Dámy a pánové,

dovolte mi na úvod tohoto materiálu připomenout několik faktů, abychom si uvědomili širší kontext naší snahy.

Česká republika zažádala o vstup mezi členské státy EU v roce 1996. Po osmi letech, tedy od 1. 5. 2004, jsme se stali plnoprávními členy Unie. Rozhodlo o tom referendum v roce 2003, kterého se zúčastnilo cca 56% oprávněných voličů a 77% hlasujících se vyjádřilo pro vstup. V prvním „krátkém“ plánovacím období 2004 - 2006 jsme mohli čerpat v dotacích 53 miliard. V letech 2007 – 2013 pro ČR bylo připraveno rekordních 660 miliard a nyní v letech 2014 - 2020 můžeme čerpat cca 520 miliard korun. V rámci nástroje ITI může přijít navíc necelých šest miliard korun i do našeho regionu. Jak se s touto výzvou a zároveň nesnadným úkolem popereme, je pouze na nás a našich schopnostech.

Střední Morava a olomoucký region patří historicky k územím, kde se po staletí soustředil duchovní, kulturní i hospodářský rozvoj, který byl bohužel násilně přerušen několika válečnými konflikty a obdobími stagnace. I proto musíme dnešní příležitost k posílení významu regionu, co nejlépe využít.

Výsledkem a podmínkou využití finančních prostředků je zvýšení konkurenceschopnosti oblasti a tím přispění ke kvalitě života a spokojenosti obyvatel nejen střední Moravy, ale i celé ČR a EU. Jestli se nám to podaří, budou hodnotit příští generace.

Díky všem, kteří se poctivě snaží přispět ke vzniku strategie, která v široké a nelehké diskuzi s významnými partnery i angažovanými občany definuje cíle a vize, kterých chceme dosáhnout v příštím desetiletí. Navíc k těmto vizím složitě hledáme vhodné nástroje a prostředky, které odpovídají představám řídicích orgánů operačních programů. Ne vše se dá empiricky naplánovat a správně odhadnout. Věřím však, že případné drobné chyby a nedorozumění jsou pouze nutnými omyly a překážkami na cestě vpřed.

Ladislav Šnevajs , náměstek primátora
Statutární město Olomouc

2. SHRNU TÍ

- a) Integrované územní investice představují nástroj, který podporuje integrované využívání fondů a má potenciál zajistit lepší celkové výsledky při stejné výši veřejných financí. Možnost delegování správy integrovaných územních investic dává městům možnost zapojit se do přípravy a realizace programu a nést za tyto úkoly odpovědnost. V případě integrovaných územních investic je na začátku zajištěno několik zdrojů financování, a tím i větší jistota ohledně financování strategických opatření.
- b) Pro návrh integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace byly na základě socio-ekonomické analýzy, SWOT analýzy a jednání s klíčovými aktéry zvoleny tyto problémové oblasti, které má ITI následně nápomoci řešit:
- klesající atraktivita aglomerace,
 - nízká ekonomická výkonnost aglomerace,
 - selhávání trhu práce,
 - nedostatečná infrastruktura.
- c) Intervenční logika je založena na předpokladu, že zvýšení atraktivity aglomerace vede prostřednictvím zvýšení její globální konkurenceschopnosti.
- d) Zvýšení konkurenceschopnosti a ekonomické výkonnosti aglomerace bude založeno na fungujícím a vyváženém trhu práce, přičemž skutečné rozlišení v rámci širšího regionu může přinést rozvíjející se znalostní ekonomika, těžící z výsledků místní vědecko-výzkumné a inovační činnosti. Rozvoj těchto oblastí pak bude stavět na kvalitní infrastruktuře a zdravém životním prostředí.
- e) V rámci realizace dílčích cílů bude kladen nejvyšší důraz na to, aby byla prokázána jasná a bezprostřední vazba jednotlivých projektů a opatření na výše uvedené oblasti, tedy na pozitivní vazbu vzhledem k trhu práce či znalostní ekonomice. Pouze doplňkově budou realizována opatření vedoucí ke zdravému životnímu prostředí.

3. VÝCHODISKA PRO NÁVRH INTEGROVANÉ STRATEGIE

Zdroj: Socio-ekonomická analýza, vlastní zpracování

»» **Integrované územní investice** představují nástroj, který podporuje integrované využívání fondů a má potenciál zajistit lepší celkové výsledky při stejné výši veřejných financí. Možnost delegování správy integrovaných územních investic dává subregionálním subjektům (místním či městským zúčastněným subjektům) možnost zapojit se do přípravy a realizace programu a nést za tyto úkoly odpovědnost. V případě integrovaných územních investic je na začátku zajištěno několik zdrojů financování, a tím i větší jistota ohledně financování integrovaných opatření. Integrované územní investice představují nástroj určený k realizaci rozvoje na základě místního přístupu, který může pomoci odblokovat nevyužitý potenciál skrytý na místní a regionální úrovni.

»» **Olomoucká aglomerace**, představující území s intenzivními interakcemi se svými jádry, zahrnuje města Olomouc, Prostějov, Přerov s počtem obyvatel 190,2 tis. a dále 230 obcí s počtem obyvatel 247,3. Celkem tedy Olomoucká aglomerace čítá 437,5 tis. obyvatel.

»» **Populace aglomerace** od roku 2009 **klesá**. Ve sledovaném období (2004 – 2013) je sice zaznamenán absolutní nárůst počtu obyvatel, tento nárůst je však slabší než celorepublikový průměr. Pokud se podíváme na zdroj tohoto (slabého) růstu tak zjistíme, že se odehrává pouze v malých městech a na venkově, sídla o velikosti větší než 5000 obyvatel ve sledovaném období pouze ztrácela. Aglomerace **ztrácí zejména mladší skupiny obyvatel**.

»» Olomoucká aglomerace **stárne rychleji** než zbytek republiky. **Ekonomické zatížení obyvatel**, tedy poměr obyvatel v ekonomicky aktivním věku a zbytku **je také nad celostátním průměrem**.

»» Díky nízké produktivitě práce a nízké ekonomické výkonnosti se Olomoucký kraj řadí na **poslední místa z pohledu tvorby HDP**. Také čistý disponibilní důchod domácností v kraji nedosahuje průměru mimopražských regionů ČR. Jednou z příčin tohoto faktu je **velice nízká exportní výkonnost** kraje a také **nízký příliv přímých zahraničních investic**.

»» I přes vyšší tempo stárnutí si Olomoucká aglomerace drží **nadprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel**. Lidé v aglomeraci jsou zaměstnáni převážně v terciérním sektoru a podíl tohoto sektoru na celkové zaměstnanosti převyšuje republikový průměr. Nutno dodat, že tento rozdíl je způsoben mimo jiné **nadprůměrnou zaměstnaností v sektoru služeb**, jež je **financován z veřejných prostředků** (zdravotnictví a sociální péče, veřejná správa, obrana, vzdělávání).

»» V letech ekonomické krize zaznamenala Olomoucká aglomerace **výrazný nárůst míry nezaměstnanosti**, kdy se z čelních příček v roce 2007 dostala v současnosti na spíše zadní příčky a intenzita růstu nezaměstnanosti byla v rámci ČR nejvyšší. V daném období se razantně snížil počet

pracovních míst a reverzně se **prudce zvýšil počet uchazečů o jedno pracovní místo**, a to o **desetinásobek**. Nejvíce ohrožené skupiny na trhu práce jsou pak absolventi a dlouhodobě nezaměstnaní.

»» V rámci kraje se ve sledovém období **zvýšil počet pracovišť vědy a výzkumu**. I přes tento pozitivní vývoj byl **růst v ostatních regionech dynamičtější**. Výrazně rostly také výdaje na vědu a výzkum, dokonce razantněji než ve zbytku ČR. Tempu růstu výdajů na výzkum však neodpovídá vývoj patentových přihlášek a počet udělených patentů, v těchto ukazatelích Olomoucký kraj za ČR zaostává.

»» Hustota a kvalita silnic I. třídy v rámci aglomerace výrazně kolísá. Ačkoli je okres Přerov v ukazateli hustoty silnic nadprůměrný, přetrvávají zde vinou nedobudované infrastruktury významné dopravní problémy. Okres Prostějov je na opačné straně hodnocení hustoty (výrazně zde převládají silnice III. třídy). Společným rysem v rámci aglomerace je však **nárůst intenzity dopravy** a rostoucí zatížení silnic v aglomeraci, přičemž **nejvíce exponované silnice násobně převyšují republikové průměry**. Ve městě Olomouc **klesá využívání MHD**. Olomoucký kraj je **nadprůměrný** co do **infrastruktury pro cyklisty**.

»» Z pohledu **zdravotnických a sociálních služeb** se Olomoucká aglomerace řadí do **republikového nadprůměru**.

»» **Kvalita životního prostředí** je v rámci Olomoucké aglomerace **dobrá**.

4. VYMEZENÍ AGLOMERACE, ZÁKLADNÍ POPIS

Zdroj: Vymezení Olomoucké aglomerace (ITI územního celku), Katedra geografie, Přírodovědecká fakulta UP v Olomouci

Město Olomouc leží z větší části v Hornomoravském úvalu, na soutoku řek Moravy a Bystřice. Jeho poloha přímo determinuje jeho roli jakožto dopravního uzlu a regionálního centra se širším významem. Silniční doprava je zastoupena především rychlostními komunikacemi R35 a R46 (propojení směrem na Hradec Králové a Ostravu, resp. Vyškov a Brno). Olomouc je však i železničním uzlem, prochází jí III. železniční koridor (spojuje Cheb a Mosty u Jablunkova). Role Olomouce je poměrně silná, jednak je centrem kraje a díky příznivé geografické poloze i rovnoměrně členěné struktuře osídlení regionu střední Moravy si vytváří široké zázemí. Váže na sebe množství administrativních a jiných funkcí, dále je sídlem velkých firem (zaměstnavatelů, univerzity a mnoha dalších institucí). Společně s téměř padesátitisícovými městy Prostějov a Přerov vytváří jádrovou oblast Olomouckého kraje.

Olomouc disponuje schopností vytvářet si širší zázemí, i přes relativní blízkost Brna a Ostravy. Jejich vliv se příliš neprojevuje. Při tvorbě vazeb v geografickém prostoru sehrává velmi důležitou úlohu sídelní struktura, resp. její hustota. V případě okresů Olomouc, Prostějov a Přerov je patrná nadprůměrná četnost obcí vzhledem k celorepublikovému průměru. Především okresy Prostějov a Přerov vykazují poměrně nízké průměrné populační velikosti obcí (bez i při započítání okresního města), viz Tab. 1. To dokládá značně rozptýlenou sídelní strukturu ve zmíněných okresech, kde si padesátitisícová města Prostějov a Přerov vytvářejí svá vlastní zázemí. Potenciální dosah působení Olomouce v tomto směru však je reálný, protože právě díky rozptýlené sídelní struktuře představuje město Olomouc i pro obce z okresů Prostějov a Přerov přirozené spádové centrum (absence dalších měst střední či menší velikosti v okresech). Ještě vyšší dosah působení Olomouce a vznik těsných vazeb jádro-zázemí se otevírá v oblasti severně od města Olomouc, především díky absenci větších sídel.

Vlastní vymezení aglomerace bylo realizováno na základě kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu (kvalitativní kritéria sloužila jako doplňující). Použitým kvantitativním ukazatelem byla především data o dojížděcích pracujících (s využitím databáze dat ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011), přičemž v úvahu byl brán především podíl denně dojíždějících pracujících do jádra aglomerace (suma dojíždějících do Olomouce, Prostějova a Přerova) z každé obce z celkového počtu zaměstnaného obyvatelstva v obci + další doplňující ukazatele. Na základě intenzity sledovaných vazeb byly vytvořeny 3 zóny aglomerace (A, B, C).

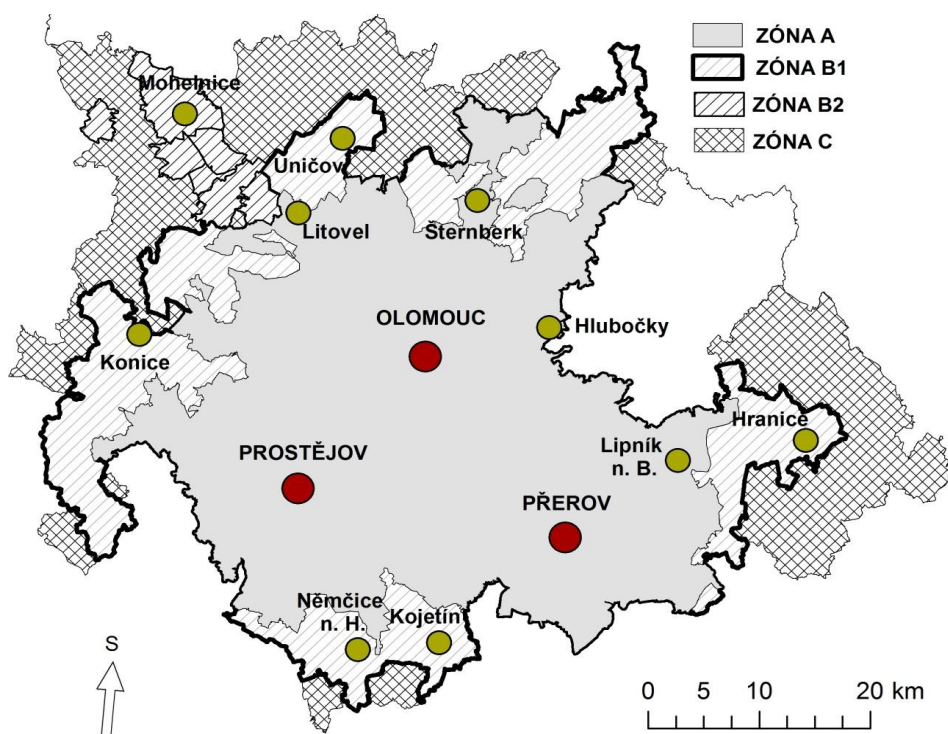
Zóna A představuje území s nejintenzivnějšími interakcemi s jádrem aglomerace, zahrnuje města Olomouc, Prostějov, Přerov s počtem obyvatel 190,2 tis. a dále celkem 169 obcí s počtem obyvatel 173,5 tis. (dle SLDB 2011), celkem tedy v zóně A žije přibližně 363,7 tis. obyvatel. Mezi další významná střediska, která jsou v tomto území zastoupena, patří města Šternberk, Litovel, Lipník nad Bečvou, Lutín nebo obec Hlubočky

Zóna B1 představuje území s vysokou mírou interakce s jádrem aglomerace (k rozšíření došlo snížením kritických hodnot ukazatelů o pracovní dojíždě) + rozšíření o oblast Mohelnicka v souladu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje (zóna B2).

Počet obcí v aglomeraci díky tomu vzroste z původních 169+3 na celkem 230+3 a počet obyvatel z původních 363,7 tis. na 437,5 tis. (ve struktuře 190,2 tis. obyv. jádro a 247,3 tis. zázemí).

Zóna C je území aglomerace rozšířené do hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Vymezení území aglomerace odpovídají (resp. jej podporují) i kvalitativní ukazatele vzdělanosti obyvatelstva, je přirozené, že nadprůměrná vzdělanost je především na území větších měst a jejich těsného zázemí, přičemž ukazatel vzdělanosti podporuje jednoznačně zahrnutí Hranic do území zóny B.

OBR. 1: MAPA AGLOMERACE

5. PARTNERSTVÍ PŘI PŘÍPRAVĚ STRATEGIE

V roce 2013 bylo mezi statutárními městy Olomouc, Přerov a Prostějov uzavřeno Memorandum o spolupráci a společném postupu při přípravě na čerpání dotací v plánovacím období 2014 – 2020. Na základě tohoto memoranda byly zahájeny přípravné práce, jež mají vyústit v realizaci Integrované územní investice Olomoucké aglomerace.

V rámci přípravy integrované strategie Olomoucké aglomerace probíhá spolupráce i s dalšími významnými městy na tomto území (Litovel, Uničov, Konice, Hranice, Lipník nad Bečvou a Mohelnice), s Olomouckým krajem a dalšími relevantními subjekty.

V Radě města Olomouce bylo schváleno zřízení pracovních skupin a Řídícího výboru ITI, ve kterých byli zapojeni členové jednotlivých relevantních partnerů pro jednotlivé oblasti ITI, a to jak z municipální oblasti, tak z řad ostatních klíčových aktérů.

Řídící výbor

Řídící výbor v přípravě integrované strategie dohlížel nad průběhem a naplňováním klíčových výstupů strategie ITI a schvaloval její realizaci a konečnou podobu v pracovní verzi. Mezi jeho další pravomoc patří rozhodování o zařazení projektů do integrované strategie a o podpisu smlouvy mezi nositelem ITI a realizátorem integrovaného projektu.

Při vytváření Řídícího výboru se dbalo o to, aby se na rozhodování o směřování integrované strategie podíleli všichni relevantní aktéři regionu Olomoucké aglomerace. Proto je výbor složen ze zástupců těchto subjektů:

- Statutární město Olomouc (hlavní nositel ITI),
- Statutární město Přerov,
- Statutární město Prostějov,
- Olomoucký kraj,
- menší města a obce,
- akademická půda,
- relevantní sdružení MAS ČR,
- organizace zabývající se průmyslem a zaměstnaností,
- sdružení regionálních samospráv,
- zástupce církve.

Pracovní skupiny

Pro účely přípravy integrované strategie byly ustanoveny dvě pracovní skupiny, a sice pro oblast ekonomického rozvoje a trhu práce a oblast infrastruktury a životního prostředí.

Podobně jako Řídící výbor, i pracovní skupiny byly složeny ze zástupců relevantních subjektů, kterých se týkala témata uvedená v integrované strategii.

6. VIZE INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLMOUCKÉ AGLOMERACE

Vizí Integrované rozvojové strategie je přispět k využití rozvojového potenciálu aglomerace, a tím zvýšit její konkurenceschopnost.

Využitý rozvojový potenciál území – atraktivní a konkurenceschopná aglomerace

7. STRATEGICKÉ CÍLE INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLMOUCKÉ AGLOMERACE

Pro návrh integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace byly na základě socio-ekonomické analýzy, SWOT analýzy a jednání s klíčovými aktéry zvoleny tyto problémové oblasti, které má ITI následně nápomoci řešit:

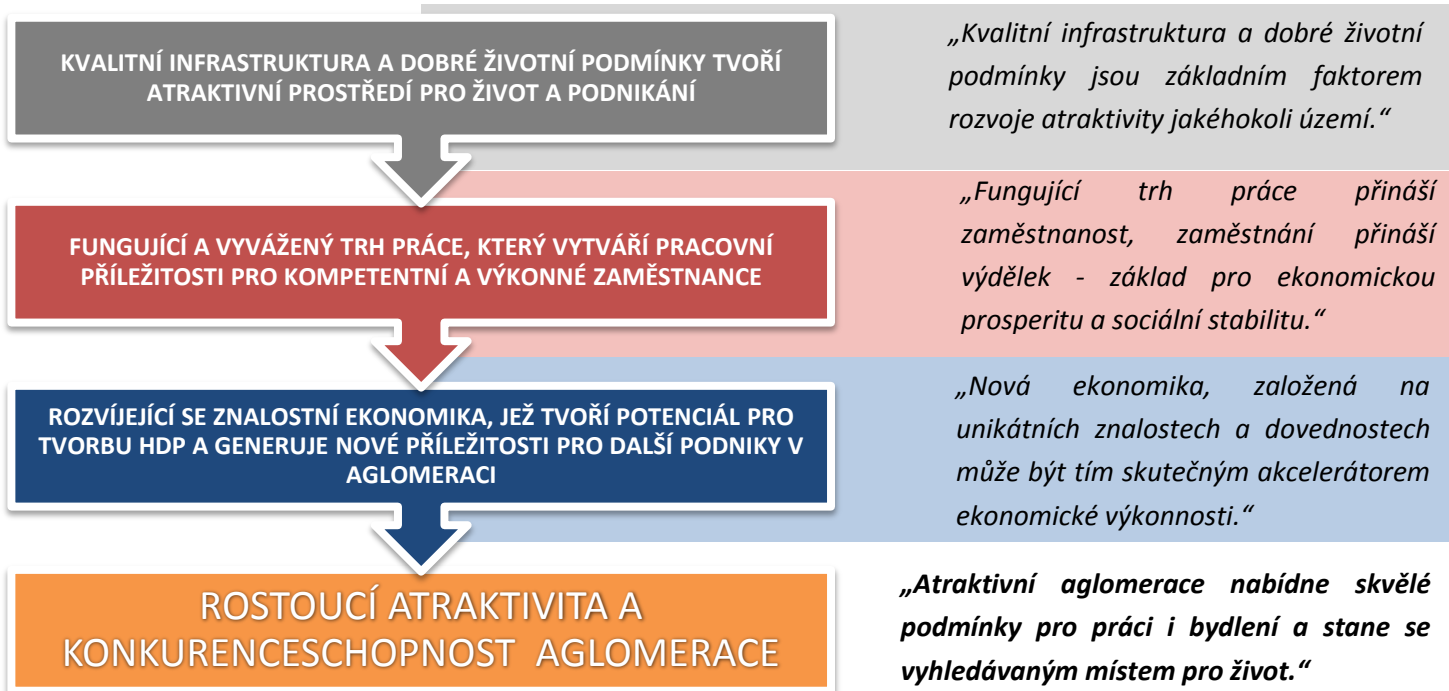
- Klesající atraktivita aglomerace
- Nízká ekonomická výkonnost aglomerace
- Selhávání trhu práce
- Nedostatečná infrastruktura

7.1. GLOBÁLNÍ CÍL

Globálním cílem integrované strategie je zvýšení konkurenceschopnosti Olomoucké aglomerace, a to zejména díky zvýšení ekonomické výkonnosti místních podniků a rozvoji místní znalostní ekonomiky, a také zlepšením podmínek na trhu práce v aglomeraci. Nezbytnou podmínkou pro zvýšení konkurenceschopnosti je pak zlepšení místní a regionální infrastruktury a kvalitní životního prostředí.

7.2. INTERVENČNÍ LOGIKA ITI

Celková intervenční logika integrované strategie rozvoje území olomoucké aglomerace:

Intervenční logika integrované strategie metropolitní oblasti pro **oblast trhu práce** zahrnuje jak stranu „nabídky“, tedy podnikatelské subjekty, které vytváří pracovní místa, tak stranu „poptávky“, jež je představována zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání a budoucími zaměstnanci – žáky a studenty. Fungujícím a vyváženým trhem práce je myšlen takový trh práce, kde rozvíjející se podniky vytváří nová pracovní místa, která jsou následně obsazována výkonnými a kompetentními zaměstnanci.

V rámci opatření budou tedy využity jednak nástroje podpory podnikání (investice do začínajících a rozvojových podniků, poradenství při internacionalizaci podnikání) a bude podporován rozvoj podnikatelské infrastruktury (investice do tzv. „brownfields“) – tyto intervence povedou ke vzniku nových či udržení stávajících pracovních míst. Na straně rozvoje lidských zdrojů bude podporován rozvoj žáků a studentů opatřeními, jež zvýší kvalitu vzdělávání vzhledem k uplatnitelnosti absolventů na trhu práce a budou realizována opatření pro zvýšení kompetencí zaměstnanců a nezaměstnaných (nebude se jednat o duplicitu v rámci projektů Úřadu práce, budou realizovány doplňkové a přesněji zaměřené projekty), to vše s cílem lépe využít potenciál lidských zdrojů a aglomeraci. Zvláštní skupinu opatření představuje rozvoj partnerství pro zlepšení spolupráce na trhu práce a podpora sociálního podnikání, v obou těchto skupinách dominuje aktivita veřejného sektoru.

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVÁŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚŠTNANCE

KVALITNÍ A DOSTUPNÉ LIDSKÉ ZDROJE V RÁMCI AGLOMERACE

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A TVORBA PRACOVNÍCH MÍST

ZÁJEM A PODPORA TRHU PRÁCE ZE STRANY VEŘEJNÉHO SEKTORU

Absolventi škol jsou kompetentní vzhledem k potřebám trhu práce

Kompetence zaměstnanců a nezaměstnaných odpovídají potřebám trhu práce

V rámci aglomerace se rozvíjí stávající podniky a vznikají nové podnikatelské záměry

Metropolitní oblast disponuje odpovídající podnikatelskou infrastrukturou (zejména nemovitostmi)

Klíčoví aktéři na trhu práce dlouhodobě efektivně spolupracují

Rozvíjí se sociální podnikání a vznikají celospolečensky prospěšná pracovní místa

V oblasti **zvýšení ekonomické výkonnosti a podpory znalostní ekonomiky** je intervenční logika postavena na propojení vědy a výzkumu s komerční a aplikační sférou, přičemž základním předpokladem je existence potenciálu pro komerční aplikace výsledků vědy a výzkumu, což povede ke vzniku a rozvoji firem schopných generovat vysokou přidanou hodnotu. Nejedná se tedy o budování nových výzkumných center, ale o maximální využití stávajících kapacit, jež budou efektivněji propojovány s „okolním prostředím“, zejména pak s privátními podniky. Součástí opatření je vedle podpory samotného výzkumu a inovačního podnikání také rozvoj podpůrné infrastruktury.

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

Intervenční logika integrované strategie metropolitní oblasti pro oblast **infrastruktury a životního prostředí** staví na předpokladu, že nezbytým faktorem atraktivity a konkurenceschopnosti území je kvalitní dopravní infrastruktura a zdravé a bezpečné životní prostředí.

Opatření v oblasti dopravní infrastruktury jsou zacíleny ke zvýšení mobility a zkvalitňování infrastruktury, a to s ohledem na podporu navazujících oblastí – investice do infrastruktury by měly zlepšovat potenciál aglomerace vzhledem k podpoře fungujícího trhu práce (např. investice do silnic či cyklostezek by měly usnadnit dojížděku do zaměstnání) či podpoře znalostní ekonomiky. Zbývající investice jsou zaměřeny na zkvalitňování a zatraktivnění městského prostředí, čímž přímo podporují globální cíl a vrcholovou oblast intervenční logiky ITI.

Zvláštní skupinou opatření v této oblasti bude podpora vzniku a rozvoje regionálních dominant, které se mohou stát novými symboly atraktivní a konkurenceschopné metropolitní oblasti.

8. PRIORITY OBLASTI

Integrovaná strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace se ve shodě s intervenční logikou sestává z následujících prioritních oblastí:

PO1: Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce

PO2: Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky

PO3: Rozvoj infrastruktury a zlepšení životního prostředí

PO4: Technická pomoc při přípravě a řízení ITI (bude rozpracována následně v rámci přípravy implementace ITI)

9. DÍLČÍ CÍLE

Prioritní oblasti integrované strategie rozvoje území Olomoucké aglomerace jsou dále naplňovány těmito dílčími cíli:

Využitý rozvojový potenciál území – konkurenceschopná aglomerace

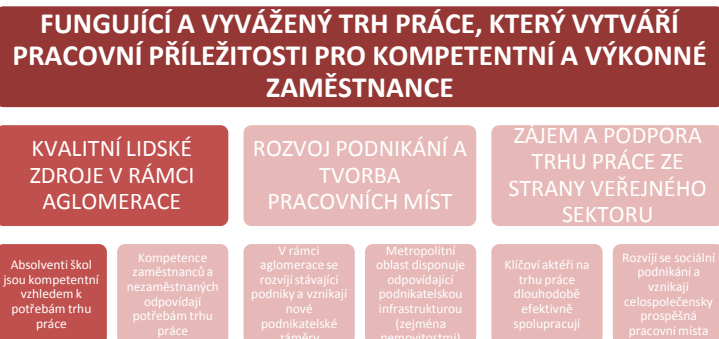
- Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce
- Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky
- Rozvoj infrastruktury a zlepšení životního prostředí

9.1. DÍLČÍ CÍLE PRIORITY OBLASTI PODPORA SOULADU NABÍDKY A POPTÁVKY NA TRHU PRÁCE

Dílčí cíl: Rozvoj kompetencí žáků a studentů

Ukazuje se, že žáci a studenti Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu technických a přírodovědných oborů. Odborné a podnikatelské kompetence absolventů jsou na relativně nízké úrovni a neodpovídají požadavkům firem. Jejich uplatnitelnost na trhu práce je tak snížena.

Obsahem opatření bude vyšší motivace dětí, žáků a studentů ke studiu technických a přírodovědných oborů, zlepšení odborných a podnikatelských kompetencí absolventů a zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Vedle toho pak bude rozvíjen vnitřní potenciál dětí a studentů, a to již od předškolního vzdělávání.

Očekávané výsledky:

- Zavedení a rozšíření postupů a nástrojů individuální podpory pedagogů.
- Rozvoj kultury sdílení pedagogických zkušeností, poskytování metodické podpory a odborné zpětné vazby a učení se od kolegů.
- Zvýšení podílu pedagogů schopných přizpůsobit výuku potřebám jednotlivých žáků.
- Zvýšení kvality a efektivnosti systému pedagogicko-psychologického poradenství.
- Otevření ZŠ, SŠ, ŠPZ a dalších vzdělávacích institucí k větší spolupráci s vnějším prostředím.
- Zvýšení zájmu dětí a žáků o studium technických a přírodovědných oborů a motivace uplatnit toto vzdělání na trhu práce.
- Rozšíření polytechnického vzdělávání v MŠ pro rozvoj kreativity, osobního vyjadřování, logiky, a manuální zručnosti a zvýšení kvality polytechnického vzdělávání na ZŠ, SŠ a vyšších odborných školách ve spolupráci s dalšími vzdělávacími zařízeními a organizacemi.
- Zvýšení spolupráce škol a zaměstnavatelů při realizaci vzdělávání (vč. praktického vyučování a stáží).
- Zvýšení kapacity i kvality kariérového poradenství na školách.
- Rozvoj předpokladů odborných škol realizovat vzdělávání dospělých.
- Rozvoj předškolního vzdělávání.

OP:

- OP VVV 3.2: Zvýšení kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ.
- OP VVV 3.3: Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích.
- OP VVV 3.6: Zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce.
- IROP 2.4: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Opatření dílčího cíle:

- Profesní podpora (mentoring, supervize) pedagogů.
- Systematické vzdělávání pedagogických pracovníků ve stěžejních oblastech, osobnostně sociální rozvoj.
- Sdílení profesních zkušeností ředitelů a učitelů k jejich spolupráci s učiteli prvního stupně ZŠ, rodiči a dalšími odborníky.
- Rozvoj podnikavosti a kreativity dětí a žáků.
- Tvorba a realizace místních plánů rozvoje vzdělávání.
- Nástroje k ověřování výsledků vzdělávání, včetně hodnocení klíčových kompetencí.
- Zlepšení spolupráce škol a školských zařízení a zaměstnavatelů NNO.
- Podpora vzdělávací činnosti a dalších tvůrčích činností spojených se specializací VŠ a zaměřením jejich studijních programů.
- Podpora rozvoje specializace VŠ a zaměření jejich studijních programů/oborů v souladu s potřebami společnosti, podpora podnikavosti a dalších moderních dovedností studentů.
- Rozšíření kapacit pro předškolní vzdělávání.
- Výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben, laboratoří, dílen, center odborné přípravy a pozemků pro výuku přírodovědných a technických oborů a pro výuku technických a řemeslných dovedností.
- Rekonstrukce a vybavení vzdělávacích zařízení, rozvoj okolí škol.

Indikativní projekty:

- Centrum vzdělanosti regionu (OK4Inovace, UPOL, CzechInvest).
 - Inovace preprimárního vzdělávání se zaměřením na rozvoj kompetencí dětí v oblasti technických a přírodovědných oborů.
 - Vytvoření sítě základních polytechnických škol.
 - Sdílené dílny a laboratoře.
 - IT mobilita pro školy.
 - Zábavná matematika.
- Systém podpory výchovných poradců v Olomoucké aglomeraci (UPOL).
- Testovací nástroj k ověření klíčových kompetencí žáků (UPOL).
- Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti podnikatelských kompetencí, podnikavosti a iniciativy (UPOL).
- Rozvoj podnikatelského povědomí žáků ZŠ (START podnikání o.p.s.).
- Studentské soutěže k rozvoji podnikavosti (OK4Inovace)

Dílčí cíl: Rozvoj kompetencí zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání

Vzhledem k vysoké závislosti ČR na exportu, mění se struktura ekonomiky a tedy i zaměstnanost je nutné zvyšovat úroveň znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců. Adaptabilita podniků a jejich zaměstnanců na mění se strukturu ekonomiky (přechod na znalostní ekonomiku, technologické

změny, výzkum a vývoj, přechod na nízkouhlíkové hospodářství účinněji využívající zdroje atd.) je jedním ze základních předpokladů ekonomického růstu v aglomeraci. Zejména MSP se potýkají s nedostatkem kvalifikované pracovní síly v podnikání, včetně inovačních procesů vyžadujících rozvoj odborných znalostí a dovedností. S novými technologiemi souvisí nutnost zaměstnavatelů se s těmito změnami seznámit a proškolit své zaměstnance.

Při začleňování uchazečů o zaměstnání na trh práce hraje jednu z klíčových rolí využití nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Intervence v rámci tohoto dílčího cíle se proto soustředí na podporu doplňkových nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Může se jednat o podporu tvorby nových pracovních míst, podporu poradenských aktivit vedoucích k uplatnění na trhu práce, podporu zvýšení zaměstnatelnosti, zejména zvýšení, obnovení kvalifikace nebo změnu stávající kvalifikace, která již není poptávaná na trhu práce.

Očekávané výsledky:

- Zvýšení odborné úrovně znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců.
- Posílení souladu kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce.
- Zvýšení míry zaměstnanosti v aglomeraci.
- Zvýšení kvality systému dalšího vzdělávání v aglomeraci.
- Odpovídající zajištění materiálních (moderní stroje a další vybavení či lokace využitelné pro zaškolování) kapacit podniků pro vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů.

OP:

- OP Z 1.1: Zvýšit míru zaměstnanosti podpořených osob.
- OP Z 1.3: Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce.
- OP Z 1.4.2: Zvýšit kvalitu systému dalšího vzdělávání.
- OP PIK 2.4: Zvýšit kapacitu pro odborné vzdělávání v MSP.

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVOŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚSTNANCE

KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE V RÁMCI AGLOMERACE

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A TVORBA PRACOVNÍCH MÍST

ZAJEM A PODPORA TRHU PRÁCE ZE STRANY VEŘEJNÉHO SEKTORU

Absolventi škol jsou kompetentní vzhledem k potřebám trhu práce

Kompetence zaměstnanců a nezaměstnaných odpovídají potřebám trhu práce

V rámci aglomerace se rozvíjí stávající podniky a vznikají nové podnikatelské záměry

Metropolitní oblast disponuje odpovídající podnikatelskou infrastrukturou (zejména nemovitostmi)

Klíčoví aktéři na trhu práce dlouhodobě efektivně spolupracují

Rozvíjí se sociální podnikání a vznikají celospolečensky prospěšná pracovní místa

Opatření dílčího cíle:

- Další profesní vzdělávání zaměstnanců podporované zaměstnavateli, zaměřené na odborné i klíčové kompetence, včetně podpory dalšího profesního vzdělávání OSVČ.
- Tvorba a realizace podnikových vzdělávacích programů.
- Podpora a poradenství při vytváření a zavádění moderních systémů řízení a rozvoje lidských zdrojů v podnicích.
- Podpora spolupráce podniků a vzdělávacích institucí za účelem sladování kvalifikační úrovně a kvalifikační struktury pracovní síly s požadavky trhu práce.
- Podpora aktivit k získání pracovních návyků a zkušeností.
- Tvorba a rozvoj nových nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti, geografické a funkční mobility uchazečů a zájemců o zaměstnání.
- Infrastruktura pro realizaci odborného vzdělávání souvisejícího s rozvojem lidských zdrojů v podnicích.
- Podniková školící a tréninková střediska.

Indikativní projekty:

- Firemní stipendia, praxe a brigády (OK4Inovace).
- Kariérní/profesionální centrum regionu (UPOL).

Dílčí cíl: Rozvoj místního podnikání, podpora začínajících podnikatelů a zvýšení internacionalizace místních podniků

Malé a střední podniky představují stabilizující prvek prosperity a zaměstnanosti v aglomeraci. Generují významný počet nových pracovních míst, svými dodávkami se podílejí na konkurenční schopnosti velkých podniků a na inovacích měnících dílčí produktové trhy. Hlavním cílem opatření bude zvýšit počet nových podnikatelských subjektů a nových podnikatelských záměrů zejména inovačního charakteru s vysokým potenciálem růstu, ale i na nižších hodnotových řetězcích, a podnikatelů ve službách s přínosem pro zaměstnanost.

Konkurenceschopnost MSP a jejich růst jsou mimo jiné zásadním způsobem závislé na schopnosti MSP pronikat na nové a perspektivní zahraniční trhy. Expanze na nové trhy v zahraničí představuje možnost pro místní MSP dosáhnout posunu v těchto pozicích a orientovat se na výrobu pro koncové zákazníky. Obsahem cíle je tedy zaměřit se na rozvoj internacionalizace podnikání v oblasti

sofistikovaných služeb a poradenství a na MSP orientující se na nové zdroje růstu na zahraničních trzích.

Očekávané výsledky:

- Rozvoj a posílení podnikatelského sektoru v aglomeraci.
- Rozvoj podnikatelské kultury, podnikavosti a podnikatelství vedoucí vyššímu počtu nově založených podniků.
- Vytvoření nových pracovních míst realizací podpořených podnikatelských záměrů povede ke stabilizaci trhu práce a souvisejícího podnikatelského prostředí MSP.
- Rozvoj kreativních odvětví, která jsou rychle rostoucími odvětvími s velkým růstovým potenciálem, a která pozitivně ovlivňují konkurenceschopnost produktů, služeb a rozvoj dalších odvětví (tzv. kreativní či nová ekonomika).
- Vyšší kvalita a dostupnost poradenských služeb podnikatelských inkubátorů pro začínající podnikatele, které napomohou podnikům se lépe orientovat na trhu a využít všechny tržní příležitosti.
- Zlepšení netechnických kompetencí malých a středních podniků (strategické řízení, marketing, inovační management, zahraniční obchod ad.).
- Zlepšení dostupnosti kvalitních poradenských služeb v regionu za účelem nápomoci MSP k vyššímu využití tržních příležitostí.
- Posílení schopnosti a marketinkové připravenosti MSP nacházet nové trhy (územně i produktově) a vstupovat a udržet se na nich. S tím souvisí zvýšená schopnost mezinárodní expanze, rozšiřování exportní působnosti, výrobních a prodejních aktivit.

OP:

- OP PIK 2.1: Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP.
- OP PIK 2.2: Zvýšit internacionalizaci malých a středních podniků.

Opatření dílčího cíle:

- Specializované poradenství pro stávající inovační firmy.
- Akcelerační program pro firmy vstupující na trh.
- Poradenská místa pro pomoc začínajícím podnikatelům dostupná v celé aglomeraci
- Networking začínajících podnikatelů a stávajících úspěšných podnikatelů.
- Podpora podnikavosti studentů vysokých škol.

- Poskytování služeb pro MSP usnadňující vstup na zahraniční trhy.
- Poskytování sofistikovaných poradenských služeb expertů se znalostí mezinárodního prostředí a poradenských služeb pro strategické řízení a management inovací.
- Poskytování služeb zaměřených na podporu internacionalizace zapojováním MSP do mezinárodních programů.

Indikativní projekty:

- Inkubační program přístupný začínajícím firmám celé aglomerace.
- Podnikatelské soutěže o nejlepší podnikatelský záměr (pro široké spektrum začínajících podnikatelů v aglomeraci) a o nejlepší inovační podnikatelský záměr (zejména pro studenty vysokých škol)
- Systematický vzdělávací program pro studenty vysokých škol v oblasti podnikání.
- Inovační akademie
- Platinn program pro inovační firmy (pro posílení konkurenceschopnosti MSP olomoucké aglomerace)
- Exportní akademie

Dílčí cíl: Rozvoj infrastruktury pro podnikání

V Olomoucké aglomeraci se nachází poměrně málo podnikatelských ploch, které jsou připravené pro jejich nabídnutí potenciálnímu investorovi – ať už zahraničnímu, či regionálnímu, který rozšiřuje svou výrobu.

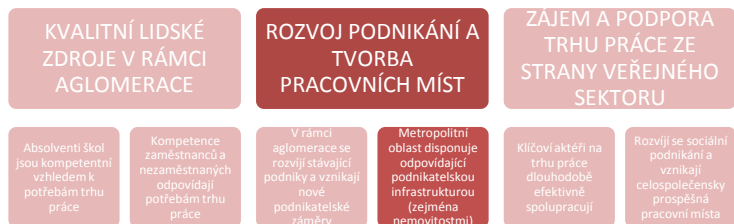
Chybějící či zastaralá podnikatelská infrastruktura, a s ní spojené vysoké

režijní náklady, do značné míry ovlivňuje investice do rozšiřování stávající a inovativní výroby MSP. Rozvoj nových a inovativních podnikatelských aktivit je tak omezen nevhodnými parametry podnikatelských nemovitostí. Dalším cílem je využít městské brownfields a oživit je novými podnikatelskými aktivitami.

Očekávané výsledky:

- Zvýšení využití prostorově a ekonomicky vyhovující podnikatelské infrastruktury, a to prostřednictvím regenerace brownfields.

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVÁŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚŠTNANCE

OP: OP PIK 2.3: Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání.

Opatření dílčího cíle:

- Modernizace výrobních provozů a rekonstrukce stávající zastaralé infrastruktury.
- Revitalizace nemovitostí typu brownfields (bez výdajů na odstranění ekologických zátěží) a jejich přeměna na moderní podnikatelské objekty.
- Zřízení sítě podnikatelských inkubátorů pro začínající podnikatele v aglomeraci.

Indikativní projekty:

- Revitalizace brownfields v městech aglomerace (např. Kasárna Neředín v Olomouci).
- Zásobování průmyslové zóny v Prostějově vodou.
- Rekonstrukce části Mlýnského náhonu v průmyslové zóně města Prostějov.

Dílčí cíl: Zlepšení spolupráce klíčových aktérů na trhu práce

Vedle ostatních podpůrných opatření se ukazuje, že pozitivní vliv na řešení místních otázek trhu práce a zaměstnanosti mají i tzv. pakty zaměstnanosti, které integrují priority a snahy municipalit, organizací státní správy, škol, zaměstnavatelů atp. Tyto komunikační a koordinační platformy mohou být zásadním způsobem nápomocny při přípravě a realizaci rozvojových projektů, jež budou předkládány v rámci ostatních dílčích cílů.

Očekávané výsledky:

- Podpora a rozvoj spolupráce a partnerství při realizaci politiky zaměstnanosti na regionální úrovni se všemi relevantními aktéry na trhu práce.

OP: OP Z 3.1: Zvýšit efektivitu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ (předpoklad, dle průběžných výsledků jednání s MPSV).

Opatření dílčího cíle:

- Observatoř trhu práce a konkurenceschopnosti.
- Koncepce kariérového poradenství.
- Koncepce rozvoje vzdělanosti žáků a studentů.
- Koncepce rozvoje dalších vzdělávání.

Dílčí cíl: Vznik a podpora sociálních podniků

K řešení nepříznivé situace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob může přispět rozvoj sociálního podnikání, které je jedním z moderních a inovativních nástrojů aktivního začleňování, ale zatím není plně využito jeho potenciál.

Sociální podnikání pozitivně přispívá

ke snižování nezaměstnanosti a k podpoře sociálního začleňování. Tím, že zaměstnanci sociální firmy dostávají za svou práci mzdu, stávají se ekonomicky soběstačnými a nejsou závislí pouze na finanční podpoře státu. Sociální firma nabízí pracovní uplatnění znevýhodněným lidem, kteří by se jinak obtížně uplatnili na pracovním trhu, a přispívá ke snižování nezaměstnanosti. Existence a rozvoj sociálních firem může přispívat nejen zaměstnancům samotným, ale ve svém důsledku celé společnosti.

Očekávané výsledky:

- Vznik nových sociálních podniků.
- Rozvoj existujících sociálních podniků.

OP:

- OP Z 2.1.2: Rozvoj sektoru sociální ekonomiky.
- IROP 2.2: Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání.

Opatření dílčího cíle:

- Podnikatelské aktivity v oblasti sociálního podnikání.
- Vzdělávání a poradenství související se založením, provozem a marketingem sociálního podniku.
- Podmínky pro vznik a rozvoj sociálních podniků, včetně společensky odpovědného zadávání zakázek.
- Výstavba, rekonstrukce, rozšíření a vybavení sociálních podniků.

FUNGUJÍCÍ A VYVÁŽENÝ TRH PRÁCE, KTERÝ VYTVÁŘÍ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO KOMPETENTNÍ A VÝKONNÉ ZAMĚŠTNANCE

KVALITNÍ LIDSKÉ ZDROJE V RÁMCI AGLOMERACE

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A TVORBA PRACOVNÍCH MÍST

ZÁJEM A PODPORA TRHU PRÁCE ZE STRANY VEŘEJNÉHO SEKTORU

Absolventi škol jsou kompetentní vzhledem k potřebám trhu práce

Kompetence zaměstnanců a nezaměstnaných odpovídají potřebám trhu práce

V rámci aglomerace se rozvíjí stávající podniky a vznikají nové podnikatelské záměry

Metropolitní oblast disponuje odpovídající podnikatelskou infrastrukturou (zejména nemovitostmi)

Klíčoví aktéři na trhu práce dlouhodobě efektivně spolupracují

Rozvíjí se sociální podnikání a vznikají celospolečensky prospěšná pracovní místa

9.2. DÍLČÍ CÍLE PRIORITY OBLASTI TVORBA PODMÍNEK PRO ROZVOJ ZNALOSTNÍ EKONOMIKY

Dílčí cíl: Zvýšení přínosů výzkumu pro aglomeraci

Cílem opatření je zvýšit přínosy výzkumu pro řešení společenských výzev a obecně pro společnost, čehož bude dosaženo zejména prostřednictvím posílení kapacit pro efektivní spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou v rané fázi, díky posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru i efektivnějšímu řízení politiky VaV na národní úrovni.

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

Budování kapacit zajistí větší přínos výsledků výzkumu pro společnost a strategické dlouhodobé potřeby trhu s využitím stávajících výzkumných infrastruktur.

Očekávané výsledky:

- Vytvoření mezioborových výzkumných týmů realizujících výzkum v průlomových oblastech s potenciálem širokého uplatnění výsledků.
- Posílení orientace výzkumu na společenské výzvy stanovené Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a RIS 3.
- Zlepšení komunikace a rozvoj vícestanné spolupráce veřejného, akademického a aplikačního sektoru, s cílem rozvinutí a udržení dlouhodobé konkurenční výhody založené na znalostech, kreativě a podnikavosti.

OP: OP VVV 1.2: Zvýšení přínosů výzkumu pro společnost.

Opatření dílčího cíle:

- Rozvoj kapacit výzkumných týmů.
- Navázání strategických partnerství a programů výzkumné spolupráce.

Indikativní projekty:

- Podpora vytváření excelentních týmů aplikovaného výzkumu (UPOL).
- Pevnost poznání (UPOL).

Dílčí cíl: Zlepšení spolupráce na výzkumu a vývoji mezi privátní sférou a univerzitami

Intenzita společných inovačních aktivit podniků a výzkumných institucí je poměrně malá a má zároveň obrovský potenciál k posílení. Především aktuální podpůrná infrastruktura (typu vědeckotechnických parků) nemá dostatečnou kapacitu pro uspokojení poptávky po jejích službách.

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

Zkvalitňování služeb podpůrné infrastruktury povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem. Naplňování specifického cíle přispěje k většímu počtu transferů technologií a znalostí, zvýšení mobility, mezisektorové spolupráce a zlepšování podmínek pro rozvoj inovačních firem a konkurenční výhody jako zásadního prvku ovlivňujícího efektivitu inovačního systému v aglomeraci a regionu.

Očekávané výsledky:

- Širší spektrum a vyšší kvalita služeb poskytovaných podpůrnou infrastrukturou (vědeckotechnickými parky, inkubátory a inovačními centry) inovačním firmám a dalším aktérům v inovačním systému.
- Efektivnější zapojení klastrů a dalších inovačních sítí do inovačního systému.
- Vyšší využití výsledků výzkumu s potenciálem komerčního využití založeného na předpokladu intenzivní spolupráce výzkumných organizací se subjekty aplikační sféry prostřednictvím tzv. proof-of-concept.
- Posílení mobility a transferu znalostí mezi podnikovou a akademickou sférou s cílem zavádění produktových a procesních inovací v podnicích a sblížení výzkumných témat prováděných ve veřejném sektoru s potřebami podniků.

OP: OP PIK 1.2: Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích.

Opatření dílčího cíle:

- Služby podpůrné infrastruktury, tj. vědecko-technických parků, podnikatelských inovačních center, podnikatelských inkubátorů.
- Rozvoj sítí spolupráce, vč. klastrů a technologických platforem.
- Vytváření partnerství pro znalostní transfer mezi podniky a univerzitami.
- Rozvoj komunikace a sdílení poznatků mezi podnikovou a výzkumnou sférou.
- Sdílené infrastruktury pro průmyslový výzkum.
- Aktivity vedoucí ke komercializaci výsledků výzkumu pomocí aktivit ověření proveditelnosti.

Indikativní projekty:

- Středomoravské centrum inovací a transferu znalostí (UPOL).
 - Databáze inovačních firem (OK4Inovace)
 - Katalog inovačních firem (OK4Inovace)
 - Proof of concept fond (OK4Inovace)
- Centrum nantechnologického, biotechnologického a optického aplikovaného výzkumu (UPOL).

Dílčí cíl: Zvýšení inovační výkonnosti místních podniků

Regionální podniky sídlící v Olomoucké aglomeraci provádějí inovace ve velice omezené míře. Mezi uskutečněnými inovacemi lze nalézt jen malý poměr inovací vyššího řádu. Tyto podniky často nemají dostatečné znalosti o tom, jakým způsobem lze inovace řídit nebo jak spolupracovat s výzkumnými institucemi a úspěšně převést jejich výsledky do praxe.

ROZVÍJEJÍCÍ SE ZNALOSTNÍ EKONOMIKA, JEŽ TVOŘÍ POTENCIÁL PRO TVORBU HDP A GENERUJE NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI PRO DALŠÍ PODNIKY V AGLOMERACI

Výzkum je orientován na rozvoj spolupráce s veřejným, aplikačním a komerčním sektorem

Existuje kvalitní a kapacitní podpůrná infrastruktura pro zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit

Rozvíjí se podnikání založené na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí v oborech významných pro aglomeraci

V rámci dílčího cíle bude zvýšena schopnost regionálních podniků vytvářet inovace – a to zejména těch inovací, které znamenají významný pozitivní dopad na fungování podniků. Bude také navýšeno využívání unikátního know-how vzniklého ve spolupráci s výzkumným sektorem. Firmy celkově se budou lépe orientovat ve způsobu vytváření inovací. Zvýší se tak efektivnost interních procesů v oblasti řízení inovací a účinnější ochrany duševního vlastnictví.

Očekávané výsledky:

- Posílení inovační výkonnosti firem v aglomeraci a zvýšení jejich schopnosti.
- Zvýšení využívání unikátních know-how z větší či menší části vzniklých ve spolupráci s akademickým a výzkumným sektorem, rozšíření know-how firem pro vlastní inovace, zvýšení efektivnosti interních procesů v oblasti řízení inovací a účinnější ochrany duševního vlastnictví.
- Tvorba a zavádění nových konkurenceschopných produktů na globální trh, zejména inovací vyšších řádů, posílení schopnosti firem v oblasti high-tech výroby.
- Posílení výzkumu, vývoje a uvádění ekoinovací na trh.
- Zvýšení počtu firem disponujících moderní VaV infrastrukturou.
- Realizace projektů průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje.

OP: OP PIK 1.1: Zvýšit inovační výkonnost podniků.

Opatření dílčího cíle:

- Zakládání a rozvoj podnikových výzkumných a vývojových center.
- Zavádění inovací výrobků a služeb do výroby a jejich uvedení na trh.
- Zavádění procesních a marketingových inovací.
- Ochrana duševního vlastnictví v podnicích.

Indikativní projekty:

- Poradenský servis pro inovace (OK4Inovace)
- Centrum propagace inovací (OK4Inovace)
- Asistenční služby pro navázání spolupráce firem s vysokými školami.
- Ověření komerční uplatnitelnosti nových produktů na trhu.

9.3. DÍLČÍ CÍLE PRIORITY OBLASTI ROZVOJ INFRASTRUKTURY A ZLEPŠENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Dílčí cíl: Zlepšení mobility v rámci aglomerace

Skrze naplnění dílčího cíle dojde k posílení přepravních výkonů veřejné dopravy – sekundární a terciární uzly budou napojeny na páteřní síť, a to s důrazem na síť TEN-T. Dále bude zajištěna dopravní dostupnost zaměstnání, služeb a vzdělání. Co se týče využití potenciálu nemotorové dopravy, bude optimalizována síť cyklostezek a cyklotras. Dojde k jejich vzájemnému propojení a vedení mimo vysokorychlostní komunikace. Vytvoří se odpovídající vozové parky městských autobusů s alternativním

pohonem. Inteligentní dopravní systémy v silničním provozu ve městech budou vzájemně provázány a zmodernizovány a zvýší se bezpečnost bezbariérové dopravy.

Očekávané výsledky:

- Zvýšení mobility v rámci aglomerace prostřednictvím modernizace a rozvoje sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T.
- Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy.
- Zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci.
- Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy.
- Zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu ve městech.

OP:

- IROP 1.1: Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T.
- IROP 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy.
- OP D 1.4: Vytvoření podmínek pro zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech v elektrické trakci.
- OP D 1.5: Zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu ve městech.

Opatření dílčího cíle:

- Rekonstrukce, modernizace, popř. výstavba silnic a budování obchvatů sídel na vybrané regionální silniční síti s cílem zvýšit konektivitu k síti TEN-T.
- Rozvoj cyklo dopravy: výstavba a rekonstrukce cyklostezek a cyklotras; budování doprovodné infrastruktury ve vazbě na další systémy dopravy; realizace cyklistických jízdních pruhů.
- Výstavba a modernizace infrastruktury systémů městské a příměstské dopravy na drážním principu (tramvaje, tram-train, trolejbusy).
- Výstavba a modernizace přestupních terminálů pro veřejnou dopravu.
- Nákup nízkoemisních a bezemisních vozidel pro přepravu osob.
- Rozvoj systémů a služeb včetně ITS ve městech pro řízení dopravy a ovlivňování dopravních proudů na městské silniční síti.
- Podpora rozvoje infrastruktur prostorových dat a zavádění nových technologií a aplikací pro ochranu dopravní infrastruktury i optimalizaci dopravy.

Indikativní projekty:

- Rekonstrukce a vybudování silnic II. a III. třídy – napojení na I/46 – Východní tangenta, přeložka silnice II/366 – severní obchvat města Prostějova, vnější okruh města Prostějova, průtah centrem města Přerova – 1. etapa.
- Rozšíření systému cyklostezek – mobilita dopravy do zaměstnání, propojení velkých sídel aglomerace Olomouc – Prostějov – Přerov.
- Rozvoj MHD v centrech aglomerace – vozovna DPMO, TT Nové sady II. etapa, odstavné parkoviště tramvají, tramvajová trať Pražská.
- Nákup ekologických dopravních prostředků – obnova vozového parku (tramvaje).
- Systém řízení a regulace dopravy – zlepšení řízení dopravního provozu.
- P+R, K+R a B+R ve vybraných městech aglomerace.

Dílčí cíl: Zlepšení životního prostředí a ochrana před nepříznivými přírodními podmínkami

Naplněním dílčího cíle bude omezeno riziko nepříznivých účinků spojených s povodněmi a zvýší se retenční potenciál v povodí. Další oblastí dílčího cíle je odpadové hospodářství, bude posílena role prevence vzniku odpadů přímo ve výrobním procesu, budou budovány sítě sběrných center a proběhne výstavba a modernizace infrastruktury odpadového hospodářství (především zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady). V neposlední řadě dojde k vytvoření nových funkčních systémů sídelní

zeleně.

Především pro ekonomické subjekty sídlící v oblastech ohrožených povodněmi znamená naplnění tohoto dílčího cíle bezpečnější podmínky pro realizaci svých podnikatelských aktivit. V odpadovém hospodářství dojde k aplikaci technologických změn snižujících produkci odpadů (zahrnujících nejlepší dostupné technologie) a vhodnější spotřebě primárních surovin. Bude snižována nebezpečnost odpadů. Množství odpadů obecně se díky redukci ztrát ve výrobě také sníží. Výrobky budou na konci své životnosti častěji znovu využity. To vše bude mít dopad zejména na zvýšení kvality života.

Očekávané výsledky:

- Zvýšení ochrany života a zdraví obyvatel, zmenšení rozsahu zaplaveného území ve městech a snížení počtu zaplavených nemovitostí a tím snížení povodňových škod.
- Snížení odpadové náročnosti výroby, zvýšení využití nebezpečného odpadu, zvýšení ekonomické hodnoty odpadu (recyklace, využití jako druhotné suroviny).
- Zvýšení energetického využití odpadů.
- Zlepšení systému zeleně a jeho struktury v sídlech a zvýšení ekologické stability městské krajiny.

OP:

- OP ŽP 1.3: Zajistit povodňovou ochranu intravilánu.
- OP ŽP 3.1: Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů.
- OP ŽP 3.2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů.
- OP ŽP 4.4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech.

Opatření dílčího cíle:

- Zlepšení průtoku a zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv, zlepšení přirozených rozlivů.
- Obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně.
- Stabilizace a sanace svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost.
- Aplikace inovativních technologií pro předcházení vzniku a nakládání s odpady.
- Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů, pro materiálové využití odpadů, na energetické využití odpadů.
- Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně.

Indikativní projekty:

- Protipovodňová opatření (např. PPO Chomoutova, PPO kompaktního města Olomouc, PPO Prostějova a Držovic, PPO Nemilanka, PPO Přerova).
- Zlepšení systému nakládání s odpady ve městě Prostějově.

Dílčí cíl: Podpora vzniku a propagace regionálních dominant

Cílem opatření je aktivizovat potenciál kulturního dědictví a přírodních podmínek a využít jej k většímu zviditelnění regionu a k posílení sociálního, kulturního a ekonomického rozvoje aglomerace. Mezi regionální dominanty mohou patřit národní kulturní památky a památková území, jež mají mimořádnou hodnotu a mezinárodní význam.

Očekávané výsledky:

- Vznik nové regionální dominanty.
- Rozvoj a zefektivnění prezentace stávajících regionálních dominant.

OP: IROP3.1: Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního a přírodního dědictví.

Indikativní projekty:

- Mamutov v Přerově.

Příloha č. 1: Socio-ekonomická analýza

Příloha č. 2: Globální trendy a megatrendy

Příloha č. 3: SWOT analýza

Příloha č. 4: Strom problémů

Příloha č. 5: Přehled prioritních oblastí a dílčích cílů

ZPRACOVÁNÍ INTEGROVANÉ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ OLOMOUCKÉ AGLOMERACE

SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

VERZE KE 2. ČERVENCI 2014

Název projektu:	Příprava integrované strategie pro ITI – Olomoucká aglomerace
Registrační č. projektu:	CZ.1.08/3.2.00/14.00340
Evidenční č. EDS/SMVS:	117d312000175
Operační program:	Operační program Technická pomoc
Prioritní osa OPTP:	8.3a
Oblast podpory OPTP:	8.3.2a
Doba realizace projektu:	1.7.2013 – 29.8.2014

OBSAH

1.	MANAŽERSKÉ SHRUTÍ	3
2.	VYMEZENÍ AGLOMERACE, ZÁKLADNÍ POPIS	5
3.	DEMOGRAFIE	7
3.1.	<i>Hustota osídlení</i>	7
3.2.	<i>Vývoj počtu obyvatel</i>	9
3.3.	<i>Věková struktura</i>	9
3.4.	<i>Migrace obyvatel</i>	10
3.5.	<i>Dojíždka za prací</i>	12
3.6.	<i>Naděje dožití</i>	22
3.7.	<i>Domy a byty</i>	23
4.	EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ	28
4.1.	<i>Výkonnost a produktivita ekonomiky</i>	28
4.2.	<i>Struktura podnikatelského prostředí</i>	32
4.3.	<i>Investiční aktivita</i>	34
4.4.	<i>Věda a výzkum</i>	35
4.5.	<i>Inovace v podnicích</i>	38
4.6.	<i>infrastruktura pro rozvoj podnikání</i>	42
5.	ZAMĚSTNANOST A VZDĚLÁVÁNÍ.....	45
5.1.	<i>Trh práce</i>	45
5.2.	<i>Vzdělávací soustava</i>	61
6.	SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA.....	65
6.1.	<i>Zdravotnictví</i>	65
6.2.	<i>Sociální služby</i>	69
6.3.	<i>Sociálně vyloučené lokality</i>	71
6.4.	<i>Nízkopříjmové obyvatelstvo</i>	74
6.5.	<i>Kriminalita</i>	75
7.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	78
7.1.	<i>Kvalita ovzduší</i>	79
7.2.	<i>Voda a půda</i>	83
7.3.	<i>Odpady a odpadové hospodářství</i>	84
7.4.	<i>Staré ekologické zátěže, Brownfields</i>	87
8.	DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA.....	89
8.1.	<i>Hustota silniční a železniční sítě</i>	89
8.2.	<i>Přepravní výkony a intenzita dopravy</i>	92
8.3.	<i>Městská hromadná doprava</i>	102
8.4.	<i>Nemotorová doprava</i>	103
8.5.	<i>Technická infrastruktura</i>	104
9.	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	107

1. MANAŽERSKÉ SHRNTÍ

»» **Integrované územní investice** představují nástroj, který podporuje integrované využívání fondů a má potenciál zajistit lepší celkové výsledky při stejné výši veřejných financí. Možnost delegování správy integrovaných územních investic dává subregionálním subjektům (místním či městským zúčastněným subjektům) možnost zapojit se do přípravy a realizace programu a nést za tyto úkoly odpovědnost. V případě integrovaných územních investic je na začátku zajištěno několik zdrojů financování, a tím i větší jistota ohledně financování integrovaných opatření. Integrované územní investice představují nástroj určený k realizaci rozvoje na základě místního přístupu, který může pomoci odblokovat nevyužitý potenciál skrytý na místní a regionální úrovni.

»» **Olomoucká aglomerace** představuje území s nejintenzivnějšími interakcemi s jádrem aglomerace, zahrnuje města Olomouc, Prostějov, Přerov s počtem obyvatel 190,2 tis. a dále 230 obcí s počtem obyvatel 247,3. Celkem tedy Olomoucká aglomerace čítá 437,5 tis. obyvatel.

»» **Populace aglomerace** od roku 2009 **klesá**. Ve sledovaném období (2004 – 2013) je sice zaznamenán absolutní nárůst počtu obyvatel, tento nárůst je však slabší než celorepublikový průměr. Pokud se podíváme na zdroj tohoto (slabého) růstu tak zjistíme, že se odehrává pouze v malých městech a na venkově, sídla o velikosti větší než 5000 obyvatel ve sledovaném období pouze ztrácela. Aglomerace **ztrácí zejména mladší skupiny obyvatel**.

»» Olomoucká aglomerace **stárne rychleji** než zbytek republiky. **Ekonomické zatížení obyvatel**, tedy poměr obyvatel v ekonomicky aktivním věku a zbytku **je také nad celostátním průměrem**.

»» Díky nízké produktivitě práce a nízké ekonomické výkonnosti se Olomoucký kraj řadí na **poslední místa z pohledu tvorby HDP**. Také čistý disponibilní důchod domácností v kraji nedosahuje průměru mimopražských regionů ČR. Jednou z příčin tohoto faktu je **velice nízká exportní výkonnost** kraje a také **nízký příliv přímých zahraničních investic**.

»» I přes vyšší tempo stárnutí si Olomoucká aglomerace drží **nadprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel**. Lidé v aglomeraci jsou zaměstnání převážně terciárním sektoru a podíl tohoto sektoru na celkové zaměstnanosti převyšuje republikový průměr. Nutno dodat, že tento rozdíl je způsoben mimo jiné **nadprůměrnou zaměstnaností v sektoru služeb**, jež je **financován z veřejných prostředků** (zdravotnictví a sociální péče, veřejná správa, obrana, vzdělávání).

»» V letech ekonomické krize zaznamenala Olomoucká aglomerace **výrazný nárůst míry nezaměstnanosti**, kdy se z čelních příček v roce 2007 dostala v současnosti na spíše zadní příčky a intenzita růstu nezaměstnanosti byla v rámci ČR nejvyšší. V daném období se razantně snížil počet

pracovních míst a reverzně se **prudce zvýšil počet uchazečů o jedno pracovní místo**, a to o **desetinásobek**. Nejvíce ohrožené skupiny na trhu práce jsou pak absolventi a dlouhodobě nezaměstnaní.

»» V rámci kraje se ve sledovém období **zvýšil počet pracovišť vědy a výzkumu**. I přes tento pozitivní vývoj byl **růst v ostatních regionech dynamičtější**. Výrazně rostly také výdaje na vědu a výzkum, dokonce razantněji než ve zbytku ČR. Tempu růstu výdajů na výzkum však neodpovídá vývoj patentových přihlášek a počet udělených patentů, v těchto ukazatelích Olomoucký kraj za ČR zaostává.

»» Hustota a kvalita silnic I. třídy v rámci aglomerace výrazně kolísá. Ačkoli je okres Přerov v ukazateli hustoty silnic nadprůměrný, přetrvávají zde vinou nedobudované infrastruktury významné dopravní problémy. Okres Prostějov je na opačné straně hodnocení hustoty (výrazně zde převládají silnice III. třídy). Společným rysem v rámci aglomerace je však **nárůst intenzity dopravy** a rostoucí zatížení silnic v aglomeraci, přičemž **nejvíce exponované silnice násobně převyšují republikové průměry**. Ve městě Olomouc **klesá využívání MHD**. Olomoucký kraj je **nadprůměrný** co do **infrastruktury pro cyklisty**.

»» Z pohledu **zdravotnických a sociálních služeb** se Olomoucká aglomerace řadí do **republikového nadprůměru**.

»» **Kvalita životního prostředí** je v rámci Olomoucké aglomerace **dobrá**.

2. VYMEZENÍ AGLOMERACE, ZÁKLADNÍ POPIS

Zdroj: Vymezení Olomoucké aglomerace (ITI územního celku), Katedra geografie, Přírodovědecká fakulta UP v Olomouci

Město Olomouc leží z větší části v Hornomoravském úvalu, na soutoku řek Moravy a Bystřice. Jeho poloha přímo determinuje jeho roli jakožto dopravního uzlu a regionálního centra se širším významem. Silniční doprava je zastoupena především rychlostními komunikacemi R35 a R46 (propojení směrem na Hradec Králové a Ostravu, resp. Vyškov a Brno). Olomouc je však i železničním uzlem, prochází jí III. železniční koridor (spojuje Cheb a Mosty u Jablunkova). Role Olomouce je poměrně silná, jednak je centrem kraje a díky příznivé geografické poloze i rovnoměrně členěné struktuře osídlení regionu střední Moravy si vytváří široké zázemí. Váže na sebe množství administrativních a jiných funkcí, dále je sídlem velkých firem (zaměstnavatelů, univerzity a mnoha dalších institucí). Společně s téměř padesátitisícovými městy Prostějov a Přerov vytváří jádrovou oblast Olomouckého kraje.

Olomouc disponuje schopností vytvářet si širší zázemí, i přes relativní blízkost Brna a Ostravy. Jejich vliv se příliš neprojevuje. Při tvorbě vazeb v geografickém prostoru sehrává velmi důležitou úlohu sídelní struktura, resp. její hustota. V případě okresů Olomouc, Prostějov a Přerov je patrná nadprůměrná četnost obcí vzhledem k celorepublikovému průměru. Zejména v okresech Jeseník a Šumperk se v posledních letech projevují depopulační procesy. Především okresy Prostějov a Přerov vykazují poměrně nízké průměrné populační velikosti obcí (bez i při započítání okresního města), viz Tab. 1. To dokládá značně rozptýlenou sídelní strukturu ve zmíněných okresech, kde si padesátitisícová města Prostějov a Přerov vytvářejí svá vlastní zázemí. Potenciální dosah působení Olomouce v tomto směru však je reálný, protože právě díky rozptýlené sídelní struktuře představuje město Olomouc i pro obce z okresů Prostějov a Přerov přirozené spádové centrum (absence dalších měst střední či menší velikosti v okresech). Ještě vyšší dosah působení Olomouce a vznik těsných vazeb jádro-zázemí se otevírá v oblasti severně od města Olomouc, především díky absenci větších sídel.

Vlastní vymezení aglomerace bylo realizováno na základě kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu (kvalitativní kritéria sloužila jako doplňující). Použitým kvantitativním ukazatelem byla především data o dojízdce pracujících (s využitím databáze dat ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011), přičemž v úvahu byl brán především podíl denně dojíždějících pracujících do jádra aglomerace (suma dojíždějících do Olomouce, Prostějova a Přerova) z každé obce z celkového počtu zaměstnaného obyvatelstva v obci + další doplňující ukazatele. Na základě intenzity sledovaných vazeb byly vytvořeny 3 zóny aglomerace (A, B, C).

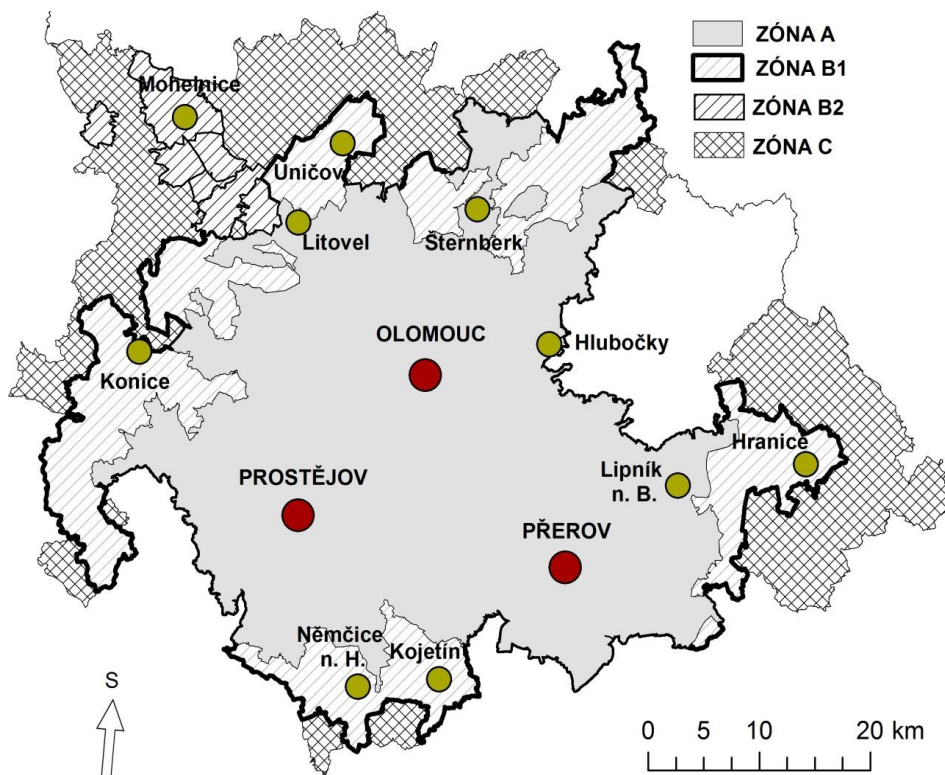
Zóna A představuje území s nejintenzivnějšími interakcemi s jádrem aglomerace, zahrnuje města Olomouc, Prostějov, Přerov s počtem obyvatel 190,2 tis. a dále celkem 169 obcí s počtem obyvatel 173,5 tis. (dle SLDB 2011), celkem tedy v zóně A žije přibližně 363,7 tis. obyvatel. Mezi další významná střediska, která jsou v tomto území zastoupena, patří města Šternberk, Litovel, Lipník nad Bečvou, Lutín nebo obec Hlubočky

Zóna B1 představuje území s vysokou mírou interakce s jádrem aglomerace (k rozšíření došlo snížením kritických hodnot ukazatelů o pracovní dojíždě) + rozšíření o oblast Mohelnicka v souladu se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje (zóna B2).

Počet obcí v aglomeraci díky tomu vzroste z původních 169+3 na celkem 230+3 a počet obyvatel z původních 363,7 tis. na 437,5 tis. (ve struktuře 190,2 tis. obyv. jádro a 247,3 tis. zázemí).

Zóna C je území aglomerace rozšířené do hranic správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Vymezení území aglomerace odpovídají (resp. jej podporují) i kvalitativní ukazatele vzdělanosti obyvatelstva, je přirozené, že nadprůměrná vzdělanost je především na území větších měst a jejich těsného zázemí, přičemž ukazatel vzdělanosti podporuje jednoznačně zahrnutí Hranic do území zóny B.

OBR. 1: MAPA AGLOMERACE

3. DEMOGRAFIE

3.1. HUSTOTA OSÍDLENÍ

Zastoupení obcí jednotlivých velikostních skupin výstižně charakterizuje strukturu osídlení daného území. Českou republiku lze z hlediska sídelní struktury charakterizovat velkým počtem malých obcí, kdy ve 23,27% obcí žije méně než 200 obyvatel. Ve více než polovině obcí (55,27 %) žije méně než 500 obyvatel, kdežto na území Olomoucké aglomerace se jedná pouze o 41,63 % obcí.

V obcích do 199 obyvatel žije pouze 0,77 % obyvatel Olomoucké aglomerace. Největší počet (53,26 %) je koncentrován do šesti měst s více než 10.000 obyvateli (do Olomouce, Přerova, Prostějova, Hranic, Šternberka a Uničova).

TAB. 1: POČET OBYVATEL, HUSTOTA ZALIDNĚNÍ A ROZLOHA K 31. 12. 2013

Region	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Hustota (na 1 km ²)
Olomoucká aglomerace	435 683	221 406	196,8
Olomoucký kraj	636 356	526 668	120,8
ČR	10 512 419	7 886 707	133,3

Zdroj: Český statistický úřad, Český úřad zeměměřický a katastrální, vlastní výpočty.

TAB. 2: SÍDELNÍ STRUKTURA OLOMOUCKÉ AGLOMERACE A ČESKÉ REPUBLIKY K 31. 12. 2013

	Olomoucká aglomerace		Česká republika	
	n _i	P _i (%)	n _i	P _i (%)
Počet obcí s počtem obyvatel				
do 199	23	9,87	1 455	23,27
200 – 499	74	31,76	2 001	32,00
500 – 999	66	28,33	1 369	21,89
1000 – 1999	44	18,88	745	11,91
2000 – 4999	17	7,30	412	6,59
5000 – 9999	3	1,29	140	2,24
10000 a více	6	2,58	131	2,09
Celkem	233	100,00	6 253	100,00
Počet obyvatel v obcích s počtem obyvatel				
do 199	3 337	0,77	180 685	1,72
200 – 499	23 953	5,50	651 677	6,20
500 – 999	43 463	9,98	962 432	9,16
1000 – 1999	62 106	14,25	1 038 124	9,88
2000 – 4999	46 425	10,66	1 250 829	11,90
5000 – 9999	24 352	5,59	960 028	9,13
10000 a více	232 047	53,26	5 468 644	52,02
Celkem	435 683	100,00	10 512 419	100,00

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní výpočty.

Největší zastoupení v aglomeraci (47,21 %) mají tzv. venkovské obce (tj. obce od 500 do 2000 obyvatel - vzhledem k velikostním kategoriím ČSÚ považujeme za venkovskou obec obec do 2000 obyvatel a ne do 3000 obyvatel), což je dáno výsledkem vzájemné interakce přírodních podmínek, společenských, ekonomických, kulturních, demografických, aj., aspektů a celkového historického vývoje daného území. V posledních letech se k těmto procesům ke všemu přidal fenomén suburbanizace, kdy dochází k postupnému nárůstu počtu obyvatel v sídlech v bezprostředním zázemí větších měst, která se tak postupně vylidňují.

3.2. VÝVOJ POČTU OBYVATEL

TAB. 3: VÝVOJ POČTU OBYVATEL VE MĚSTECH NAD 5 000 OBYVATEL A V OSTATNÍCH OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V LETECH 2004–2013 (K 31. 12.)

	2004	2005	2006	2007	2008
Města nad 5 000 obyvatel	265 677	264 880	264 596	263 416	262 358
Ostatní obce Olomoucké aglomerace	169 320	170 312	171 431	174 535	175 894

	2009	2010	2011*	2012	2013	Index 2004/2013
Města nad 5 000 obyvatel	261 657	260 454	257 766	257 000	256 399	-3,49
Ostatní obce Olomoucké aglomerace	176 828	177 895	178 665	179 061	179 284	5,88

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní výpočty.

Poznámka: * počet obyvatel je navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

3.3. VĚKOVÁ STRUKTURA

K 31. 12. 2013 žilo na území Olomoucké aglomerace 435 683 obyvatel, tj. 68,5 % z celkového počtu obyvatel Olomouckého kraje a 4,1 % obyvatel České republiky

Věková struktura obyvatel aglomerace, která je předpokladem dalšího vývoje obyvatelstva, není příznivá. Za posledních 10 let ji lze charakterizovat následovně:

- do roku 2008 se snižoval počet i podíl obyvatel v předproduktivním věku, tj. ve věku od 0 do 14 let; od tohoto roku pro změnu dochází k nárůstu této věkové skupiny v důsledku zvýšené porodnosti v předchozích letech,
- do roku 2007 docházelo ke zvyšování celkového počet obyvatel v produktivním věku s jeho následným (absolutním i relativním) poklesem,
- neustále se zvyšuje počet i podíl obyvatel v poproduktivním věku, tj. ve věku nad 65 let. Jednou z příčin je zlepšování úmrtnostních poměrů, které jsou mimo jiné výsledkem zvyšující se kvality zdravotnické péče.,
- zvyšuje se index stáří obyvatel (v roce 2013 dosáhl hodnoty 119,9, což znamená, že na 100 osob ve věku 0–14 let připadá 119,9 osob ve věku 65 a více let). Olomoucká aglomerace je těmito hodnotami nad průměrem Olomouckého kraje i republikovým průměrem.

Tento trend demografického stárnutí se bude v aglomeraci, stejně jako v celé České republice, i nadále prohlubovat. Demografické stárnutí populace se v současnosti stává jedním z celosvětových problémů. Podle dlouhodobých prognóz budoucího vývoje lze usuzovat, že podíl starších osob v populaci (ekonomicky neaktivní složky) bude postupně narůstat, stejně jako bude docházet k postupnému úbytku předproduktivní složky obyvatelstva, což bude v důsledku znamenat snižování rozvojového potenciálu území a zpomalení celkového vývoje ekonomiky s dopadem na zvýšené nároky na zdravotní péči, sociální a zdravotní zabezpečení či služby pro starší občany.

TAB. 4: OBYVATELÉ OLOMOUCKÉ AGLOMERACE PODLE VĚKOVÝCH SKUPIN A INDEXU STÁŘÍ V LETECH 2004–2013 (k 31. 12.)

Rok	Počet obyvatel								Index stáří*
	0–14 let		15–64 let		65 a více let		Celkem		
	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	
2004	64 333	14,79	308 147	70,84	62 517	14,37	434 997	100,00	97,2
2005	63 013	14,48	308 735	70,94	63 444	14,58	435 192	100,00	100,7
2006	61 941	14,21	309 560	71,00	64 526	14,80	436 027	100,00	104,2
2007	61 414	14,02	310 676	70,94	65 861	15,04	437 951	100,00	107,2
2008	61 150	13,95	309 479	70,62	67 623	15,43	438 252	100,00	110,6
2009	61 565	14,04	307 669	70,17	69 251	15,79	438 485	100,00	112,5
2010	62 403	14,24	305 431	69,68	70 515	16,09	438 349	100,00	113,0
2011	63 534	14,56	299 874	68,71	73 023	16,73	436 431	100,00	114,9
2012	64 056	14,69	296 487	67,99	75 518	17,32	436 061	100,00	117,9
2013	64 830	14,88	293 094	67,27	77 759	17,85	435 683	100,00	119,9

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc, vlastní výpočty.

Poznámka: * poměr počtu osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0-14 let

Zajímavou charakteristikou věkové struktury obyvatel je také index ekonomického zatížení (IEZ), který vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku (vyjadřuje kolik dětí ve věku 0–14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15–64 let). IEZ dosáhl v Olomoucké aglomeraci k 31. 12. 2013 hodnoty 48,6 %, což z pohledu věkové struktury obyvatel v současné době poukazuje na nejméně příznivý poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel ze všech sledovaných regionů.

TAB. 5: INDEX STÁŘÍ A INDEX EKONOMICKÉHO ZATÍŽENÍ VE VYBRANÝCH REGIONECH K 31. 12. 2013

	Olomoucká aglomerace	Olomoucký kraj	ČR
Index stáří	119,9	119,5	115,7
IEZ (v %)	48,6	48,0	47,9

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc, vlastní výpočty.

3.4. MIGRACE OBYVATEL

Rok 2009 je posledním rokem, kdy byl v Olomoucké aglomeraci zaznamenán přírůstek obyvatel, od následujícího roku zde dochází ke snižování celkového počtu obyvatel. Ve sledovaném období (2004–2013) lze pozorovat v území populační nárůst, byť v porovnání s průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem v nižší intenzitě.

Od roku 1991 byl nejnižší počet obyvatel v aglomeraci evidován v roce 2004 (celkem 434 997), naopak nejvyšší v roce 1994 (443 421 obyvatel).

TAB. 6: VÝVOJ POČTU OBYVATEL V LETECH 2004–2013 (k 31. 12.)

Region	2004	2005	2006	2007	2008
Olomoucká aglomerace	434 997	435 192	436 027	437 951	438 252
Olomoucký kraj	635 126	639 161	639 894	641 791	642 137
Česká republika	10 220 577	10 251 079	10 287 189	10 381 130	10 467 542

Region	2009	2010	2011*	2012	2013	Index 2004/2013
Olomoucká aglomerace	438 485	438 349	436 431	436 061	435 683	0,16
Olomoucký kraj	642 041	641 681	638 638	637 609	636 356	0,19
Česká republika	10 506 813	10 532 770	10 505 445	10 516 125	10 512 419	2,86

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní výpočty.

Poznámka: * počet obyvatel je navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

Jak bylo zmíněno výše, od roku 2010 je Olomoucká aglomerace populačně ztrátová. Tento úbytek je způsoben především migrací, kdy dochází zejména k odlivu mladších skupin obyvatelstva, což mj. přispívá k prohlubování procesu stárnutí populace regionu.

TAB. 7: POHYB OBYVATELSTVA OLOMOUCKÉ AGLOMERACI V LETECH 2004–2013

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
2004	4 118	4 367	9 001	9 159	-249	-158	-407
2005	4 256	4 457	9 221	8 825	-201	396	195
2006	4 454	4 315	10 118	9 422	139	696	835
2007	4 752	4 388	12 559	10 999	364	1 560	1 924
2008	4 951	4 471	10 074	10 253	480	-179	301
2009	4 940	4 629	8 947	9 025	311	-78	233
2010	4 828	4 657	9 155	9 462	171	-307	-136
2011*	4 505	4 504	9 173	9 124	1	49	50
2012	4 405	4 566	9 462	9 671	-161	-209	-370
2013	4 435	4 630	9 425	9 608	-195	-183	-378

Zdroj: Český statistický úřad.

Poznámka: * počet obyvatel je navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

V letech 2006–2010 byly zaznamenány kladné hodnoty přirozeného přírůstku způsobené vyšší natalitou, kdy se do věku zakládání rodin postupně dostávaly populačně silné ročníky narozené v 70. letech 20. století. Tento "baby-boom", který mj. způsobil nápor na porodnice, předškolní zařízení či zdravotnické ambulance, ale již pravděpodobně dosáhl svého vrcholu. V následujících letech se proto

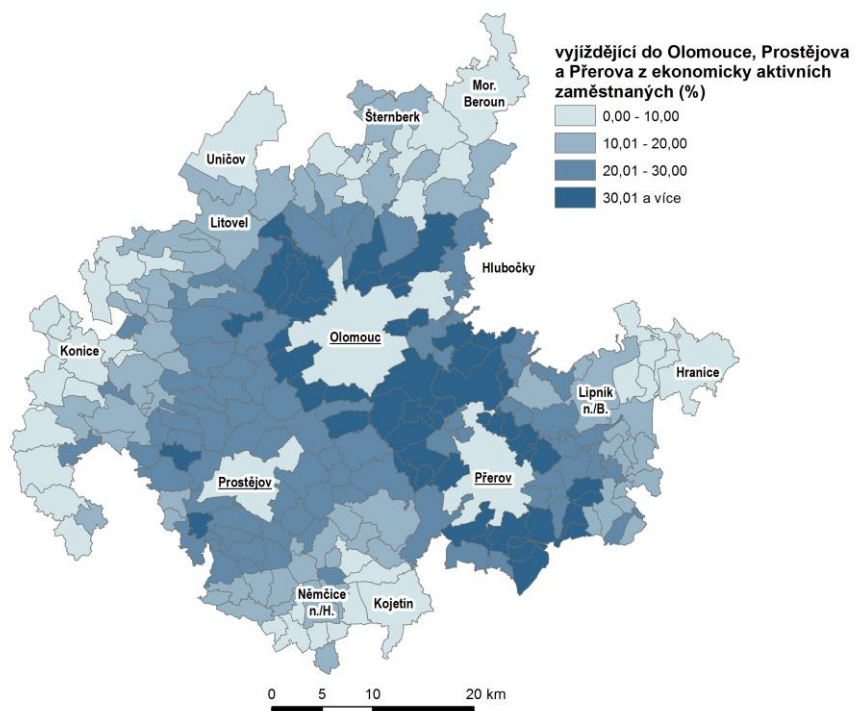
očekává návrat přirozeného přírůstku do záporných hodnot, což již potvrzují hodnoty z let 2012 a 2013.

S poklesem celkového počtu obyvatel dochází v Olomoucké aglomeraci také k poklesu hustoty zalidnění (k 31. 12. 2013 dosáhla 196,8 obyvatel/km²), i když tato hodnota zůstává nadále vysoko nad průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem.

3.5. DOJÍŽDKA ZA PRACÍ

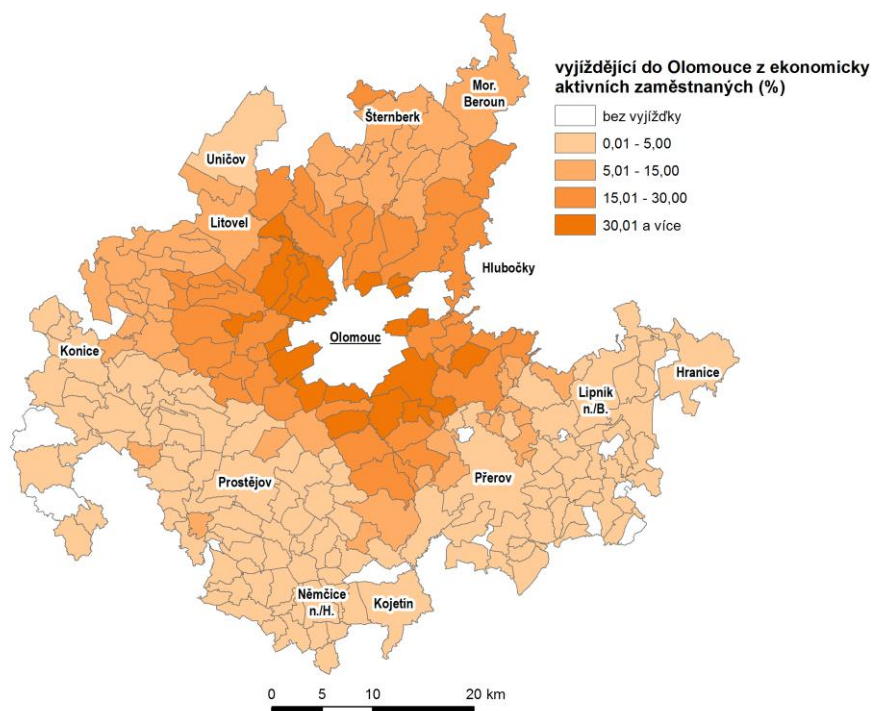
Dojížďka za prací se používá ke zjištění koheze regionu, což lze vnímat, jako míru sejetí center na základě vzdáleností dojížďky. Se zvyšující se vzdáleností se intenzita interakce mezi městem a jeho zázemím snižuje. Vzdálenost však nemusí být nutně jen euklidovská, ale můžeme mluvit i o časové, která je charakteristická v blízkosti významných dopravních tahů, rychlostních komunikací. Dojížďka za prací představuje v současné době jeden z nejdůležitějších regionálních procesů, který je spjat s periodickými a krátkodobými přesuny obyvatel mezi místem bydliště a místem pracovní činnosti. Dojížďka za prací se sleduje v rámci SLDB, následující mapové výstupy reflektují data z cenzu SLDB z roku 2011. Dojížďku za prací lze určit dvěma způsoby; a) dojíždějící do určitého centra z ekonomicky aktivních zaměstnaných, b) dojíždějící do určitého centra z celkové vyjížďky. Tato práce uvádí oba způsoby výpočtu.

Následující obrázek (obr. 2) zobrazuje celkové počty osob, které vyjíždí do Olomouce, Prostějova a Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných. Je patrné, že jádry sledované oblasti jsou tři centra tedy Olomouc, Prostějov a Přerov. Společným průnikem zázemí jednotlivých center je např. město Tovačov.

OBR. 2: VYJÍŽDĚJÍCÍ DO OLMOUCE, PROSTĚJOVA A PŘEROVA Z EKONOMICKY AKTIVNÍCH ZAMĚSTNANÝCH

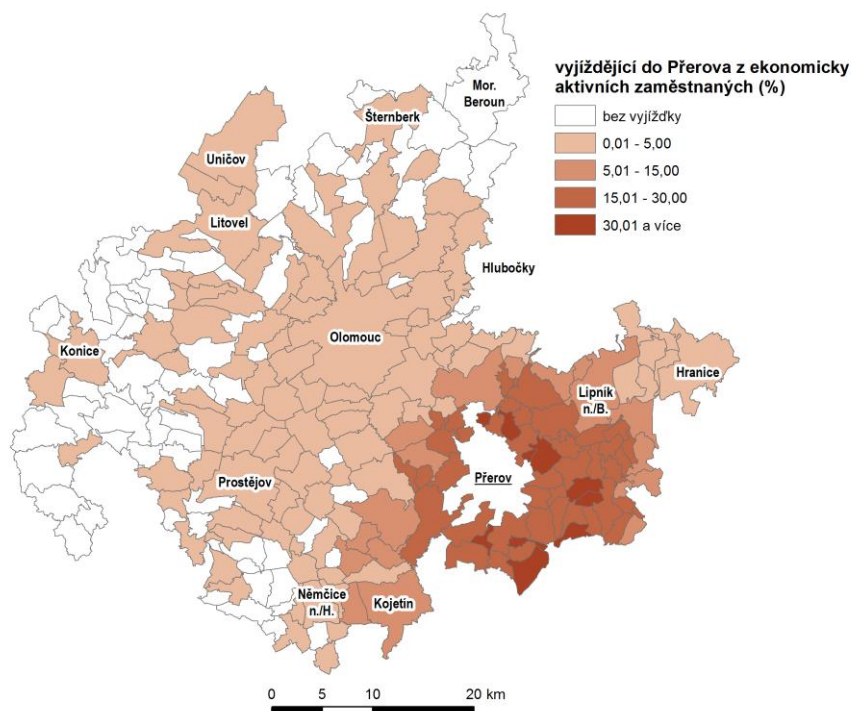
Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

OBR. 3: VYJÍŽDĚJÍCÍ DO OLOMOUCÉ Z EKONOMICKY AKTIVNÍCH ZAMĚSTNANÝCH

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

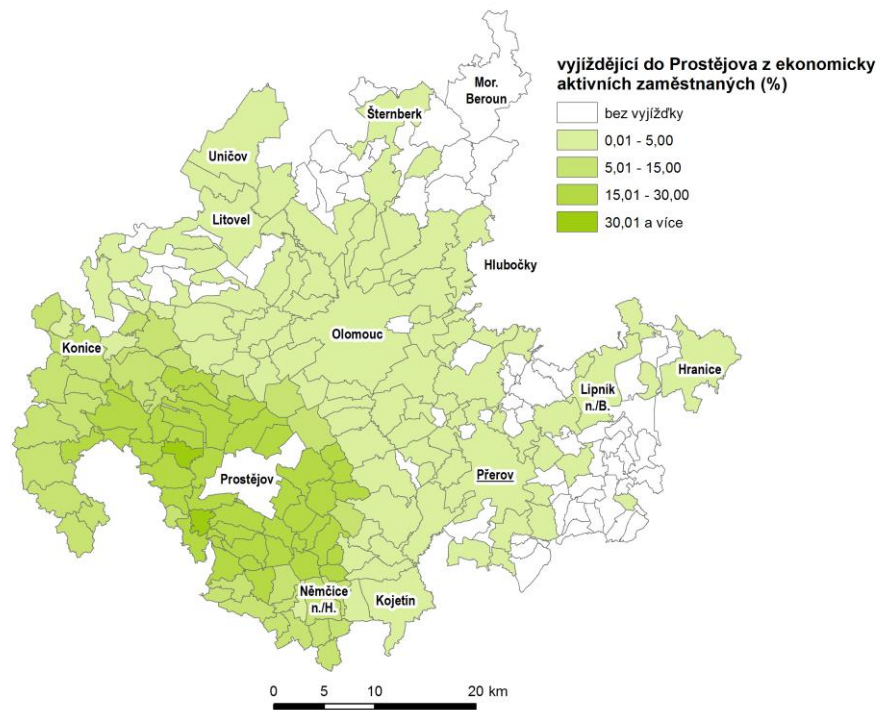
Obrázek 3. reflektuje zázemí města Olomouce dle vyjíždějících z ekonomicky aktivních zaměstnaných. Dle míry intenzity lze obce, které vytváří zázemí Olomouce rozdělit do tří koncentrických zón. S největší intenzitou ji vytváří obce, které se nachází v bezprostřední blízkosti jádra nebo obce ležící při rychlostní komunikaci R 35 směrem na Mohelnici.

OBR. 4: VYJÍŽDĚJÍCÍ DO PŘEROVA Z EKONOMICKY AKTIVNÍCH ZAMĚSTNANÝCH

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

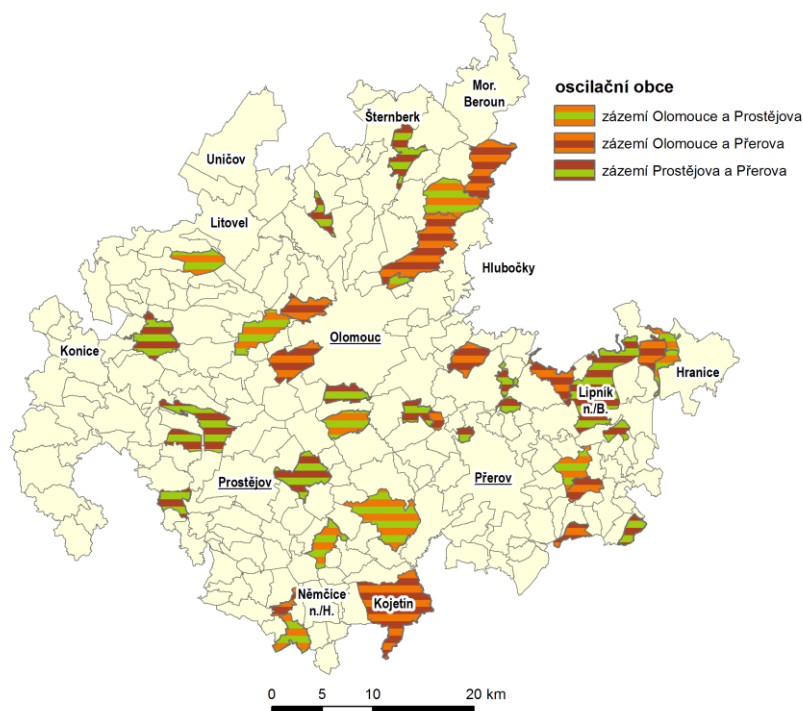
V případě Přerova zázemí převládá spíše v jižní a východní části a to proto, že severně a západně od jádra si konkuruje se zbylými centry dojížděky vymezené aglomerace, tedy s Olomoucí a Prostějovem. Intenzita vyjíždějících není tak vysoká, což je ovlivněno i významem nižších center jako je na příklad Kojetín, Hranice případně zde zasahuje vliv jiného města, které již není součástí aglomerace.

OBR. 5: VYJÍŽDĚJÍCÍ DO PROSTĚJOVA Z EKONOMICKY AKTIVNÍCH ZAMĚŠTNANÝCH

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

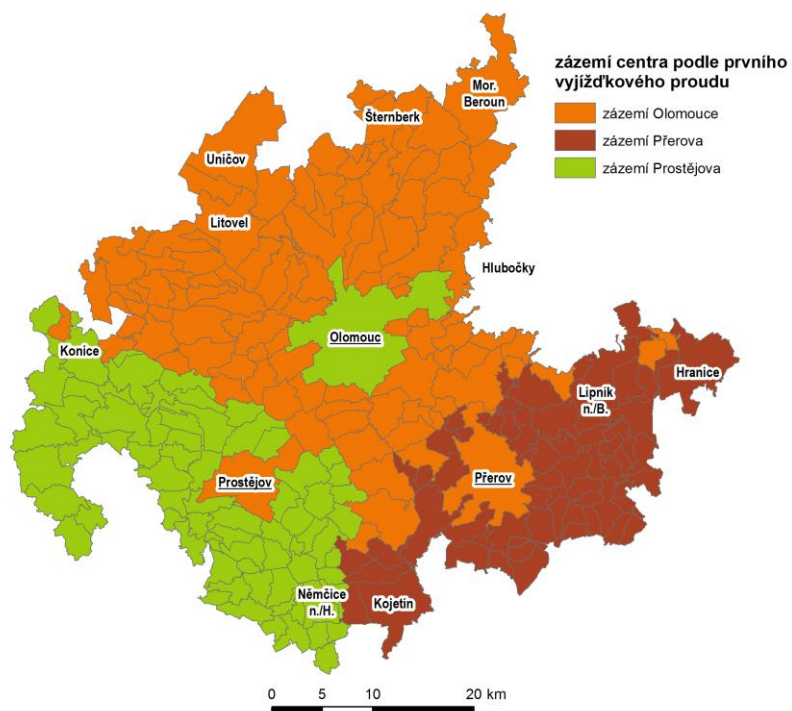
Zázemí Prostějova se stejně jako zázemí Olomouce vyznačuje koncentrickými zónami kolem jádra.

OBR. 6: OSCILAČNÍ OBCE DLE JEJICH ZÁZEMÍ

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

Oscilační obce se identifikují na základě počtu vyjíždějících osob za zaměstnáním ze sledované obce do více jader. Oscilační obec je tedy taková obec, ve které je evidováno více významných vyjížďkových proudů a je napojena na více pracovních center. V případě Olomoucké aglomerace bylo vymezeno několik takových obcí. Výše uvedený obrázek (obr. 6) uvádí oscilační obce v zázemí Olomouce – Prostějova, Olomouce – Přerova a mezi Přerovem a Prostějovem. Typickým příkladem oscilační obce je např. město Tovačov, které v sobě zahrnuje dva hlavní vyjížďkové proudy, tedy do jader a to Olomouce a Prostějova.

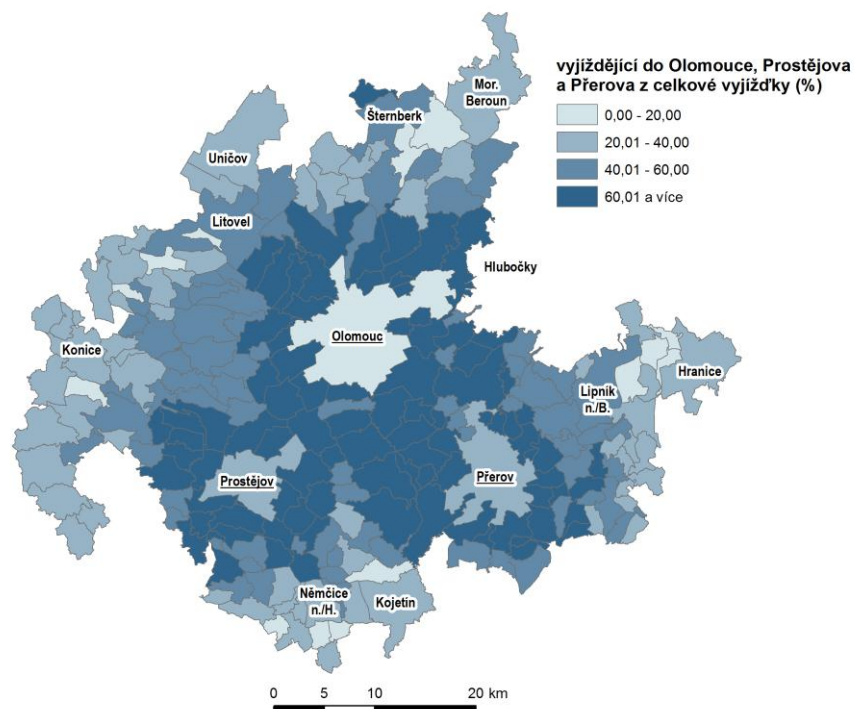

OBR. 7: ZÁZEMÍ CENTER PODLE PRVNÍHO VYJÍŽDKOVÉHO PROUDU

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

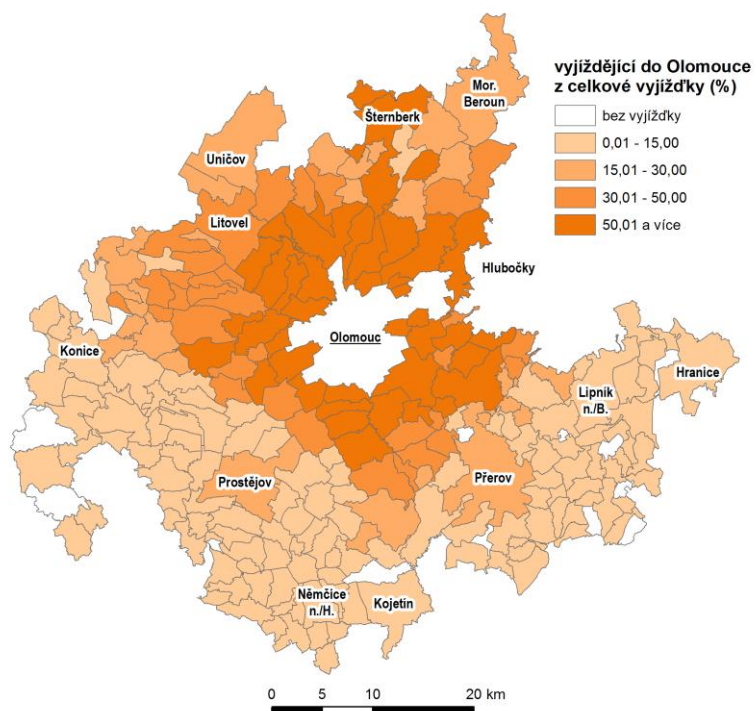
Obrázek 7. reflektuje zázemí jednotlivých center regionu dle prvního vyjíždkového proudu. Nejširší zázemí má město Olomouc, následuje Prostějov a dále Přerov.

Následující obrázky (obr. 8, 9, 10, 11) uvádí i druhý možný případ vymezení dojíždky za prací. Tedy dle počtu vyjíždějících osob za prací na celkový počet vyjíždějících osob.

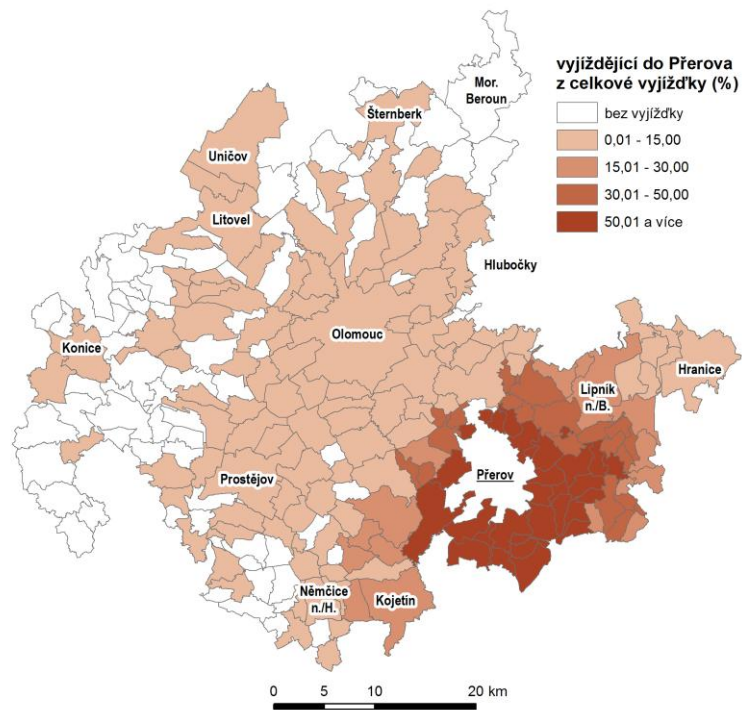
OBR. 8: VYJÍZDĚJÍCÍ DO OLOMOUCE, PROSTĚJOVA A PŘEROVA Z CELKOVÉ VYJÍZDKY

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

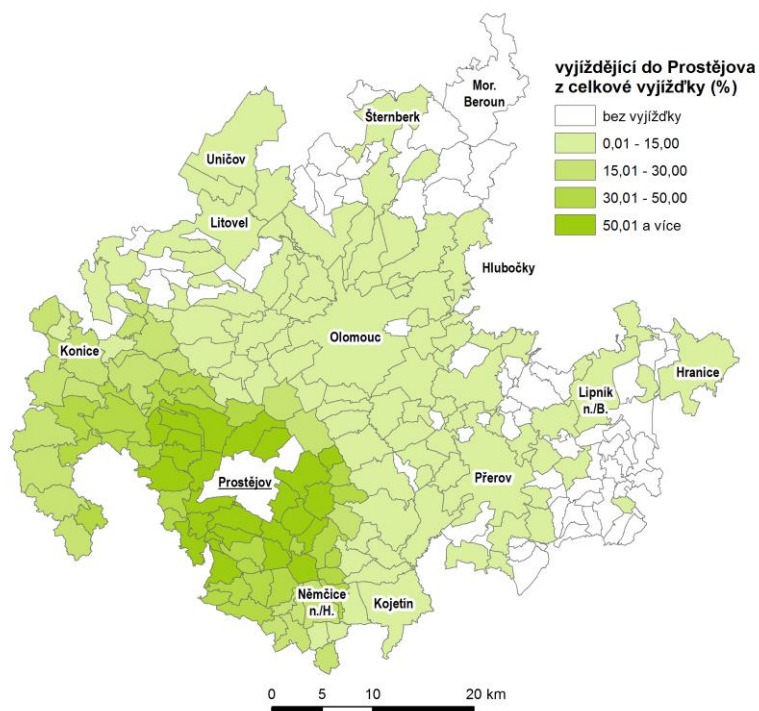
OBR. 9: VYJÍŽDĚJÍCÍ DO OLOMOUCE Z CELKOVÉ VYJÍŽDKY

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

OBR. 10: VYJÍŽDĚJÍCÍ DO PŘEROVA Z CELKOVÉ VYJÍŽDKY

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

OBR. 11: VYJÍŽDĚJÍCÍ DO PROSTĚJOVA Z CELKOVÉ VYJÍŽDKY

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011.

3.6. NADĚJE DOŽITÍ

Střední délka života, resp. naděje dožití při narození se především z důvodu rostoucí kvality zdravotní péče a zlepšujícího se životního stylu neustále prodlužuje. Za posledních 20 let se u mužů zvýšila o 5,5 let na 74,28 let a u žen o 4,2 roky na 80,98 let, což ale v porovnání s Českou republikou představuje nižší nárůst. Porovnáme-li průměrné hodnoty za Olomoucký kraj a ČR, tak střední délka života je v kraji u žen nepatrně vyšší (o 0,1 rok), naopak u mužů nižší (o 0,7 rok). V rámci jednotlivých okresů mají nejvyšší naděje dožití obyvatelé (muži i ženy) olomouckého okresu.

TAB. 8: NADĚJE DOŽITÍ PŘI NAROZENÍ V LETECH 1992, 2002 A 2012

		1992		2002		2012	
		Muži	ženy	Muži	ženy	muži	ženy
Olomoucký kraj		68,76	76,77	72,07	78,78	74,28	80,98
v tom	okres Jeseník*	-	-	70,79	78,40	72,75	79,87
	okres Olomouc	68,98	75,93	72,68	79,43	74,62	80,95
	okres Prostějov	68,46	76,20	71,92	78,58	74,09	79,67
	okres Přerov	68,38	75,83	72,26	78,76	74,03	80,03
	okres Šumperk	69,24	76,52	71,55	79,22	73,58	80,95
ČR		68,53	76,14	72,07	78,54	75,00	80,88

Zdroj: Český statistický úřad (data ze SLDB).

Poznámka: S ohledem na vyloučení nahodilých výkyvů je pro Olomoucký kraj použit průměr za dvouletá období a pro jednotlivé okresy průměr za pětiletá období.

* Okres Jeseník vznikl v roce 1995, a to jeho vyčleněním z Okresu Šumperk

3.7. DOMY A BYTY

V Olomouckém kraji dosáhl domovní fond po sčítání SLDB v roce 2011 svého historického maxima. Díky dějinnému základu zástavby převažují v Olomouckém kraji ostatně jako v celé ČR rodinné domy. Největší zastoupení rodinných domů se nachází v ORP Konice, oproti tomu nejvyšší počet bytových domů náleží SO ORP Olomouc. Z celkového podílu všech domů kraje zaujímají okresy Olomoucké aglomerace 74 %. V případě okresů Olomoucké aglomerace je nejvyšší počet domů v okrese Olomouc (44 %), následuje Prostějov s 29 % a 27% podíl připadá Přerovu. V případě rodinných domů zastupují okresy Olomoucké aglomerace na celkovém počtu kraje téměř ¾ z celku Olomouckého kraje. Ze všech tří okresů je nejvyšší počet rodinných domů v okrese Olomouc (43 %), následuje Prostějov (30 %) a nejnižší podíl zaujímá Přerov s 27 %. Nejvyšší podíl bytových domů je v okrese Olomouc, v rámci kraje počet bytových domů okresu Olomouc odpovídá 39 %, okres Prostějov eviduje 15 % a okres Přerov 18 %, dohromady je na území okresů Olomoucké aglomerace postaveno 72 % bytových domů kraje. Obydlené domy na domech celkem představují v rámci České republiky 83 %, v úrovni Olomouckého kraje je stav vyšší o 4 procentní body. V případě jednotlivých okresů je v rámci okresu Olomouc obydleno 89 % domů, v Prostějově 82 % a v Přerově mluvíme 87 %.

TAB. 9: POČET DOMŮ CELKEM, OBYDLENÝCH DOMŮ A NEOBYDLENÝCH DOMŮ S BYTY V OKRESECH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE, OLOMOUCKÉM KRAJI A V ČR DLE SLDB 2011

ČR, kraj, okresy	Domy celkem	z toho		Obydlené domy	z toho		Neobydlené domy s byty	z toho		
		rodinné domy	bytové domy		rodinné domy	bytové domy		slouží k rekreaci	přestavba	nezpůsobilé k bydlení
Česká republika	2 158 119	1 901 126	214 760	1 800 075	1 554 794	211 252	356 933	168 723	18 166	23 672
Olomoucký kraj	137 345	122 844	12 150	118 882	105 081	11 961	18 397	5 850	1 258	1 779
Olomouc	44 423	38 963	4 722	39 747	34 480	4 663	4 660	1 037	418	470
Prostějov	29 165	27 028	1 766	23 959	21 936	1 736	5 198	1 973	268	342
Přerov	27 445	24 812	2 221	23 928	21 402	2 194	3 502	755	275	504

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

Analýza neobydlených domů s byty a jejich podíl na celkovém počtu domů ukazuje, že v úrovni České republiky se hodnota pohybuje v 17 % a v případě Olomouckého kraje je hodnota o 4 procentní body nižší. V linii jednotlivých okresů Olomoucké aglomerace dosahuje nejnižších hodnot okres Olomouc s 11 %, následuje Přerov s 13% podílem a nejvíce neobydlených domů s byty je v okrese Prostějov, kde jejich hodnota představuje 18 %, což přesahuje průměr Olomouckého kraje i republikový průměr. V případě neobydlených domů s byty v úrovni ČR zabírají domy sloužící k rekreaci 47 % a na úrovni Olomouckého kraje je to 32 %. Shodné hodnoty dosahují okresy Přerov a Olomouc a to 22 %, v případě okresu Prostějov mluvíme 38 %. Domů, které byly toho času momentálně v přestavbě, bylo nejvíce v okrese Olomouc (9 %), následoval Přerov (8 %), v okrese Prostějov bylo v přestavbě pouze 5 % neobydlených domů s byty. Domy, které jsou k bydlení nezpůsobilé, v obou hierarchických úrovních převyšují republikový průměr, který je zastoupen 6 %. Olomoucký okres je na stejné úrovni s Olomouckým krajem a republikový průměr převyšuje o 4 procentní body. Na území okresu Přerov je 14 % domů z celkového počtu neobydlených domů s byty nezpůsobilých k bydlení. Nejvyšších hodnot však dosahuje okres Prostějov, kde jejich podíl dosahuje hranice 17 %.

Tabulka 2. obsahuje počty domů v období jejich výstavby nebo rekonstrukce v druhé části se zaměřuje na úroveň technické vybavenosti. Obydlené domy, které jsou připojeny na kanalizační síť, dosahují v republikovém průměru 61 %. Na úrovni Olomouckého kraje je napojení na kanalizační síť vyšší o procentní bod. Komparace jednotlivých okresů ukazuje, že v okrese Olomouc je na kanalizační síť napojeno 70 % obydlých domů, v okrese Přerov dosahuje úroveň 67 % a nejhorší napojení na kanalizační síť, které je pod průměrem Olomouckého kraje i republikový průměrem a dosahuje pouze 50 % je v okrese Prostějov. V případě napojení obytných domů na vodovod se všechny sledované hierarchické úrovně administrativního členění pohybují téměř ve stejných relacích, rozdíly jsou

v úrovni 1,5 procentního bodu. V rámci celé ČR je na plyn napojeno 60 % obydlých domů, v Olomouckém kraji je to 69 % a v případě jednotlivých okresů se pohybujeme nad hranicí 70 %. Nejvyšší podíl zaznamenává okres Prostějov (77 %), a téměř se shodnými hodnotami následují okresy Olomouc (75 %) a Přerov (74 %). Posledním aspektem technické vybavenosti, které tabulka sleduje je užívání ústředního topení. Obdobně jako tomu již bylo v případě napojení na vodovod, jsou hodnoty téměř srovnatelné, pohybují se v rozmezí 80 – 83 %. V případě Olomouckého kraje i okresů Olomoucké aglomerace ve všech případech převyšují celorepublikový průměr.

TAB. 10: OBYDLENÉ DOMY PODLE OBDOBÍ VÝSTAVBY NEBO REKONSTRUKCE A PODLE TECHNICKÉ VYBAVENOSTI V JEDNOTLIVÝCH OKRESECH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE, OLOMOUCKÉM KRAJI A V ČR ZE SLDB 2011

ČR, kraj, okresy	Obydlené domy									
	podle období výstavby nebo rekonstrukce						podle technické vybavenosti			
	do roku 1919	1920—1970	1971—1980	1981—1990	1991—2000	2001—2011	přípoj na kanal. Sít'	vodovod	plyn	ústřední topení
Česká republika	230 908	623 757	269 255	213 648	196 874	219 379	1 099 983	1 656 010	1 088 475	1 450 328
Olomoucký kraj	16 324	40 792	18 265	14 480	13 749	13 046	73 822	110 096	82 247	98 035
Olomouc	5 758	13 277	5 378	4 517	4 779	5 269	27 827	36 952	29 642	32 790
Prostějov	3 135	8 810	3 711	2 955	2 545	2 349	12 017	21 969	18 494	19 331
Přerov	2 815	8 640	3 532	3 114	3 109	2 304	16 126	22 275	17 723	19 952

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

Níže uvedená tabulka reflektuje situaci s byty v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR. Na území Olomoucké aglomerace se nachází 75 % všech bytů Olomouckého kraje. V rodinných domech se v rámci České republiky nachází 47 % bytů a 51 % je evidováno v rámci domů bytových, stejné hodnoty v lokalizaci bytů v rodinných domech dosahuje také okres Olomouc, v případě bytů v domech bytových však uvádí 52% podíl. Okres Přerov eviduje 52 % bytů v rodinných domech a 47 % z nich je v domech bytových, Olomoucký kraj jako celek uvádí hodnotu 53 % v rodinných domech a 46 % v domech bytových. Nejvíce bytů v rodinných domech s 63 % vykazuje okres Prostějov a v bytových domech se jich nachází 35 %. Obydlené byty okresů Olomoucké aglomerace představují 75 % všech obydlých bytů Olomouckého kraje, v okrese Olomouc dosahují až 89 %, v okrese Prostějov 83 % a v okrese Přerov 88 %. Celorepublikový průměr neobydlých bytů dosahuje 14 % a průměr Olomouckého kraje je nižší o procentní bod. V jednotlivých okresech aglomerace je nejnižší hodnota v okrese Olomouc (11 %), následuje okres Přerov (12 %) a v okrese Prostějov je evidována nejvyšší hladina 17 %. Ze všech neobydlých bytů slouží největší podíl k rekreaci, v ČR dosahuje hodnota takovýchto bytů 26 %. Krajský podíl vykazuje 16 %. Pod průměr em

Olomouckého kraje, a tedy i republikovým průměrem, jsou okresy Olomouc (10 %) i Přerov (12 %), oproti tomu okres Prostějov dosahuje téměř republikového průměru, tedy 23 %.

TAB. 11: POČET BYTŮ CELKEM, OBYDLENÝCH BYTŮ A NEOBYDLENÝCH BYTŮ V OKRESECH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE, OLOMOUCKÉM KRAJI A V ČR DLE SLDB 2011

ČR, kraj, okresy	Byty celkem	z toho v domech		Obydlené byty	z toho v domech		Neobydlené byty	z toho		
		rodinných	bytových		rodinných	bytových		slouží k rekreaci	přestavba	nezpůsobilé k bydlení
Česká republika	4 756 572	2 256 072	2 434 619	4 104 635	1 795 065	2 257 978	651 937	169 468	33 415	30 860
Olomoucký kraj	279 323	148 039	127 724	243 624	122 522	118 373	35 699	5 793	2 311	2 327
Olomouc	100 719	47 734	51 945	90 054	40 761	48 510	10 665	1 086	782	668
Prostějov	49 932	31 684	17 661	41 588	24 995	16 133	8 344	1 944	500	453
Přerov	57 875	29 919	27 306	50 986	24 870	25 612	6 889	793	480	623

zdroj: ČSÚ: SLDB 2011

Následující tabulka (tab. 4.) reflektuje průměrnou velikost obydlí v m². V případě celkové plochy přepočtené na jeden byt se Olomoucký kraj a okresy Olomouc a Prostějov pohybují nad republikovým průměrem, který je 86,7 m², pouze okres Přerov vykazuje hodnotu o desetinu m² nižší, než je průměr ČR. Celková plocha bytů, které se nachází v rodinných domech, je v rámci republikového průměru o 40,6 m² větší, než odpovídá přepočet celkové plochy na jeden byt v domech bytových. Největší celková plocha na jeden byt je evidována v okrese Olomouc, kde její výše dosahuje hodnoty 108,7 m² a v bytových domech jednomu bytu odpovídá 69,4 m². Naopak nejnižší hodnoty uvádí okres Prostějov. Analýza obytné plochy na jeden byt v rodinných domech udává, že celorepublikový průměr je 80,9 m², k němu se v úrovni okresů přibližuje okres Olomouc, který vykazuje hodnotu o 0,5 m² nižší, avšak v případě bytových domů převyšuje tento sledovaný jev hodnotu o 0,6 m². Obytná plocha vztažená na jednu osobu dosahuje ve všech sledovaných administrativních celcích téměř stejných hodnot, tedy 32 m², liší se pouze v desetinných m².

TAB. 12: PRŮMĚRNÁ VELIKOST OBYDLENÝCH BYTŮ V M² V OKRESECH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE, V OLOMOUCKÉM KRAJI A V ČR

Kraj, okresy	Průměrná velikost obydlí (m ²)								
	celková plocha na 1 byt			obytná plocha					
	celkem	v rodinných domech	v bytových domech	na 1 byt			na 1 osobu		
				celkem	v rodinných domech	v bytových domech	celkem	v rodinných domech	v bytových domech
Česká republika	86,7	109,1	68,5	65,3	80,9	52,6	32,5	36,1	29,6
Olomoucký kraj	87,8	106,6	68,4	65,7	78,4	52,7	32,2	35,0	29,4

26

Olomouc	87,4	108,7	69,4	65,7	80,4	53,2	32,3	35,2	29,9
Prostějov	90,4	104,8	67,9	67,5	77,0	52,6	32,8	35,1	29,2
Přerov	86,6	106,0	67,9	64,8	77,6	52,3	32,2	35,0	29,4

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

V okresech Olomoucké aglomerace žije 75 % hospodařících domácností z celkového počtu v Olomouckém kraji. Domácnosti, které jsou tvořeny jednou rodinou, zaujímají na podílu kraje 74 %. Úplné rodiny ať se závislými dětmi či bez závislých dětí, které žijí v okresech se Olomoucké aglomerace, zabírají na podílu kraje opět ¾ podíl, stejně tak tomu je i v případě neúplných rodin. V případě vícečlenných nerodinných domácností a domácností jednotlivců zabírají okresy Olomoucké aglomerace 76 % z celkového počtu kraje.

TAB. 13: POČET HOSPODAŘÍCÍCH DOMÁCNOSTÍ CELKEM, DLE TYPU DOMÁCNOSTI V OKRESECH OLMOUCKÉ AGLOMERACE, V OLMOUCKÉM KRAJI A V ČR

ČR, kraj, okresy	Hospodařící domácnosti celkem	v tom podle typu domácnosti							
		rodinné tvořené 1 rodinou	v tom				rodinné tvořené 2 a více rodinami	vícečlenné nerodinné	domácnosti jednotlivců
			úplné rodiny		neúplné rodiny				
			bez závislých dětí	se závislými dětmi	bez závislých dětí	se závislými dětmi			
Česká republika	4 375 122	2 667 867	1 236 561	860 470	271 859	298 977	69 694	215 414	1 422 147
Olomoucký kraj	257 964	164 554	76 313	54 633	16 135	17 473	4 405	10 204	78 801
Olomouc	95 574	60 328	27 610	20 168	5 941	6 609	1 587	4 132	29 527
Prostějov	43 762	28 003	13 045	9 353	2 745	2 860	843	1 624	13 292
Přerov	53 688	34 201	15 942	11 460	3 335	3 464	850	1 955	16 682

Zdroj: ČSÚ: SLDB 2011.

4. EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ

4.1. VÝKONNOST A PRODUKTIVITA EKONOMIKY

4.1.1. VÝVOJ TVORBY HDP

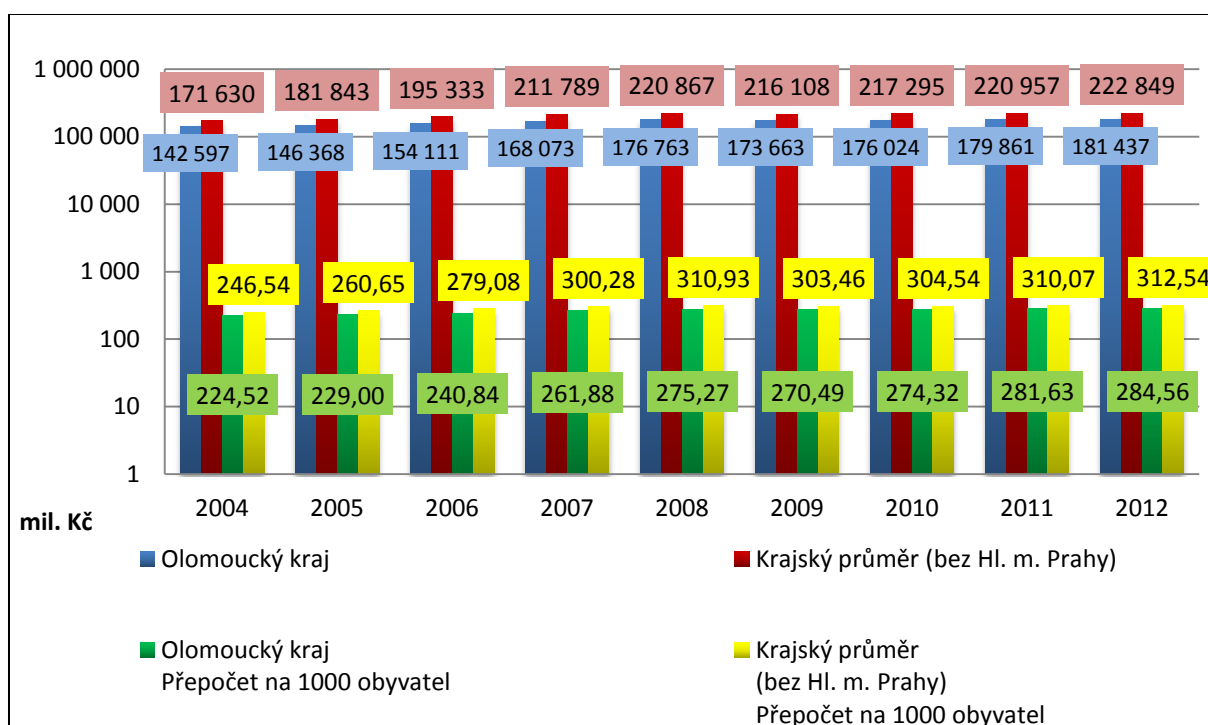
Olomoucký kraj se ve srovnání s ostatními kraji v dlouhodobém měřítku řadí spíše na poslední místa, což je důsledkem několika zřejmých faktorů jako například nízká produktivita práce či nízká ekonomická výkonnost. Nicméně, v pozorovaném období dochází k růstu HDP, který kopíruje trend krajského průměru bez Hl. m. Prahy, i když se v absolutních hodnotách nachází pod tímto průměrem. V období 2004–2012 se tak HDP Olomouckého kraje zvýšilo o 27,24 %, což je nižší tempo růstu, než u krajského průměru bez Hl. m. Prahy (29,84 %).

TAB. 14: HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT V MIL. KČ

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	Olomoucký kraj Přepočet na 1000 obyvatel	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy) Přepočet na 1000 obyvatel	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	142 597	171 630	224,52	246,54	2 929 172	2 231 193
2005	146 368	181 843	229,00	260,65	3 116 056	2 363 965
2006	154 111	195 333	240,84	279,08	3 352 599	2 539 324
2007	168 073	211 789	261,88	300,28	3 662 573	2 753 257
2008	176 763	220 867	275,27	310,93	3 848 411	2 871 275
2009	173 663	216 108	270,49	303,46	3 758 979	2 809 411
2010	176 024	217 295	274,32	304,54	3 790 880	2 824 832
2011	179 861	220 957	281,63	310,07	3 823 401	2 872 446
2012	181 437	222 849	284,56	312,54	3 845 926	2 897 042

Zdroj: Regionální účty ČSÚ, Roční národní účty ČSÚ.

GRAF 1: HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT V MIL. KČ

Zdroj: Regionální účty ČSÚ, Roční národní účty ČSÚ.

4.1.2. ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ

Čistý disponibilní důchod domácností Olomouckého kraje se po celé sledované období nachází pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Výkyvy tohoto ukazatele v kraji kopírují průměr krajů ostatních, nicméně tempo růstu je pomalejší. Zatímco v průměru vzrostl čistý disponibilní důchod domácností mezi lety 2004–2012 o 36,08 %, v Olomouckém kraji to bylo jen o 33,56 %.

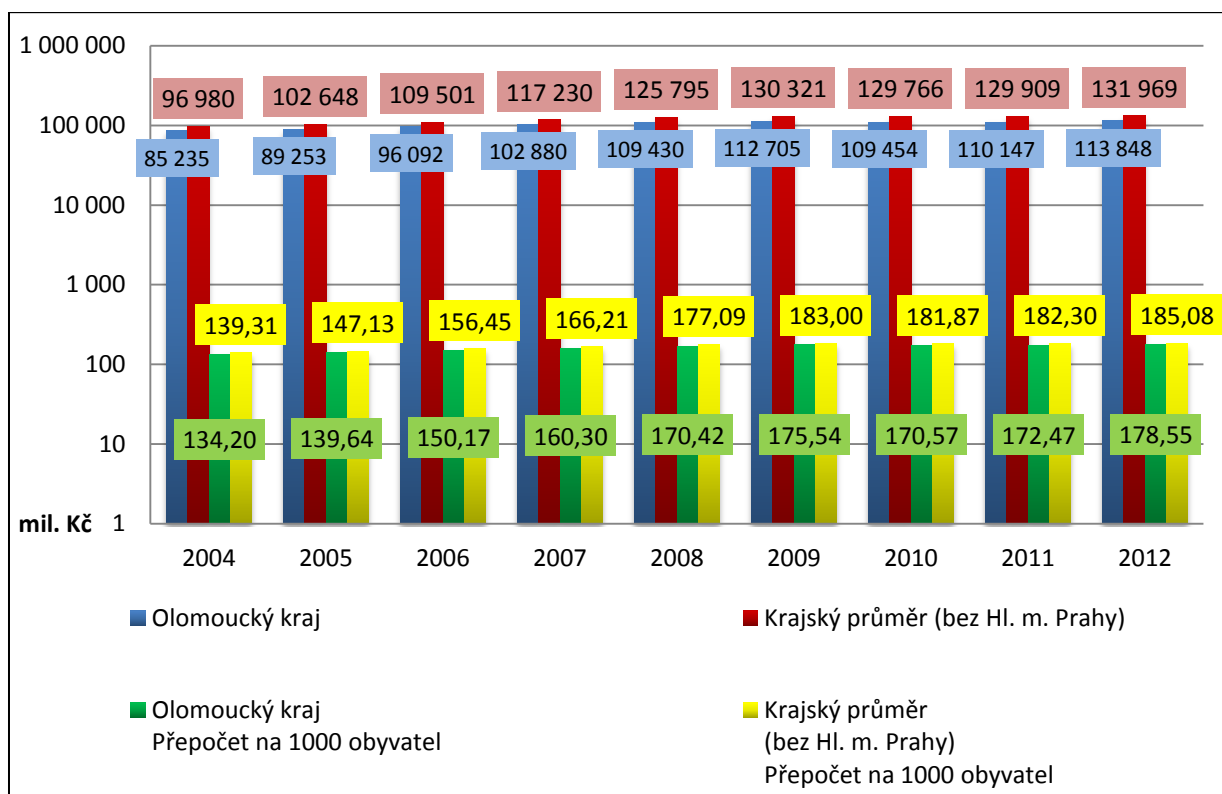
TAB. 15: ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ V MIL. KČ

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	Olomoucký kraj Přepočten na 1000 obyvatel	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy) Přepočten na 1000 obyvatel	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	85 235	96 980	134,20	139,31	1 489 559	1 260 736
2005	89 253	102 648	139,64	147,13	1 574 355	1 334 423
2006	96 092	109 501	150,17	156,45	1 685 176	1 423 510
2007	102 880	117 230	160,30	166,21	1 799 865	1 523 989
2008	109 430	125 795	170,42	177,09	1 929 101	1 635 339
2009	112 705	130 321	175,54	183,00	1 997 968	1 694 179
2010	109 454	129 766	170,57	181,87	2 002 972	1 686 953

2011	110 147	129 909	172,47	182,30	1 998 449	1 688 813
2012	113 848	131 969	178,55	185,08	2 026 019	1 715 597

Zdroj: Databáze regionálních účtů ČSÚ.

GRAF 2: ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ V MIL. KČ

Zdroj: Databáze regionálních účtů ČSÚ.

4.1.3. OBJEM EXPORTU

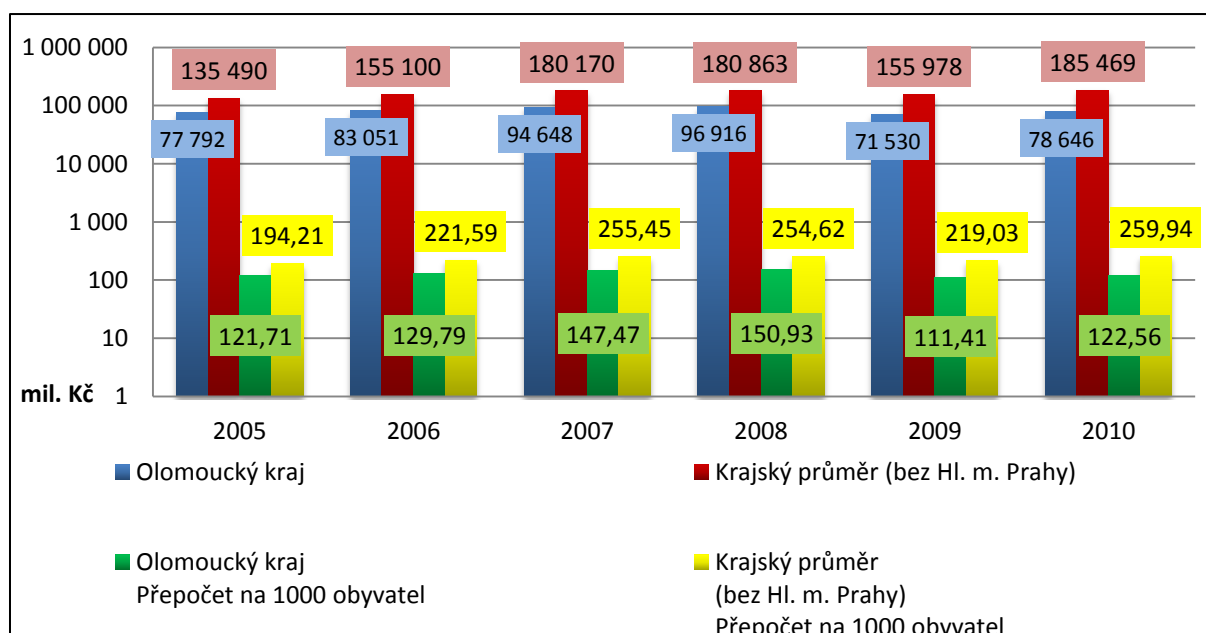
Obecně je export Olomouckého kraje podporován zejména vývozem složitějších konečných výrobků a komponentů elektrotechnického a strojírenského průmyslu. Na exportu se rovněž podílí produkty potravinářského průmyslu. Přesto je exportní výkonnost Olomouckého kraje v porovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy výrazně nízká (v průměru až dvojnásobně). Celkový vývoz v čase kolísá, navíc se v posledních letech prohluboval rozdíl Olomouckého kraje vůči krajskému průměru bez Hl. m. Prahy. Nízká exportní výkonnost měla za následek nízkou konkurenceschopnost firem v kraji.

TAB. 16: VÝVOZ CELKEM V BĚŽNÝCH CENÁCH V MIL. KČ

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	Olomoucký kraj Přepočet na 1000 obyvatel	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy) Přepočet na 1000 obyvatel	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	77 792	135 490	121,71	194,21	1 868 586	1 761 366
2006	83 051	155 100	129,79	221,59	2 144 573	2 016 297
2007	94 648	180 170	147,47	255,45	2 479 234	2 342 210
2008	96 916	180 863	150,93	254,62	2 473 736	2 351 219
2009	71 530	155 978	111,41	219,03	2 138 623	2 027 715
2010	78 646	185 469	122,56	259,94	2 532 797	2 411 102

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

GRAF 3: VÝVOZ CELKEM V BĚŽNÝCH CENÁCH V MIL. KČ.

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

4.2. STRUKTURA PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ

4.2.1. PODNIKATELSKÁ AKTIVITA

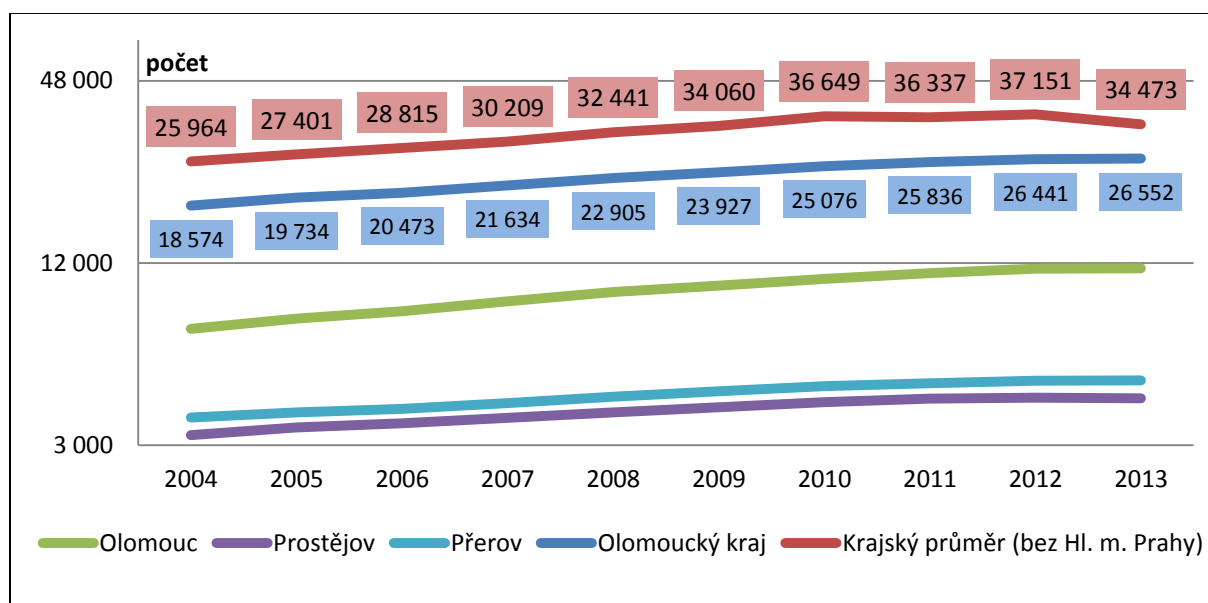
Oproti krajskému průměru bez Hl. m. Prahy docházelo od roku 2004 k mírnému nárůstu počtu právnických subjektů. Podobný nárůst (s drobným kolísáním) byl zaznamenán i v jednotlivých sledovaných okresech. Z těchto okresů však pro právnické subjekty nejatraktivnější zůstával okres Olomouc, kde byl mezi lety 2004–2013 nárůst největší (o 58,70 %).

TAB. 17: POČET PRÁVNICKÝCH SUBJEKTŮ CELKEM

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	7 264	3 238	3 703	18 574	25 964	466 317	337 538
2005	7 858	3 435	3 853	19 734	27 401	493 256	356 207
2006	8 318	3 545	3 951	20 473	28 815	518 301	374 589
2007	8 953	3 689	4 131	21 634	30 209	553 352	392 718
2008	9 612	3 845	4 342	22 905	32 441	594 647	421 727
2009	10 098	3 997	4 516	23 927	34 060	634 310	442 783
2010	10 622	4 165	4 704	25 076	36 649	667 961	476 434
2011	11 096	4 272	4 803	25 836	36 337	695 961	472 384
2012	11 485	4 305	4 898	26 441	37 151	721 927	482 960
2013	11 528	4 282	4 911	26 552	34 473	681 347	448 150

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje; Veřejná databáze.

GRAF 4: POČET PRÁVNICKÝCH SUBJEKTŮ CELKEM.

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje; Veřejná databáze.

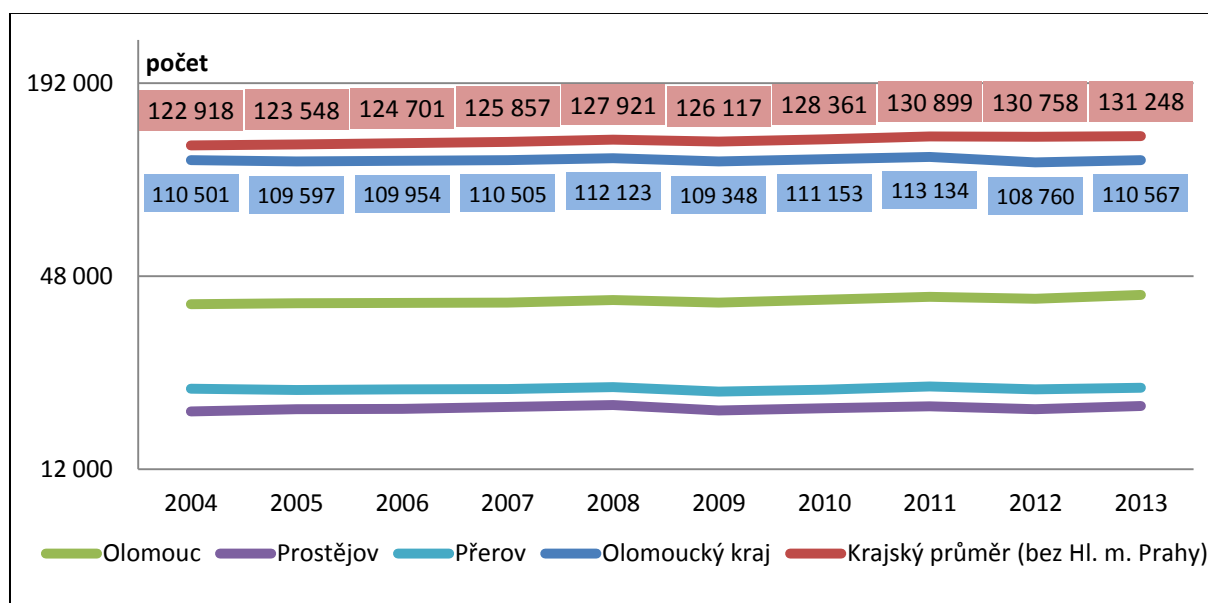
Sledované období 2004–2013 se vyznačovalo stagnací případného růstu počtu fyzických osob. Za sledované období celkově sice počet mírně narostl, nicméně mezi jednotlivými lety kolísá oběma směry. Významný pokles byl v letech 2009 a 2012. Tento trend byl shodný pro krajský průměr bez Hl. m. Prahy, Olomoucký kraj i jednotlivé okresy. Ve srovnání se pak Olomoucký kraj pohyboval pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Existoval také velký rozdíl u okresu Olomouc s téměř dvojnásobným počtem fyzických osob oproti Prostějovu a Přerovu.

TAB. 18: POČET FYZICKÝCH OSOB CELKEM

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	39 227	18 175	21 401	110 501	122 918	1 886 284	1 597 940
2005	39 558	18 473	21 213	109 597	123 548	1 895 234	1 606 118
2006	39 626	18 491	21 303	109 954	124 701	1 912 180	1 621 117
2007	39 737	18 775	21 334	110 505	125 857	1 928 511	1 636 139
2008	40 429	19 015	21 658	112 123	127 921	1 957 502	1 662 975
2009	39 726	18 283	20 952	109 348	126 117	1 936 301	1 639 521
2010	40 532	18 580	21 253	111 153	128 361	1 969 590	1 668 696
2011	41 423	18 837	21 727	113 134	130 899	2 007 483	1 701 683
2012	40 777	18 466	21 274	108 760	130 758	2 005 727	1 699 854
2013	41 959	18 895	21 547	110 567	131 248	2 013 390	1 706 227

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

GRAF 5: POČET FYZICKÝCH OSOB CELKEM

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

4.3. INVESTIČNÍ AKTIVITA

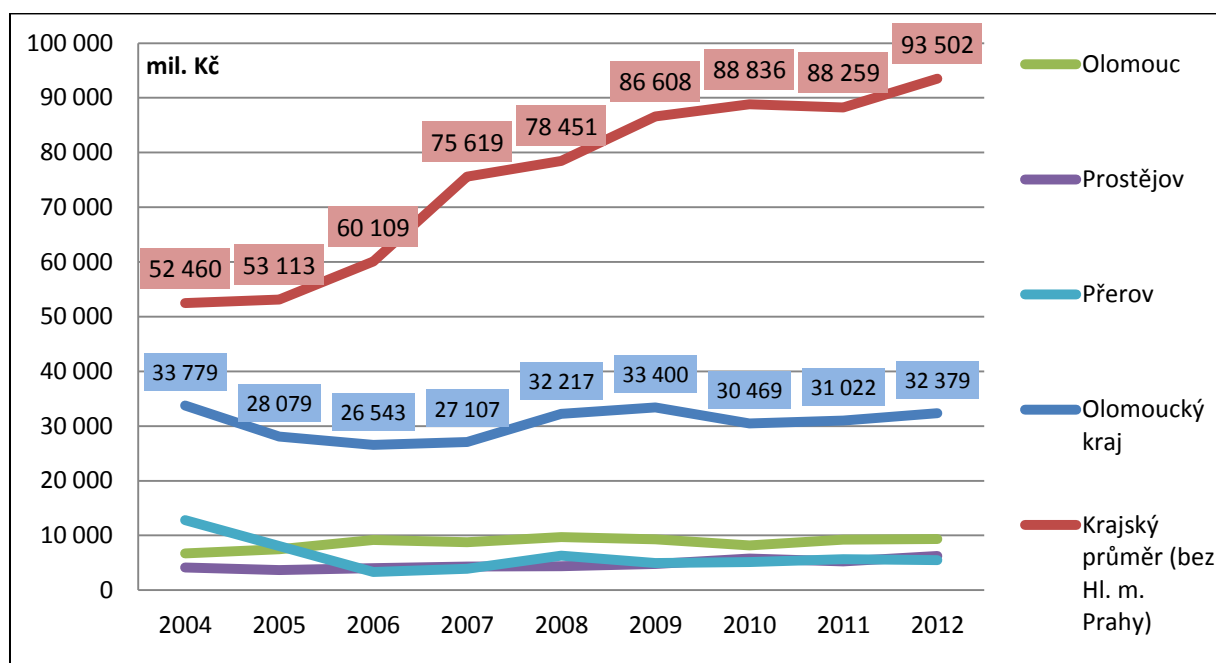
Olomoucký kraj se vyznačuje nízkým stavem přímých zahraničních investic, což je způsobeno zejména poddimenzovaným zpracovatelským průmyslem. Ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy lze najít velmi výrazné rozdíly. Zatímco průměr všech krajů bez Hl. m. Prahy silně rostl a rozdíl mezi roky 2004 a 2012 byl 78,23%, v Olomouckém kraji byl stav za rok 2012 dokonce nižší než v roce 2004 (pokles o 4,32 %). K nárůstům docházelo v letech 2008, 2009 a 2012.

TAB. 19: STAV PŘÍMÝCH ZAHRANIČNÍCH INVESTIC V OKRESECH V MIL. KČ

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	6 702	4 169	12 799	33 779	52 460	1 280 595	681 974
2005	7 477	3 667	8 069	28 079	53 113	1 491 563	690 464
2006	9 190	4 020	3 330	26 543	60 109	1 666 761	781 412
2007	8 776	4 295	3 933	27 107	75 619	2 032 111	983 048
2008	9 711	4 381	6 303	32 217	78 451	2 189 455	1 019 862
2009	9 286	4 770	4 990	33 400	86 608	2 311 197	1 125 906
2010	8 199	5 768	5 165	30 469	88 836	2 409 581	1 154 872
2011	9 258	5 279	5 641	31 022	88 259	2 404 151	1 147 361
2012	9 360	6 272	5 467	32 379	93 502	2 600 877	1 215 529

Zdroj: ČNB.

GRAF 6: STAV PŘÍMÝCH ZAHRANIČNÍCH INVESTIC V OKRESECH V MIL. KČ

Zdroj: ČNB.

4.4. VĚDA A VÝZKUM

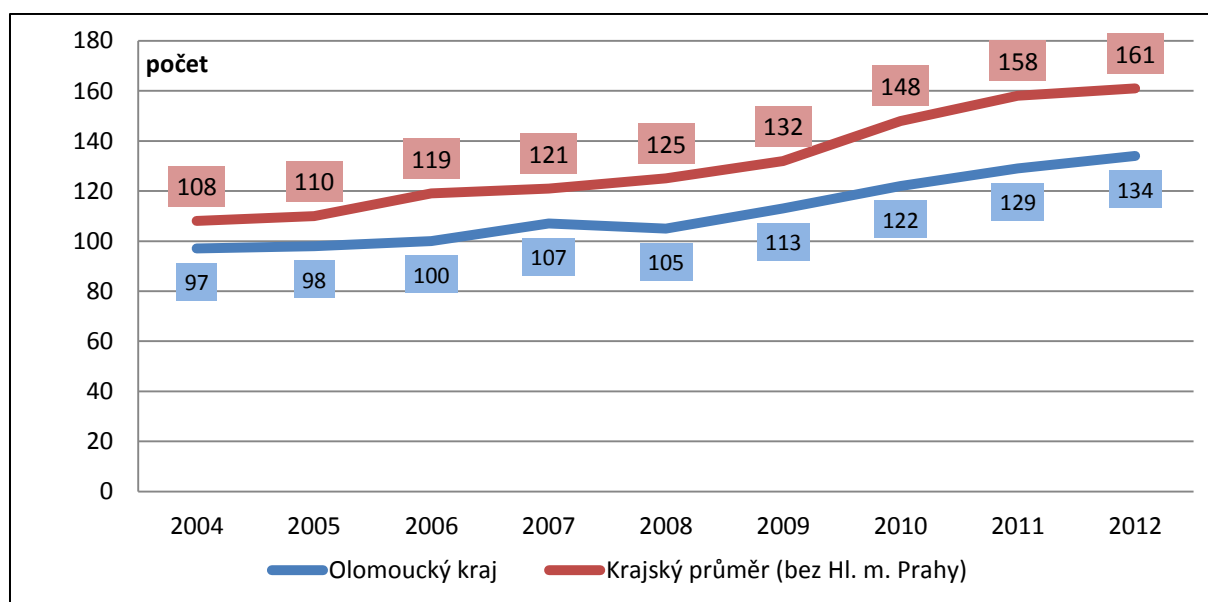
V období 2004–2012 narostl počet pracovišť VaV v Olomouckém kraji o 38,14 %. Výjimku tvořil rok 2008, kdy dvě pracoviště VaV ubyla, poté však docházelo k velkému nárůstu. I přesto se Olomoucký kraj nacházel pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Zatímco v roce 2004 měl Olomoucký kraj oproti průměru jen o 11 pracovišť VaV méně, v roce 2012 již tento rozdíl činil 27 pracovišť.

TAB. 20: POČET VAV PRACOVÍŠŤ

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	97	108	1 961	1 404
2005	98	110	2 017	1 426
2006	100	119	2 142	1 548
2007	107	121	2 204	1 578
2008	105	125	2 233	1 619
2009	113	132	2 345	1 718
2010	122	148	2 587	1 930
2011	129	158	2 720	2 050
2012	134	161	2 778	2 098

Zdroj: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje.

GRAF 7: POČET VAV PRACOVÍŠŤ

Zdroj: ČSÚ – Ukazatele výzkumu a vývoje.

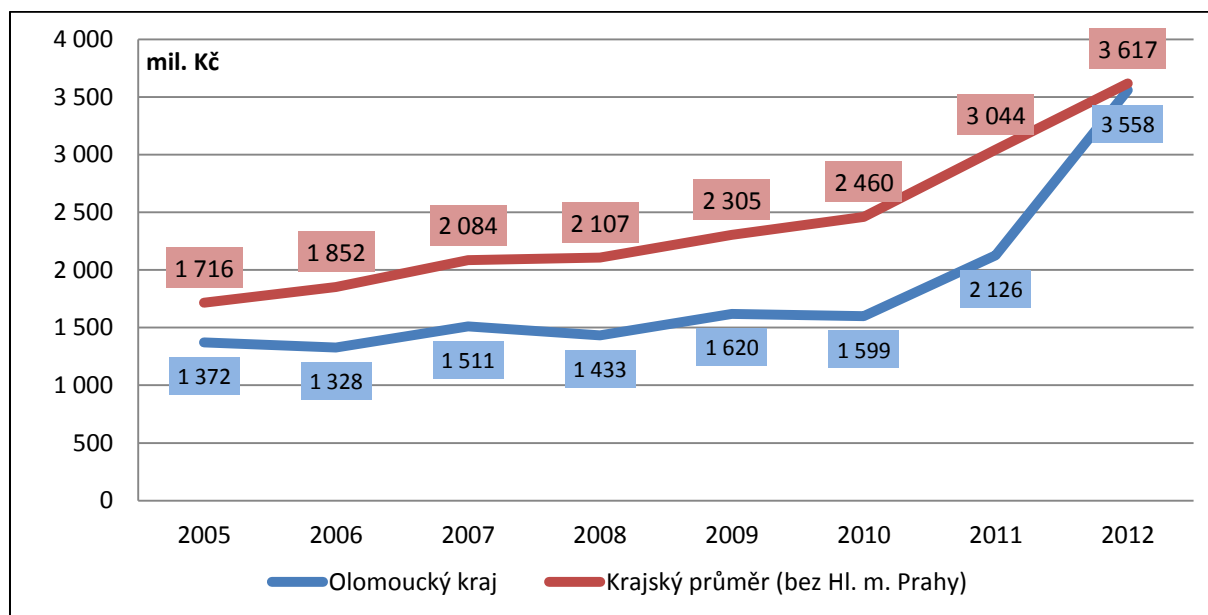
Ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy byly výdaje Olomouckého kraje na VaV podprůměrné, a to po celou dobu sledovaného období. K prudkému nárůstu však docházelo v letech 2010–2012, kdy se tyto výdaje více než zdvojnásobily. Olomoucký kraj tak rychle začal dorovnávat průměr všech krajů bez Hl. m. Prahy.

TAB. 21: VÝDAJE NA VAV V MIL. KČ

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	1 372	1 716	38 146	22 311
2006	1 328	1 852	43 268	24 082
2007	1 511	2 084	50 009	27 095
2008	1 433	2 107	49 872	27 391
2009	1 620	2 305	50 875	29 969
2010	1 599	2 460	52 974	31 976
2011	2 126	3 044	62 753	39 573
2012	3 558	3 617	72 360	47 023

Zdroj: ČSÚ – Údaje o výzkumu a vývoji v krajích České republiky pro roky 2005-2012; Statistická ročenka Olomouckého kraje 2005.

GRAF 8: VÝDAJE NA VAV V MIL. KČ

Zdroj: ČSÚ – Údaje o výzkumu a vývoji v krajích České republiky pro roky 2005-2012; Statistická ročenka Olomouckého kraje 2005.

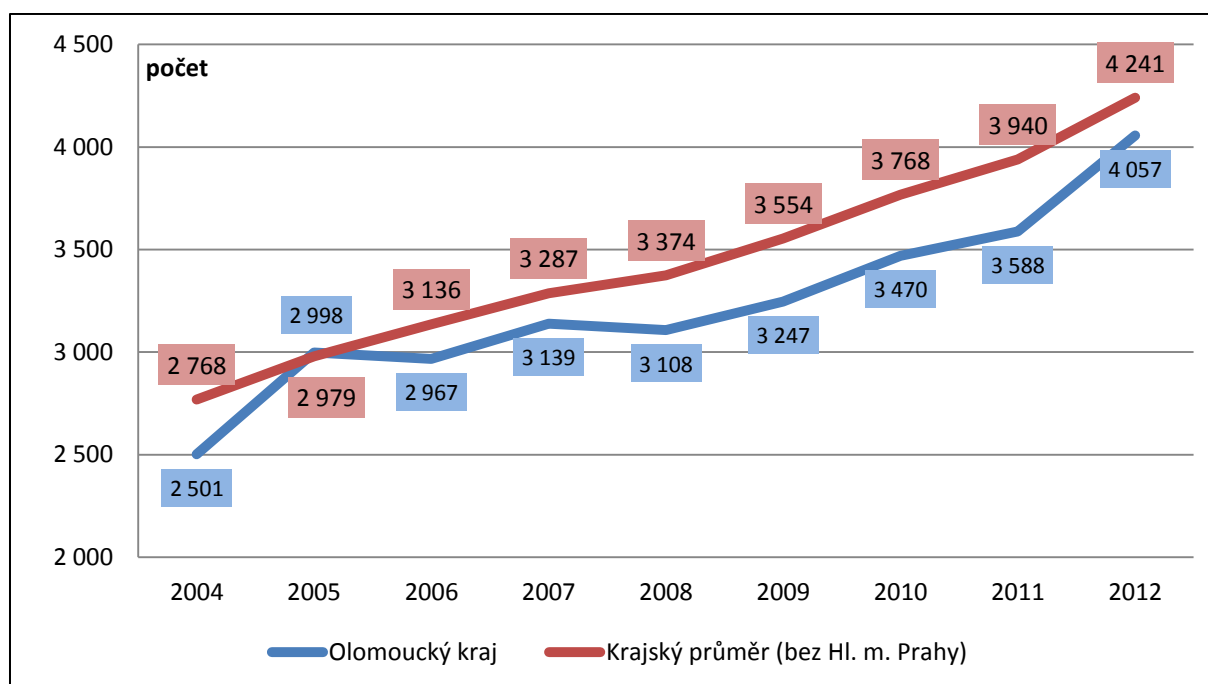
Rychlost růstu počtu zaměstnanců VaV s mírnými výkyvy kopíroval krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Celkově však Olomoucký kraj v tomto indikátoru zaostával. Výjimkou byl rok 2005, kdy počet zaměstnanců VaV Olomouckého kraje převýšil krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Přitom se investice do VaV v daném roce nad průměr krajů nedostaly. Počet zaměstnanců VaV poté v krajském průměru rostl rychleji než v Olomouckém kraji. Olomoucký kraj začal znatelně dohánět průměrné hodnoty až v roce 2012, což odpovídá křivce nárůstu investic do VaV ve stejném roce.

TAB. 22: ZAMĚŠTNANCI VAV – FYZICKÉ OSOBY

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	2 501	2 768	60 148	35 990
2005	2 998	2 979	65 379	38 721
2006	2 967	3 136	69 162	40 764
2007	3 139	3 287	73 081	42 726
2008	3 108	3 374	74 508	43 867
2009	3 247	3 554	75 788	46 196
2010	3 470	3 768	77 903	48 982
2011	3 588	3 940	82 283	51 222
2012	4 057	4 241	87 528	55 128

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje, Ukazatele výzkumu a vývoje.

GRAF 9: ZAMĚŠTNANCI VAV – FYZICKÉ OSOBY

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje, Ukazatele výzkumu a vývoje.

4.5. INOVACE V PODNICÍCH

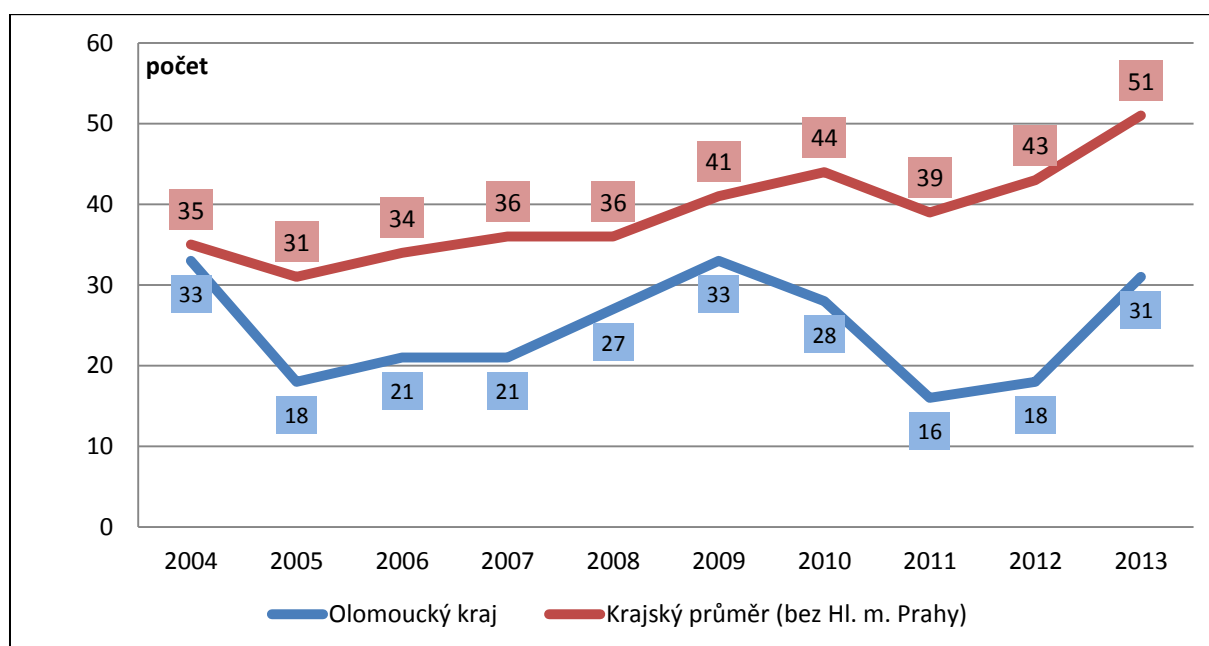
Množství patentových přihlášek podaných přihlašovatelem z ČR v rámci Olomouckého kraje je ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy na nízké úrovni. Zatímco v průměru krajů vzrostl počet podaných přihlášek od roku 2004 o 16, v případě Olomouckého kraje došlo k poklesu. Stav z roku 2004 (33 přihlášek) se Olomouckému kraji podařilo dorovnat pouze v roce 2009. Následně však došlo k prudkému poklesu. Situace se začala zlepšovat až v roce 2013, nicméně s propastným rozdílem oproti průměru.

TAB. 23: PATENTOVÉ PŘIHLÁŠKY PODANÉ PŘIHLAŠOVATELI Z ČR

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	33	35	623	454
2005	18	31	582	404
2006	21	34	639	437
2007	21	36	711	471
2008	27	36	710	470
2009	33	41	788	530
2010	28	44	869	572
2011	16	39	782	507
2012	18	43	867	554
2013	31	51	983	669

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

GRAF 10: PATENTOVÉ PŘIHLÁŠKY PODANÉ PŘIHLAŠOVATELI Z ČR

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

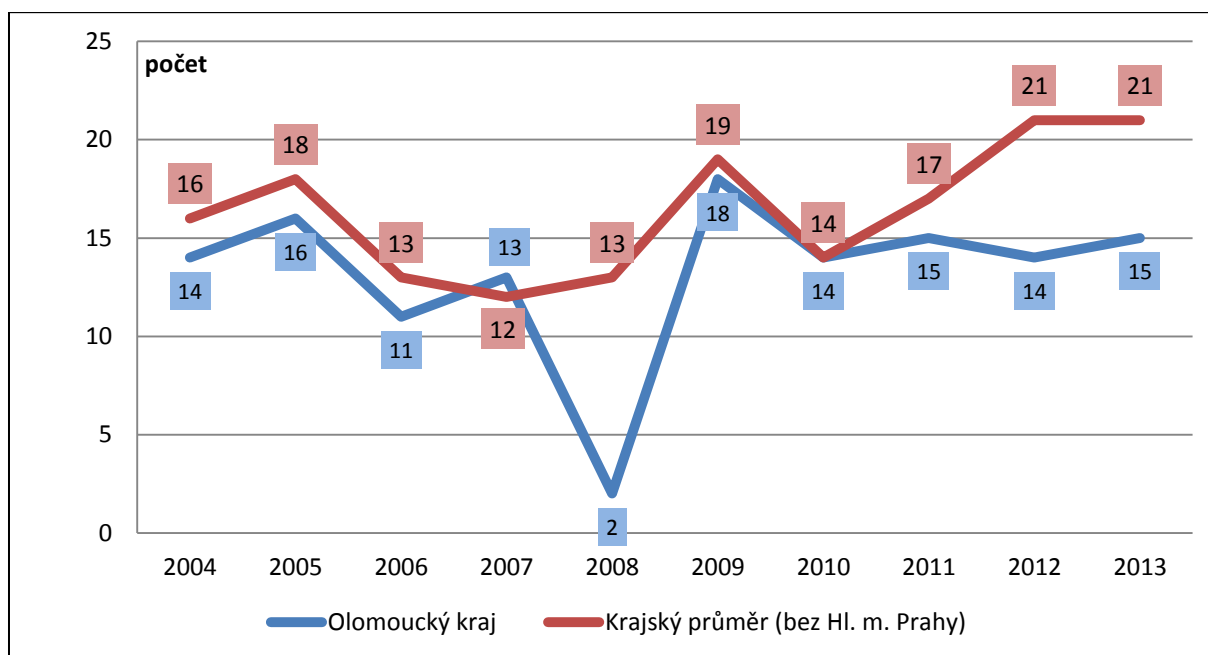
V počtu udělených patentů přihlašovatelům z ČR se Olomoucký kraj nachází pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Výjimkou jsou roky 2007 a 2010. V roce 2007 se Olomoucký kraj dokonce dostal nad průměr krajů, avšak o rok později zaznamenal obrovský propad na pouhé dva udělené patenty. V dalších letech téměř dorovnával průměr, avšak v ostatních krajích došlo ke zvýšení úspěšnosti udělených patentů, čímž rostl rozdíl oproti Olomouckému kraji.

TAB. 24: PATENTY UDĚLENÉ PŘIHLAŠOVATELŮM Z ČR

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	14	16	291	214
2005	16	18	347	232
2006	11	13	265	174
2007	13	12	235	151
2008	2	13	251	163
2009	18	19	385	253
2010	14	14	294	179
2011	15	17	340	216
2012	14	21	423	276
2013	15	21	435	277

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

GRAF 11: PATENTY UDĚLENÉ PŘIHLAŠOVATELŮM Z ČR

Zdroj: ČSÚ – Patentová statistika.

Olomoucký kraj byl v rámci technických inovací v prvních dvou sledovaných obdobích nadprůměrný, a to i přes nejnižší nárůst podílu těchto inovací mezi danými obdobími ve srovnání s krajským průměrem bez Hl. m. Prahy, i s celou ČR. Nicméně, v období 2010–2012 se již Olomoucký kraj dostal pod průměr krajů. Zatímco podíl krajského průměru bez Hl. m. Prahy, i celé ČR, rostl, podíl Olomouckého kraje se ve vztahu k předchozímu období snížil.

V netechnických inovacích byl na tom Olomoucký kraj vždy o něco hůře ve všech sledovaných obdobích. Se svým 27,0%, 32,8% a v posledním období dokonce 26,6% podílem zaostával za krajským průměrem bez Hl. m. Prahy, i celou ČR. Po zvýšení podílu v letech 2008–2010 došlo následně k jeho velkému snížení.

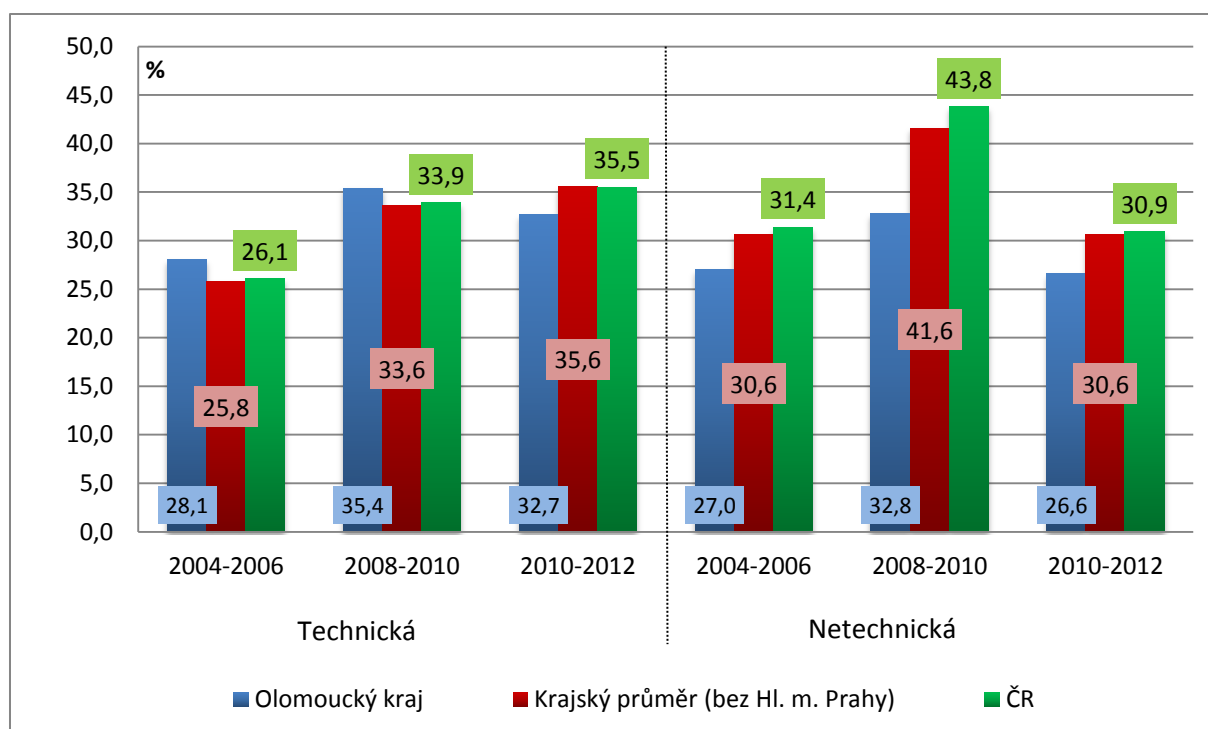
Olomoucký kraj neměl po dlouhou dobu dostatečně rozvinutou koncepcí inovací. Chyběla například Regionální inovační strategie Olomouckého kraje, která byla vytvořena až v roce 2011.

TAB. 25: PODÍL PODNIKŮ S TECHNICKOU A NETECHNICKOU INOVACÍ VŮČI CELKOVÉMU POČTU PODNIKŮ V DANÉ OBLASTI V %

Rok	Inovace	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR
2004-2006	Technická inovace	28,1	25,8	26,1
	Netechnická inovace	27,0	30,6	31,4
2008-2010	Technická inovace	35,4	33,6	33,9
	Netechnická inovace	32,8	41,6	43,8
2010-2012	Technická inovace	32,7	35,6	35,5
	Netechnická inovace	26,6	30,6	30,9

Zdroj: ČSÚ – Inovační aktivity podniků v České republice.

GRAF 12: PODÍL PODNIKŮ S TECHNICKOU A NETECHNICKOU INOVACÍ VŮČI CELKOVÉMU POČTU PODNIKŮ V DANÉ OBLASTI V %

Zdroj: ČSÚ – Inovační aktivity podniků v České republice.

4.6. INFRASTRUKTURA PRO ROZVOJ PODNIKÁNÍ

4.6.1. PRŮMYSLOVÉ ZÓNY

Průmyslové plochy Olomoucké aglomerace mají nízké procento využití, viz tabulku. Některé zóny však jsou nevyužité díky nedokončené infrastruktuře či z důvodu odlišných preferencí potenciálních

investorů (lokace, velikost apod.). Celkově existuje poptávka po pozemcích vhodných k podnikání, a to nejčastěji ze strany malých a středních podniků. Tuto poptávku však nejsou schopny stávající průmyslové zóny uspokojit.

TAB. 26: PRŮMYSLOVÉ ZÓNY OLOMOUCKÉ AGLOMERACE.

Název	Plocha	Využívaná plocha	Funkční náplň
Hranice - V Poli	21 ha	Dosud nevyužívaná.	Bližší nespecifikované využití (průmysl, ekonomické aktivity).
Lipník nad Bečvou - východ PZ I, II, III.	72,6 ha	8,8 ha - tj. 12 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.
Litovel - jihozápad	20 ha	15,1 ha - tj. 75,5 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.
Olomouc - Holice - Příkopy jih	70 ha	25 ha - tj. 36,5 %	Průmyslová výroba, logistika.
Prostějov-východ - Kralice na Hané*	78 ha	74 ha - tj. 95 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi
Terminál kombinované dopravy a VLC v Přerově**	101 ha	Dosud nevyužívaná.	Terminál kombinované dopravy a veřejné logistické centrum.
Šternberk - Lhota (jih)	40,9 ha	7,7 ha - tj. 19 %	Průmyslová výroba smíšená s logistikou, komerčními a technickými funkcemi.
Velký Týnec - K1, Z2, Z3	52 ha	10,3 ha - tj. 20 %	Bližší nespecifikovaná průmyslová výroba
Technologický park Olomouc – Hněvotín***	50 ha	31 ha - tj. 62 %	Podnikatelské a technologické parky.
Olomouc - Průmyslová zóna Železniční***	17 ha	4,5 ha - tj. 26 %	Výroba, sklady, výrobní služby.
VGP Park Olomouc***	10 ha	4,5 ha - tj. 45 %	Areály výroby a služeb.
Logistický park VOP Olomouc - výrobní a skladovací prostory***	2,5 ha	1,3 ha - tj. 52 %	Průmyslová výroba.

Zdroj: Regionální informační servis, *Magistrát města Prostějova, **Magistrát města Přerova, ***Magistrát města Olomouce.

4.6.2. PODNIKATELSKÉ INKUBÁTORY

Vzhledem ke specifickým a lepší dostupnosti dat se lze podnikatelskými inkubátory zabývat i na úrovni Olomoucké aglomerace. Podnikatelský inkubátor Vědecko-technického parku Univerzity Palackého v Olomouci jakožto jediný relevantní a fungující podnikatelský inkubátor, který se na území

Olomoucké aglomerace nachází, se snaží propojit univerzitní a podnikatelské prostředí se zaměřením na realizaci aktivit orientovaných na zavedení nových technologií. Poskytuje především pronájem kanceláří a výrobních prostor, poradenské služby, využití přístrojů a know-how Univerzity Palackého. Tyto služby ke dni 23. 5. 2014 využívalo 42 firem.

Na území celého Olomouckého kraje (mimo Olomouckou aglomeraci) se pak nachází ještě jeden podnikatelský inkubátor, konkrétně Inovační a technologický park Agritec. V počtu dvou podnikatelských inkubátorů je Olomoucký kraj ve srovnání s ostatními kraji spíše na posledních místech. Nicméně, co se týče provozuschopnosti a aktivity inkubátorů, patří naopak mezi ty úspěšnější.

TAB. 27: PŘEHLED PODNIKATELSKÝCH INKUBÁTORŮ V OLMOUCKÉ AGLOMERACI.

Název	Počet firem	Vznik
Podnikatelský inkubátor Vědecko-technického parku Univerzity Palackého v Olomouci	42	2000

Zdroj: VTP UP.

TAB. 28: POČET PODNIKATELSKÝCH INKUBÁTORŮ K 8. 5. 2012.

Území	Počet
Hl. m. Praha	5
Jihočeský kraj	2
Jihomoravský kraj	3
Královéhradecký kraj	1
Moravskoslezský kraj	6
Olomoucký kraj	2
Pardubický kraj	1
Plzeňský kraj	2
Středočeský kraj	5
Ústecký kraj	3
Vysočina	2
Zlínský kraj	7
ČR celkem	39

Zdroj: MůjBIZ.

5. ZAMĚSTNANOST A VZDĚLÁVÁNÍ

5.1. TRH PRÁCE

5.1.1. ZAMĚSTNANOST

Ekonomická aktivita obyvatelstva stejně jako (ne)zaměstnanost patří mezi významné charakteristiky mající vliv na hospodářskou a sociální soudržnost regionu.

Porovnáním dat ze SLDB 2001 a 2011 je zřejmý pokles ekonomické aktivity obyvatel u všech sledovaných regionů, což mj. odráží nepříznivou situaci ve věkové struktuře obyvatelstva a celkové stárnutí populace. V roce 2011 bylo v Olomoucké aglomeraci z celkového počtu obyvatel evidováno 210 922 ekonomicky aktivních osob (tj. 48,9 %), což je nad průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem a poukazuje na příznivou ekonomickou aktivitu obyvatelstva. V následujících letech se v důsledku demografického vývoje očekává další pokles počtu ekonomicky aktivních. Na trh práce budou vstupovat početně méně zastoupené ročníky narozené v 90. letech a naopak dojde k odchodu silných „poválečných“ ročníků obyvatel.

TAB. 29: EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATELSTVA V LETECH 2001 A 2011

Region	Ekonomicky aktivní				Ekonomicky neaktivní			
	2001		2011		2001		2011	
	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)	ni	Pi (%)
Olomoucká aglomerace	222 969	51,0	210 922	48,9	212 030	48,5	204 184	47,3
Olomoucký kraj	326 541	50,7	303 992	48,4	313 624	48,7	300 693	47,8
ČR	5 253 400	51,4	5 080 573	48,7	4 894 465	47,8	4 784 923	45,8

Zdroj: Český statistický úřad.

Poznámka: Součet podílu ekonomicky aktivních a neaktivních obyvatel není vždy roven 100 %, poněvadž v jednotlivých obcích a následně i regionech se pokaždé nepodařilo zjistit ekonomickou aktivitu všech obyvatel.

V posledních deseti letech v Olomoucké aglomeraci nadále docházelo ke změně odvětvové skladby zaměstnanosti, kdy pokračoval úbytek celkového počtu pracovníků ve výrobních odvětvích ekonomiky a naopak se zvyšoval počet pracovníků v terciární sféře. Zaměstnanost se v regionu ve všech třech odvětvích přibližuje celostátnímu průměru. V terciárním sektoru, který zaměstnává největší podíl obyvatel, je zaměstnáno 54,4 % pracovníků, což je nad průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem.

TAB. 30: SEKTOROVÁ STRUKTURA ZAMĚSTNANOSTI V LETECH 2001 A 2011 (%)

Region, rok		Primér	Sekundér	Terciér	Nezjištěno	Celkem
Olomoucká aglomerace	2001	4,8	39,2	49,7	6,3	100,0
	2011	2,8	32,7	54,4	9,9	100,0
Olomoucký kraj	2001	5,7	40,3	47,0	7,0	100,0
	2011	3,4	34,8	51,6	10,2	100,0
ČR	2001	4,4	37,7	50,3	7,6	100,0
	2011	2,7	32,2	53,9	11,2	100,0

Zdroj: Český statistický úřad.

V porovnání s celostátními statistikami byl vedle primárního a sekundárního sektoru nadprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnán především v oblasti zdravotní a sociální péče, celorepublikový průměr převyšuje o 1,1 procentní bod (dále jen p. b.), v oblasti veřejné správy, obrany a povinného sociálního zabezpečení (1,1 p. b.), vzdělávání (0,7 p. b.) a také obchodu, oprav a údržby motorových vozidel (0,5 p. b.). Naopak podprůměrné hodnoty byly zaznamenány u činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti, administrativní a podpůrné činnosti (1,2 p. b. pod průměrem České republiky), informační a komunikační činnosti (1,0 p. b.) a ubytování, stravování a pohostinství (0,5 p. b.).

V sektoru služeb v Olomoucké aglomeraci s 33,1 % dominují tzv. komerční (podnikatelské) služby. Jejich podíl je na jednu stranu nižší, než je tomu v průměru v ekonomice České republiky, na druhou stranu vyšší než v průměru Olomouckého kraje.

TAB. 31: ZAMĚSTNANÍ PODLE ODVĚTVÍ EKONOMICKÉ ČINNOSTI V ROCE 2011

Odvětví ekonomické činnosti	Olomoucká aglomerace		OK		ČR	
	ni	Pi	ni	Pi	ni	Pi
Zemědělství, lesnictví, rybářství	5 265	2,8	9 238	3,4	124 284	2,7
Průmysl	47 957	25,6	73 796	27,5	1161216	25,4
Stavebnictví	13 337	7,1	19 572	7,3	313 662	6,8
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	20 108	10,7	26 841	10,0	466 324	10,2
Doprava a skladování	11 087	5,9	15 476	5,8	257 645	5,6
Ubytování, stravování a pohostinství	4 875	2,6	7 335	2,7	144 136	3,1
Informační a komunikační činnosti	3 764	2,0	4 808	1,8	136 119	3,0
Peněžnictví a pojišťovnictví	4 163	2,2	5 268	2,0	112 816	2,5
Činnosti v oblasti nemovitostí; profesní, vědecké a technické činnosti; administrativní a podpůrné činnosti	12 350	6,6	16 339	6,1	357 124	7,8

Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	13 197	7,0	17 615	6,6	269 797	5,9
Vzdělávání	12 488	6,7	17 336	6,5	276 436	6,0
Zdravotní a sociální péče	14 246	7,6	19 352	7,2	296 681	6,5
Jiné činnosti	5 825	3,1	7 781	2,9	153 487	3,3
Nezjištěno	18 580	9,9	27 256	10,2	510 987	11,2
Celkem	187 242	100	268 013	100	4580714	100

Zdroj: Český statistický úřad.

5.1.2. NEZAMĚSTNANOST

V posledních šesti letech prochází trh práce v Olomoucké aglomeraci, stejně jako v celém Olomouckém kraji, výraznými výkyvy (ne)zaměstnanosti. Po nejnižších hodnotách míry nezaměstnanosti v letech 2007 a 2008 byly roky 2009 a 2010 ve znamení masového propouštění z důvodu výrazného poklesu zakázek a ekonomických potíží zapříčiněné světovou hospodářskou krizí. Ani v následujících dvou letech nedošlo k výraznějšímu zvratu.

V Olomoucké aglomeraci byla před krizí zaznamenána nejnižší míra nezaměstnanosti (MN) ze všech sledovaných regionů, v roce 2007 se dokonce dostala pod 6% hranici. Od roku 2009 se MN pohybuje nad celorepublikovým průměrem. K 31. 12. 2011 (za rok 2012 nejsou za měsíc prosinec dostupné statistiky za jednotlivé obce ani ORP) byla evidována 10,6% nezaměstnanost, v předchozích letech se ve stejnou dobu pohybovala nad 11% hranici.

TAB. 32: RELATIVNÍ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI OD 12/2007 DO 11/2012 (v %)

Obec, region	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	11/2012*
Olomoucká aglomerace	5,9	6,0	11,1	11,6	10,6	10,3
Olomoucký kraj	6,7	6,9	12,2	12,5	11,4	10,8
ČR	6,0	6,0	9,2	9,6	8,6	8,7

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka: * V důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupná statistická data za jednotlivé obce ani ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad (zde uvádíme jen pro zajímavost).

Z tabulek je zřejmé, že ve sledovaném období (mezi r. 2007 a 2011) došlo v celém Olomouckém kraji, vč. Olomoucké aglomerace, k intenzivnějšímu nárůstu nezaměstnanosti (o 4,7 p. b.) než na území celé České republiky. Olomoucký kraj v tomto ukazateli dosáhl dokonce nejhoršího výsledku ze všech krajů ČR.

Největší nezaměstnanost v rámci Olomoucké aglomerace byla zaznamenána na jejich okrajích – v severní části na Uničovsku a Moravskobrounsku, na západě na Konicku, na jihu na Kojetínsku a ve východní části na Lipnicku. Zvýšená nezaměstnanost byla dále registrována na Přerovsku, naproti tomu nejnižší údaje vykazovaly obce v zázemí statutárního města Olomouce v centrální části.

Dynamika růstu počtu dosažitelných uchazečů dosahovala nejvyšších hodnot u Olomoucké aglomerace. Ve sledovaném období zde došlo k nárůstu počtu uchazečů o zaměstnání o 80,0 % (tj. z 13 108 uchazečů v r. 2007 na 23 588 v r. 2011).

TAB. 33: DOSAŽITELNÍ UCHAZEČI O ZAMĚSTNÁNÍ OD 12/2007 DO 11/2012*

Obec, region	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	11/2012*
Olomoucká aglomerace	13 108	13 310	24 723	25 780	23 588	22 884
Olomoucký kraj	21 944	22 218	40 026	40 732	36 748	35 552
ČR	331 696	335 025	527 728	546 484	491 958	493 208

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka: * Z důvodu výpočtu registrované míry nezaměstnanosti, kde v čitateli je uváděn počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání, zde uvádíme dosažitelné uchazeče a ne celkově evidované uchazeče. V důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani celé ORP za měsíc prosinec, ale pouze za měsíc listopad (zde uvádíme jen pro zajímavost)

Dalším dokladem zhoršené situace na trhu práce je také výrazný pokles počtu nabízených volných míst (VM) a s tím související zvýšený počet uchazečů na jedno volné pracovní místo. Ve sledovaném období (tj. v roce před krizí, v roce po krizi a v posledním roce, kdy byl sledován tento jev do úrovně obcí) se v Olomoucké aglomeraci snížil počet volných pracovních míst o 3 293 (tj. o 82,6 %), počet uchazečů připadajících na 1 VM se naproti tomu zvýšil více než desetinásobně (z 3,5 na 35,2 uchazečů). V obou ukazatelích se Olomoucká aglomerace pohybuje výrazně nad průměrem České republiky.

TAB. 34: VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA (VM) A POČET UCHAZEČŮ NA 1 VOLNÉ PRACOVNÍ MÍSTO (1 VM) V LETECH 2007, 2009 A 2011 (K 31. 12.)

Obec, region	12/2007		12/2009		12/2011	
	VM	1 VM	VM	1 VM	VM	1 VM
Olomoucká aglomerace	3 987	3,5	477	53,1	694	35,2
Olomoucký kraj	5 224	4,5	821	50,1	1 065	35,8
Česká republika	141 066	2,5	30 927	17,4	35 784	14,2

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka: * V důsledku změny registračního systému nejsou v roce 2012 dostupné statistiky za jednotlivé obce ani ORP.

Od ledna 2013 došlo v ČR ke změně metodiky ukazatele registrované nezaměstnanosti, kdy Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) přešlo na nový ukazatel s názvem Podíl nezaměstnaných osob (PNO), jenž vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Nový ukazatel má kvůli odlišné definici jinou úroveň a je tudíž s původním ukazatelem nesrovnatelný, proto uvádíme informace za jednotlivé územní celky bez vazby na předchozí analýzu.

V Olomouckém kraji byl v rámci všech krajů ČR evidován (k 31. 12. 2013) třetí nejvyšší podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu, hned za Ústeckým (11,5 %) a Moravskoslezským krajem (10,5 %). V meziokresním srovnání se okres Jeseník s 11,9% podílem nacházel na nelichotivém 6. místě ze všech okresů, okres Přerov na 13. (s 10,7% podílem), okres Šumperk na 15. (10,4%), okres Olomouc na 24. (9,2%) a okres Prostějov na 39. místě (8,3%). Ještě hůře jsou na tom okresy Olomouckého kraje při porovnání počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo (VMP), kdy hned 4 okresy se nacházejí v první desítku – Jeseník na 5. (na 1 VMP zde připadne celkem 49,6 uchazečů), Olomouc na 6. (48,6 uchazečů), Přerov na 8. (46,0) a Šumperk na 10. místě (40,8). Pro úplnost – okres Prostějov se s 21,7 uchazeči na jedno volné pracovní místo řadil na 32. místo ze všech okresů.

TAB. 35: PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH OSOB A CELKOVÝ POČET DOSAŽITELNÝCH UCHAZEČŮ O ZAMĚŠTNÁNÍ VE VĚKU 15 – 64 LET K 31. 12. 2013

Obec, region	PNO	DOS UoZ Celkem
Olomoucká aglomerace	9,3 %	27 529
Olomoucký kraj	9,8 %	42 095
ČR	8,2 %	582 457

Zdroj: Úřad práce ČR.

Poznámka:

PNO – Podíl nezaměstnaných osob.

DOS UoZ Celkem – Celkový počet dosažitelných uchazečů ve věku 15 – 64 let.

Celkem 88 obcí má vyšší nezaměstnanost než je průměr Olomoucké aglomerace, a to včetně tří měst nad 10.000 obyvatel – Přerova, Uničova a Hranic. Samotné město Olomouce má nezaměstnanost nižší pouze o 0.1 p.b. než je aglomerační průměr. Vzhledem k tomu, že se jedná o významné regionální centrum, je tato hodnota vyšší, než by se u města této velikosti dalo předpokládat.

TAB. 36: OBCE Z OLMOUCKÉ AGLOMERACE S NEJNIŽŠÍM (POD 6 %) A NEJVYŠŠÍM (NAD 13 %) PODÍLEM NEZAMĚŠTNANÝCH OSOB K 31. 12. 2013

P.č.	Obec	PNO	P.č.	Obec	PNO
1.	Radkova Lhota	1,3 %	1.	Měřovice nad Hanou	22,1 %
2.	Radotín	1,6 %	2.	Oplocany	16,8 %
3.	Ohrozim	3,5 %	3.	Mutkov	15,6 %
4.	Hrdibořice	4,1 %	4.	Hraničné Petrovice	15,3 %
5.	Bílsko	4,3 %	5.	Lobodice	14,7 %
6.	Alojzov	4,4 %	6.	Horní Loděnice	14,5 %
7.	Haňovice	4,6 %	7.	Jezernice	14,3 %
8.	Oprostovice	4,8 %	8.	Slavětín	14,3 %
9.	Červenka	4,9 %	9.	Jívová	14,0 %
10.	Hluchov	4,9 %	10.	Drahany	13,9 %
11.	Dřevnovice	5,0 %	11.	Želeč	13,9 %
12.	Víceměřice	5,4 %	12.	Stínava	13,9 %
13.	Kralice na Hané	5,6 %	13.	Polkovice	13,5 %

14.	Hlušovice	5,6 %	14.	Dobromilice	13,3 %
15.	Seloutky	5,8 %	15.	Obědkovice	13,3 %
16.	Zábeštní Lhota	5,8 %	16.	Líšná	13,2 %
17.	Radkovy	5,8 %	17.	Kojetín	13,1 %
18.	Otinoves	5,9 %	18.	Loučka	13,0 %
19.	Majetín	5,9 %	19.	Moravský Beroun	13,0 %
20.	Nezamyslice	5,9 %	20.	Dubčany	13,0 %

Zdroj: Úřad práce ČR.

5.1.3. ABSOLVENTI A PROBLÉMOVÉ SKUPINY NA TRHU PRÁCE

V porovnání s průměrem Olomouckého kraje i republikovým průměrem byl ve sledovaném období na území Olomoucké aglomerace evidován na Úřadu práce vyšší podíl absolventů škol. Nejvýraznějším negativním dopadem nezaměstnanosti této skupiny je možnost sociálního ohrožení – nezformují se u nich pracovní návyky, tyto osoby si mohou navyknout na příjem bez vlastní aktivity (rodiče, sociální dávky), je zde zvýšené riziko začlenění do různých rizikových skupin (drogy, sekty, kriminalita). Z hlediska oboru vzdělání mají v současné době vyšší šanci na získání místa absolventi technických oborů a také řemeslníci.

TAB. 37: POČET A PODÍL ABSOLVENTŮ ŠKOL Z CELKOVÉHO POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚŠTNÁNÍ V LETECH 2007, 2009 A 2011

		2007	2009	2011
Olomoucká aglomerace	ni	734	1 587	1 589
	Pi	5,23	6,27	6,50
Olomoucký kraj	ni	1 206	2 527	2 392
	Pi	5,13	6,15	6,28
ČR	ni	17 792	30 738	29 230
	Pi	5,01	5,70	5,75

Zdroj: Úřad práce ČR

Podíl uchazečů se zdravotním postižením vykazoval v Olomoucké aglomeraci vyšší hodnoty pouze v roce 2007. Zatímco počet absolventů žádajících o zaměstnání se v aglomeraci kontinuálně zvyšuje, počet zdravotně postižených uchazečů v posledním sledovaném roce poklesl.

TAB. 38: POČET A PODÍL UCHAZEČŮ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM Z CELKOVÉHO POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚŠTNÁNÍ V LETECH 2007, 2009 A 2011

		2007	2009	2011
Olomoucká aglomerace	ni	2 644	2 786	2 482
	Pi	18,84	11,00	10,15
Olomoucký kraj	ni	4 375	4 672	4 152
	Pi	18,62	11,37	10,89
ČR	ni	65 216	67 738	63 092
	Pi	18,38	12,56	12,41

Zdroj: Úřad práce ČR

Z hlediska věkové struktury pokládá Úřad práce za nejproblémovější nejmladší věkové kategorie (zejména kategorie do 25 let) a dále nejvyšší věkové skupiny (nad 50 let). V roce 2011 tvořil v Olomoucké aglomeraci podíl uchazečů o zaměstnání mladší 25 let celkem 17,45 %, podíl uchazečů o zaměstnání starší 50 let dokonce celou 1/4 z celkového počtu uchazečů.

TAB. 39: POČET A PODÍL UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ MLADŠÍCH 25 A STARŠÍCH 50 LET V LETECH 2007, 2009 A 2011

		2007	2009	2011
Uchazeči o zaměstnání mladší než 25 let				
Olomoucká aglomerace	ni	1 938	4 384	4 267
	Pi	13,81	17,32	17,45
Olomoucký kraj	ni	3 261	7 079	6 563
	Pi	13,88	17,23	17,22
ČR	ni	54 835	97 709	91 942
	Pi	15,45	18,12	18,08
Uchazeči o zaměstnání starší než 50 let				
Olomoucká aglomerace	ni	4 454	6 709	6 268
	Pi	31,73	26,50	25,63
Olomoucký kraj	ni	7 507	11 023	10 122
	Pi	31,95	26,83	26,55
ČR	ni	108 736	144 592	132 325
	Pi	30,64	26,82	26,03

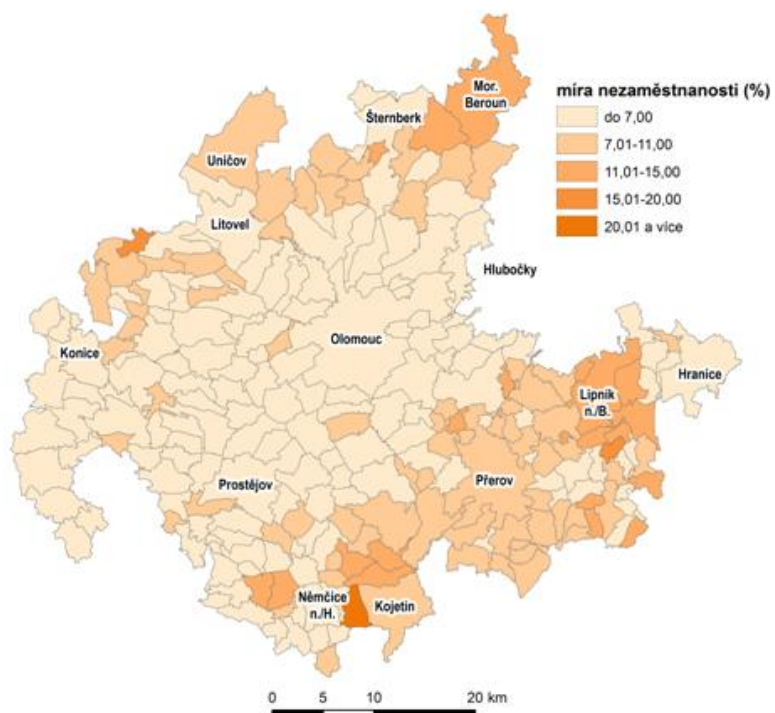
Zdroj: Úřad práce ČR.

Dalším výrazně negativním rysem na trhu práce je dlouhodobá nezaměstnanost (tj. nezaměstnanost delší než 12 měsíců), která se velmi negativně promítá nejen do sociální oblasti, ale i do oblastí vnímání morálních hodnot, osobních vlastností a zájmů této ohrožené skupiny lidí. Zpravidla bývá příčinou i jejich asociálního chování, popř. nárůstu kriminality. V Olomoucké aglomeraci byl ve sledovaném období zaznamenán výrazný nárůst této rizikové skupiny (o 85 %), zejména v roce 2011. V tomto roce dosáhl podíl dlouhodobě nezaměstnaných na trhu práce téměř 40 % a pohyboval se nad průměrem Olomouckého kraje i celorepublikovým průměrem.

TAB. 40: POČET A PODÍL DLOUHODOBĚ NEZAMĚSTNANÝCH V ÚZEMÍ V LETECH 2007, 2009 A 2011

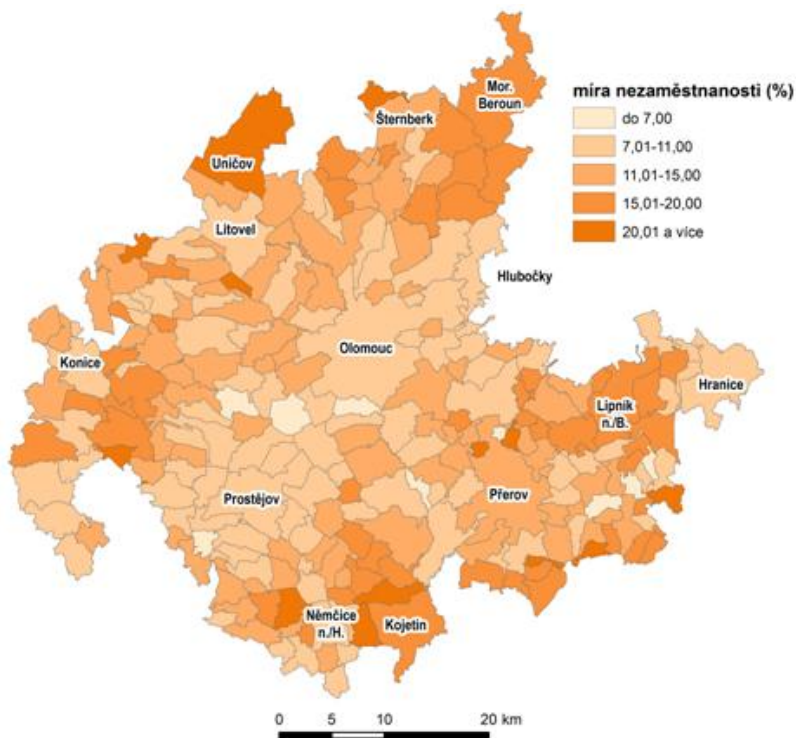
		2007	2009	2011
Olomoucká aglomerace	ni	5 162	4 798	9 542
	Pi	36,77	18,95	39,02
Olomoucký kraj	ni	8 758	8 297	14 577
	Pi	37,28	20,19	38,24
ČR	ni	136 913	123 873	184 130
	Pi	38,58	22,98	36,21

Zdroj: Úřad práce ČR

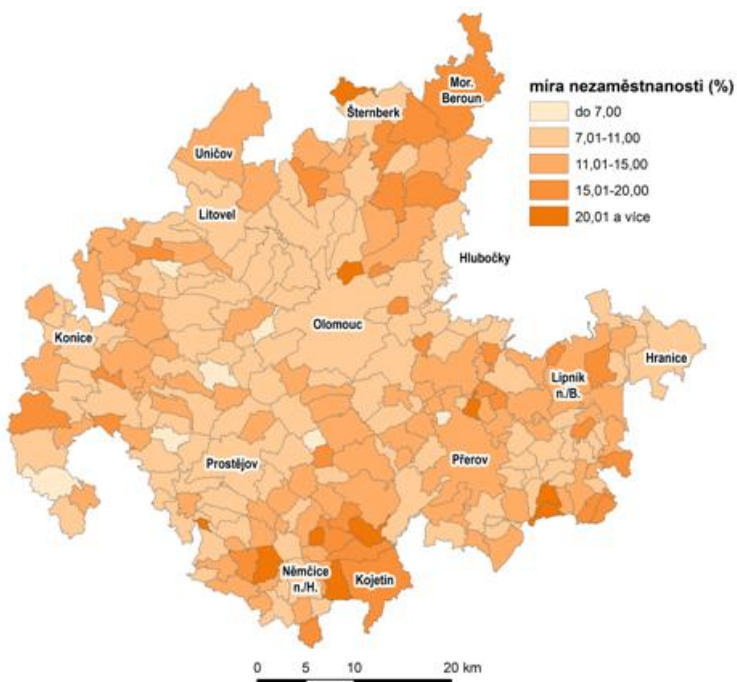
OBR. 12: MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2007

Zdroj: Úřad práce ČR.

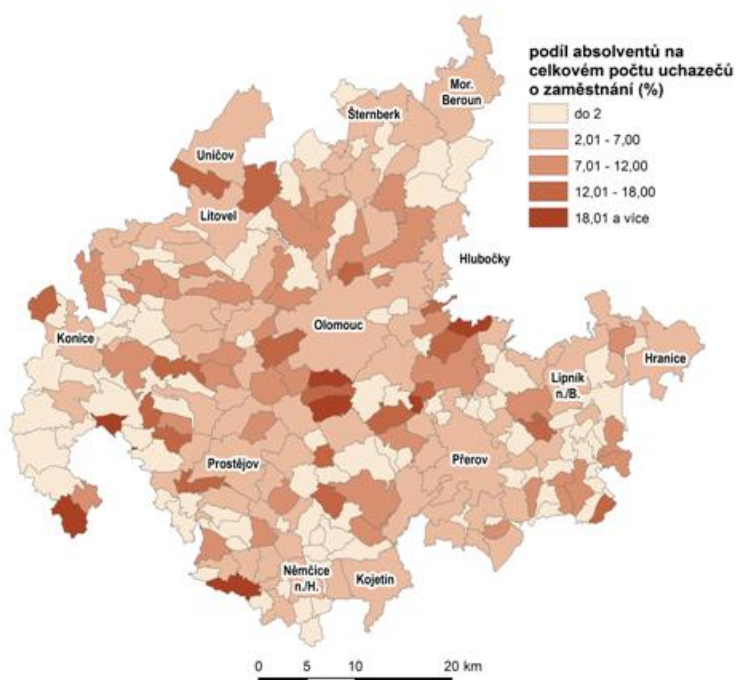
OBR. 13: MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2009

Zdroj: Úřad práce ČR.

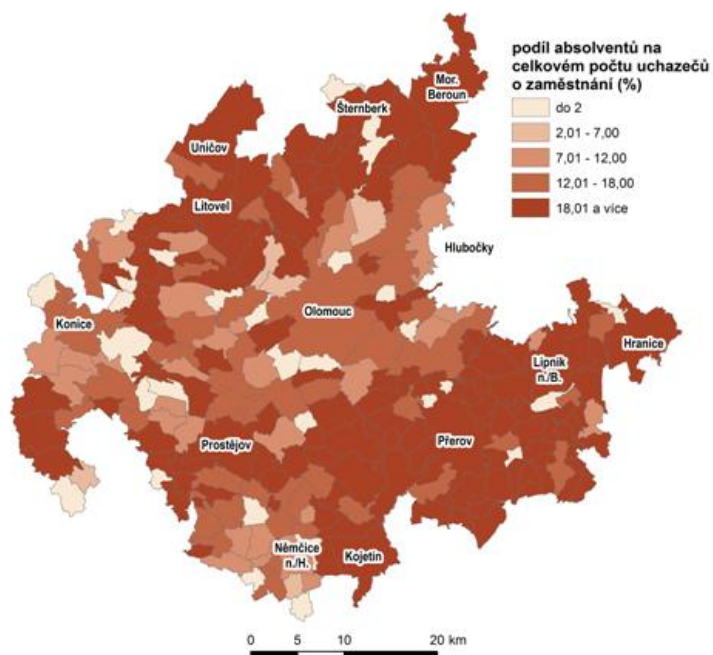
OBR. 14: MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2011

Zdroj: Úřad práce ČR.

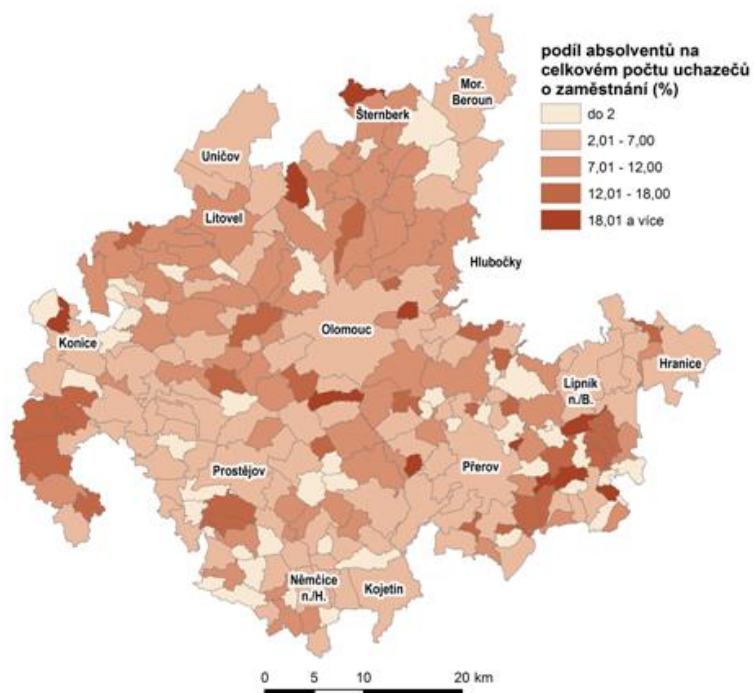
OBR. 15: PODÍL ABSOLVENTŮ NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚTNÁNÍ V OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2007

Zdroj: Úřad práce ČR.

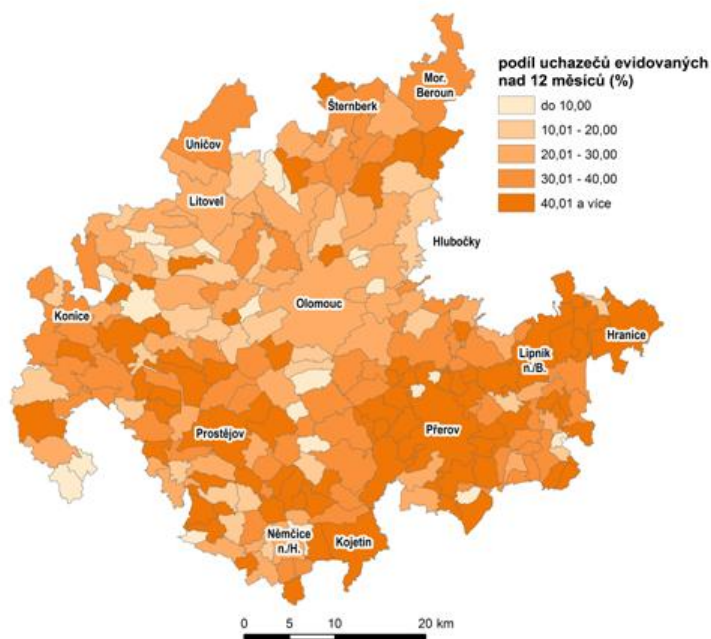
OBR. 16: PODÍL ABSOLVENTŮ NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ V OBCÍCH OLMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2009

Zdroj: Úřad práce ČR.

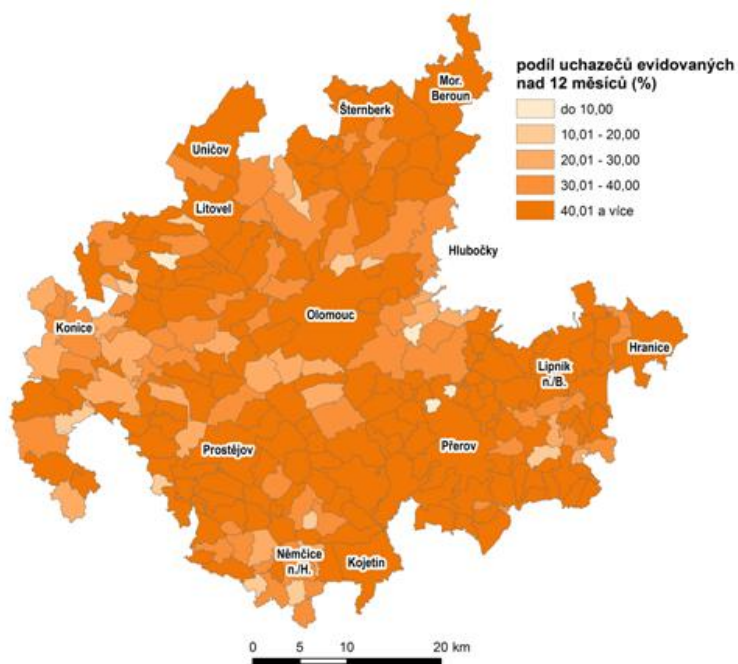
OBR. 17: PODÍL ABSOLVENTŮ NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ V OBCÍCH OLMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2011

Zdroj: Úřad práce ČR.

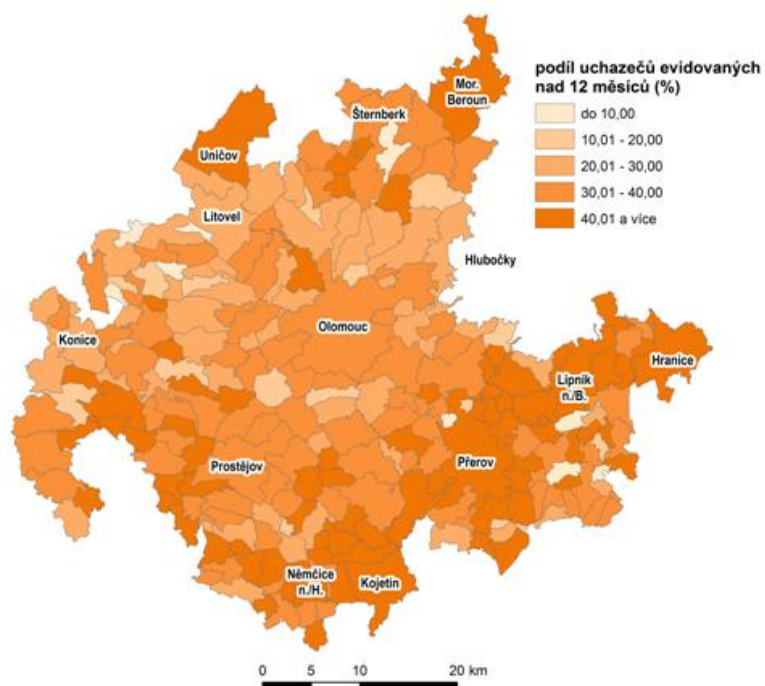
OBR. 18: PODÍL UCHAZEČŮ EVIDOVANÝCH NA ÚŘADU PRÁCE DÉLE NEŽ 12 MĚSÍCŮ V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2007

Zdroj: Úřad práce ČR.

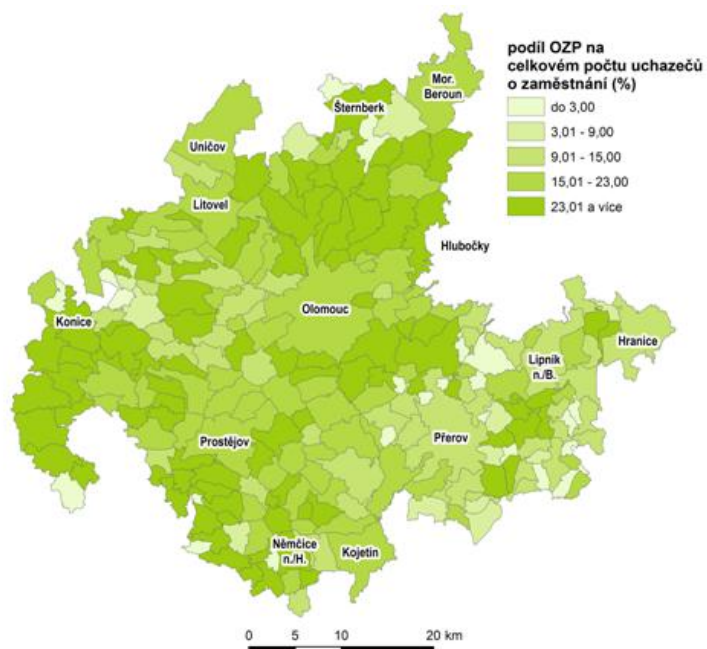
OBR. 19: PODÍL UCHAZEČŮ EVIDOVANÝCH NA ÚŘADU PRÁCE DÉLE NEŽ 12 MĚSÍCŮ V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2009

Zdroj: Úřad práce ČR.

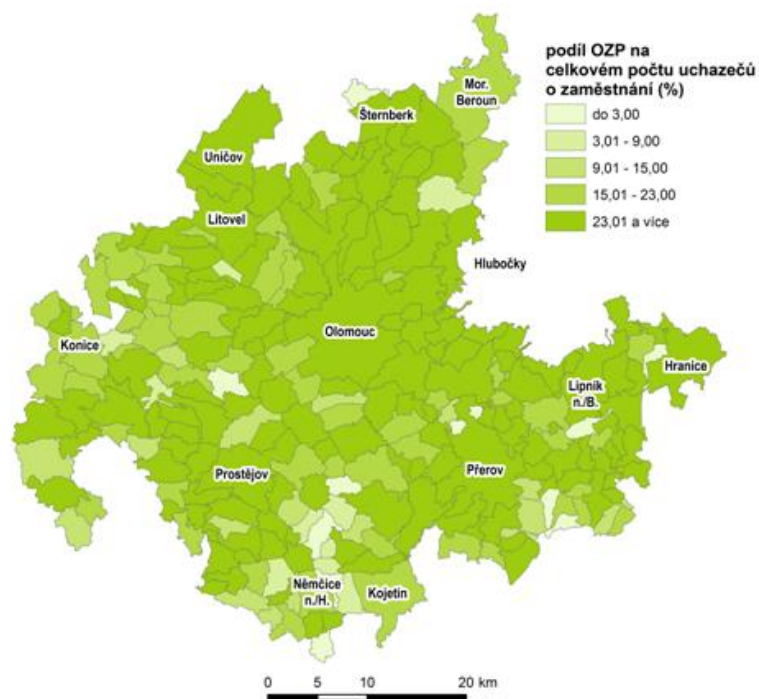
OBR. 20: PODÍL UCHAZEČŮ EVIDOVANÝCH NA ÚŘADU PRÁCE DÉLE NEŽ 12 MĚSÍCŮ V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2011

Zdroj: Úřad práce ČR.

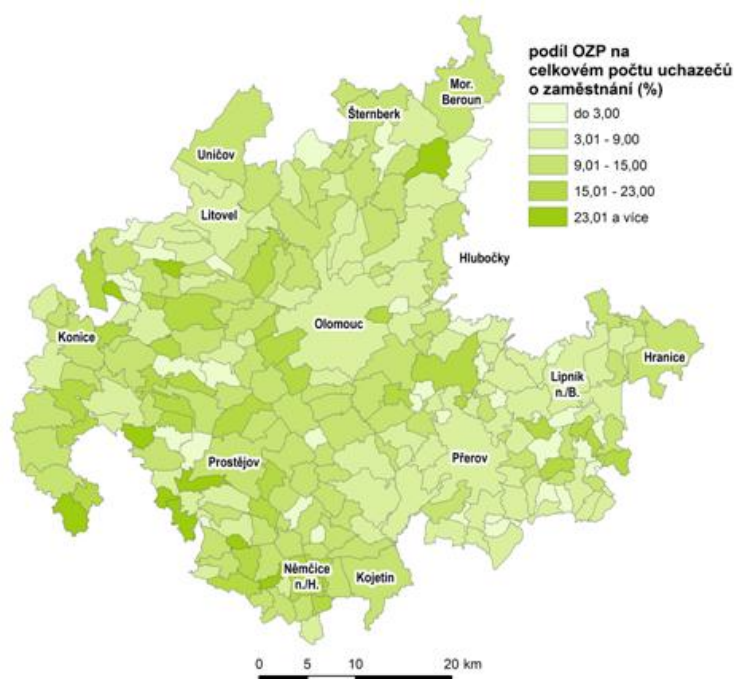
OBR. 21: PODÍL OZP NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ EVIDOVANÝCH NA ÚŘADU PRÁCE V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2007

Zdroj: Úřad práce ČR.

OBR. 22: PODÍL OZP NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ EVIDOVANÝCH NA ÚŘADU PRÁCE V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2009

Zdroj: Úřad práce ČR.

OBR. 23: PODÍL OZP NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚTNÁNÍ EVIDOVANÝCH NA ÚŘADU PRÁCE V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V ROCE 2011

Zdroj: Úřad práce ČR.

5.2. VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVA

5.2.1. PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ, ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Předškolní vzdělávání je v okresech Olomoucké aglomerace zajištěno 275 mateřskými školami, od počátku sledovaného období vzniklo třináct mateřských škol, devět z nich přibylo v okrese Olomouc a zbylé čtyři v okrese Přerov. V rámci kraje tedy počet těchto mateřských škol ve školním roce 2012/2013 představuje téměř 74 %. Dochází do nich 75 % ze všech dětí, které v Olomouckém kraji navštěvují mateřské školy a stejné procentuální zastoupení, tedy 75 % učitelů z celého kraje pracuje v těchto institucích.

TAB. 41: VÝVOJ PŘEDŠKOLNÍHO A ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V JEDNOTLIVÝCH VE ŠKOLNÍCH ROCÍCH 2009/2010 – 2012/2013 V OLOMOUCKÉM KRAJI A OKRESECH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE.

rok	Kraj, okresy	Předškolní vzdělávání				Základní vzdělávání			
		školy	třídy	děti	učitelé	školy	třídy	žáci	učitelé
2012/2013	Olomoucký kraj	373	976	22 878	1 789	299	2 621	49 257	3 619
	Olomouc	115	370	8 698	678	101	955	17 897	1 311
	Prostějov	72	168	3 933	302	48	425	8 325	578

61

	Přerov	88	194	4 434	354	65	526	9 950	717
2011/2012	Olomoucký kraj	369	938	22 028	1 718	301	2 641	48 677	3 656
	Olomouc	111	345	8 137	632	102	969	17 619	1 324
	Prostějov	72	165	3 827	298	48	420	8 221	578
	Přerov	88	189	4 411	342	65	523	9 808	728
2010/2011	Olomoucký kraj	367	905	21 037	1 641	305	2 633	48 610	3 682
	Olomouc	109	328	7 684	598	103	957	17 499	1 328
	Prostějov	72	158	3 666	282	48	420	8 110	570
	Přerov	88	188	4 307	340	66	530	9 875	739
2009/2010	Olomoucký kraj	360	877	20 296	1 579	304	2 642	49 215	3 716
	Olomouc	106	322	7 500	583	102	953	17 541	1 335
	Prostějov	72	153	3 538	271	48	427	8 173	577
	Přerov	84	176	4 029	321	66	536	10 147	755

Zdroj: ČSÚ: Statistické ročenky Olomouckého kraje.

Nejvyšší počet základních škol se nachází v okrese Olomouc, kde v roce 2012/2013 bylo otevřeno 101 základních škol. Během sledovaného období je počet základních škol konstantní pouze v okrese Prostějov, ve zbylých dvou došlo ke snížení jejich počtu, v případě okresu Olomouc o dvě a v okrese Přerov o jednu základní školu. Z celkového počtu základních škol Olomouckého kraje představují základní školy v okresech Olomoucké aglomerace v posledním sledovaném školním roce 72 %. V případě podílového zastoupení žáků Olomouckého kraje mluvíme o 73 % a 72 % učitelů základních škol působí v těchto okresech.

5.2.2. STŘEDNÍ ŠKOLY A ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Nejvyšší počet středních škol se ostatně jako tomu bylo i v případě mateřských a základních škol nachází v okrese Olomouc. V posledním sledovaném roce došlo k úbytku jedné střední školy, celkový počet tedy dosahuje 35. Naopak nárůst zaznamenává Přerov, kde ve školním roce 2011/2012 přibyla jedna škola. V případě Prostějova je situace během sledovaných let neměnná. V rámci okresního srovnání se v okresech Olomoucké aglomerace nachází 75 % všech středních škol kraje. Vzdělání zde získává 75 % studentů středních škol v kraji a vyučuje na nich 76 % středoškolských učitelů kraje.

TAB. 42: VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH VE ŠKOLNÍCH ROCÍCH 2009/2012 – 2012/2013
V OLOMOUCKÉM KRAJI A OKRESECH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE

Rok	Kraj, okresy	Vzdělávání ve středních školách

		školy	třídy	žáci		učitelé
				celkem	z toho denního studia	
2012/2013	Olomoucký kraj	97	1 327	30 443	28 836	2 745
	Olomouc	35	.	11 501	10 933	1 048
	Prostějov	17	.	4 396	4 220	402
	Přerov	21	.	6 923	6 668	627
2011/2012	Olomoucký kraj	100	1 389	32 185	30 396	2 881
	Olomouc	36	.	12 271	11 621	1 117
	Prostějov	17	.	4 577	4 382	414
	Přerov	21	.	7 227	6 954	655
2010/2011	Olomoucký kraj	100	1 442	34 482	32 317	2 972
	Olomouc	36	.	13 284	12 442	1 154
	Prostějov	17	.	4 763	4 533	417
	Přerov	20	.	7 697	7 354	660
2009/2010	Olomoucký kraj	100	1 459	35 981	33 695	3 053
	Olomouc	36	.	13 718	12 869	1 173
	Prostějov	17	.	4 962	4 708	428
	Přerov	20	.	8 095	7 669	686

Zdroj: ČSÚ, Statistické ročenky kraje v letech 2010 – 2013.

Níže uvedená tabulka reflektuje počty gymnázií, středních škol s odborným zaměřením studia (bez nástavbového studia) a střední školy s možností nástavbového studia.

Tab. 43: VZDĚLÁVÁNÍ VE STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH VE ŠKOLNÍCH ROCÍCH 2009/2012 – 2012/2013 DLE V OLMOUCKÉM KRAJI A OKRESECH OLMOUCKÉ AGLOMERACE

rok	Kraj, okresy	v tom vyučující obory											
		gymnázií				odborné vzdělání (bez nástavbového studia)				nástavbového studia			
		školy	třídy	žáci		školy	třídy	žáci		školy	třídy	žáci	
				celkem	z toho denního studia			celkem	z toho denního studia			celkem	z toho denního studia
2012/2013	Olomoucký kraj	20	317	8 684	8 679	79	870	19 514	18 901	60	2 245	1 256	.
	Olomouc	7	142	3 905	3 900	28	300	6 636	6 513	.	960	520	.
	Prostějov	4	50	1 438	1 438	13	120	2 574	2 574	.	384	208	.
	Přerov	6	77	1 989	1 989	17	202	4 651	4 518	.	283	161	.
012	Olomoucký kraj	20	326	8 979	8 974	81	908	20 571	19 869	71	2 635	1 553	.
	Olomouc	8	150	4 059	4 054	28	321	7 040	6 919	.	1 172	648	.

63

	Prostějov	4	50	1 440	1 440	13	123	2 691	2 691	.	446	251	.
	Přerov	5	75	2 034	2 034	17	207	4 849	4 704	.	344	216	.
2010/2011	Olomoucký kraj	20	334	9 350	9 345	81	933	21 757	21 104	81	3 375	1 868	.
	Olomouc	8	154	4 233	4 228	28	334	7 572	7 453	.	1 479	761	.
	Prostějov	4	50	1 461	1 461	13	124	2 787	2 787	.	515	285	.
	Přerov	5	76	2 116	2 116	16	205	5 101	4 961	.	480	277	.
2009/2010	Olomoucký kraj	20	342	9 751	9 751	81	935	22 738	22 045	83	3 492	1 899	.
	Olomouc	8	158	4 390	4 390	28	325	7 839	7 712	.	1 489	767	.
	Prostějov	4	50	1 484	1 484	13	127	2 933	2 933	.	545	291	.
	Přerov	5	76	2 204	2 204	16	210	5 306	5 170	.	585	295	.

Zdroj: ČSÚ, Statistické ročenky kraje v letech 2010 – 2013.

5.2.3. VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci Olomouckého kraje se nachází tři vysoké školy. Dvě z nich působí v Olomouci; Univerzita Palackého v Olomouci a Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s. a třetí z nich sídlí v Přerově; Vysoká škola logistiky o. p. s., Přerov. Největší, co do počtu studentů je Univerzita Palackého v Olomouci, nejstarší univerzita na Moravě. Kromě roku 2012 se počet jejích studentů zvyšoval, poslední sledovaný rok se však snížil počet o 645 studentů. V případě výše zmíněných soukromých škol, je trend opačný a počty jejich studentů se snižují.

TAB. 44: VZDĚLÁVÁNÍ NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH V AKADEMICKÝCH LETECH 2009 – 2012 V OLMOUCKÉM KRAJI A OKRESECH OLMOUCKÉ AGLOMERACE

Název vysoké školy, fakulty	2009		2010		2011		2012	
	studenti	absolventi	studenti	absolventi	studenti	absolventi	studenti	absolventi
Univerzita Palackého v Olomouci	21 290	4 150	21 935	4 742	22 367	4 969	21 722	4 972
Lékařská fakulta	2 080	329	2 053	318	2 131	318	2 160	285
Fakulta zdravotnických věd	772	169	811	176	747	283	667	227
Filozofická fakulta	5 456	1 118	5 502	1 363	5 547	1 369	5 618	1 266
Právnická fakulta	2 019	260	2 117	276	2 007	346	1 811	355
Cyrlometodějská teologická fakulta	1 220	291	1 325	200	1 327	277	1 295	282
Přírodovědecká fakulta	3 205	632	3 599	680	3 804	693	3 822	774
Pedagogická fakulta	4 619	974	4 604	1 350	4 736	1 235	4 400	1 342
Fakulta tělesné kultury	2 100	379	2 138	384	2 271	453	2 109	445
Vysoká škola logistiky o. p. s., Přerov	1 043	234	1 018	295	847	322	832	327
Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s.	739	142	775	168	738	205	666	166

Zdroj: ČSÚ: Statistické ročenky Olomouckého kraje.

6. SOCIÁLNÍ PROBLEMATIKA

6.1. ZDRAVOTNICTVÍ

Ke konci roku 2012 existovalo na území Olomouckého kraje celkem 1 869 zdravotnických zařízení (vč. odloučených oddělení výdeje léčiv), tj. 6,5 % z celkového počtu zdravotnických zařízení ČR. V nich pracovalo 2 904 lékařů (včetně zubních) a 6 497 ZPBD – zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí v přepočteném počtu (PP). V počtu lékařů na 10 000 obyvatel je Olomoucký kraj nad celorepublikovým průměrem a v rámci krajského srovnání se řadí na 5. místo. Počet ambulantních lékařů (včetně zubních) v ambulantních a lůžkových zařízeních kraje činil 2 070,5 (PP). V ambulantní péči připadalo v kraji na 10 000 obyvatel 32,47 lékařů, což je opět nadprůměrná hodnota (v ČR se jednalo o 31,76 lékařů). S celkovým počtem 7 045 lůžek se Olomoucký kraj v relativních ukazatelích pohybuje nad republikovým průměrem (na 10 000 obyvatel kraje připadalo 110,49 lůžek) a ze všech krajů ČR se v tomto ukazateli nachází na 3. místě, a to za krajem Karlovarským a Zlínským.

TAB. 45: VYBRANÉ ÚDAJE O ZDRAVOTNICTVÍ PODLE KRAJŮ V ROCE 2012

Region	Zdravotnická zařízení	Lůžka celkem	Lůžka na 10.000 obyvatel	Lékaři celkem	Lékaři na 10.000 obyvatel
Hl. m. Praha	4 328	12 056	96,70	9 418	75,7
Středočeský	2 743	9 327	72,20	4 101	31,9
Jihočeský	1 709	5 763	90,53	2 636	41,4
Plzeňský	1 581	5 640	98,48	2 657	46,5
Karlovarský	981	14 681	486,57	1 305	43,1
Ústecký	1 998	7 328	89,29	2 908	35,2
Liberecký	1 151	3 526	80,39	1 648	37,6
Královéhradecký	1 599	5 845	105,71	2 545	46,0
Pardubický	1 386	4 405	85,30	2 003	38,8
Vysočina	1 291	4 636	90,69	1 878	36,7
Jihomoravský	3 198	8 987	76,90	5 738	49,2
Olomoucký	1 869	7 045	110,49	2 904	45,5
Zlínský	1 667	6 548	111,42	2 282	38,8
Moravskoslezský	3 252	10 657	86,88	4 944	40,2
Česká republika	28 753	106 498	101,27	46 968	44,7

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Ve sledovaném období docházelo v rámci České republiky i samotného Olomouckého kraje k nárůstu celkového počtu zdravotnických zařízení a počtu lékařů a zároveň ke snižování lůžkové kapacity, přičemž pokles lůžek v kraji dosáhl vyšší intenzity (mezi r. 2007 a 2012 zde došlo k 9,1% poklesu, kdežto u ČR pouze k 4,6 % poklesu). Za hlavní příčinu lze považovat především dynamický pokles lůžek v lázeňských léčebnách (o 16,5 %) a dále nemocničních zařízeních (o 12,3 %), naproti tomu u odborných léčebných ústavů zaměřených zejména na dlouhodobou ošetrovatelskou péči, rehabilitaci

a psychiatrii došlo k nárůstu lůžkové kapacity (o 8,2 %). V následujících letech se očekává pokračování trendu poklesu celkového počtu lůžek.

TAB. 46: ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ, POČET LŮŽEK A LÉKAŘŮ V ČESKÉ REPUBLICE A V OLOMOUCKÉM KRAJI V LETECH 2007–2012

Region	Rok	Zdravotnická zařízení	Lůžka celkem	Lůžka na 10.000 obyvatel	Lékaři celkem	Lékaři na 10.000 obyvatel
Česká republika	2007	27 330	111 590	107,49	43 676	42,3
	2008	27 469	110 758	105,81	44 382	42,6
	2009	27 659	111 201	105,84	45 185	43,1
	2010	27 773	110 415	104,83	45 646	43,3
	2011	28 450	108 843	103,61	46 422	44,2
	2012	28 753	106 498	101,27	46 968	44,7
Olomoucký kraj	2007	1 766	7 753	120,80	2 670	41,7
	2008	1 790	7 436	115,80	2 673	41,7
	2009	1 810	7 607	118,48	2 735	42,6
	2010	1 820	7 498	116,85	2 819	43,9
	2011	1 847	7 485	117,20	2 897	45,3
	2012	1 869	7 045	110,49	2 904	45,5

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Síť lůžkových zařízení ústavní péče tvořilo v Olomouckém kraji k 31.12. 2012 celkem 9 nemocnic s 3 112 lůžky, 16 odborných léčebných ústavů (z toho 7 léčeben pro dlouhodobě nemocné) s 1 841 lůžky a 7 lázeňských léčeben se 2 092 lůžky.

Počet hospitalizovaných v nemocnicích činil 129 823, průměrná ošetrovací doba byla 6,2 dne, což je nejnižší hodnota ze všech krajů ČR, a roční využití lůžek dosáhlo 253,7 dne.

U ambulantních (samostatných) ordinací lékařů lze ve sledovaném období pozorovat pokles praktických lékařů (pro dospělé i pro děti a dorost) a zároveň nárůst počtu specialistů, a to včetně zubních lékařů.

Dále bylo na území kraje evidováno celkem 179 lékáren (včetně odloučených oddělení výdeje léčiv), na jednu lékárnou připadlo v průměru 3 562 obyvatel. Vzrůstající počet lékáren s následným poklesem průměrného počtu osob na jednu lékárnou poukazuje na zlepšující se lékárenskou péči v kraji.

TAB. 47: DALŠÍ VYBRANÉ ÚDAJE O ZDRAVOTNICTVÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI V LETECH 2007–2012

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nemocnice							
celkem		9	9	9	9	9	9
počet lůžek		3 547	3 495	3 480	3 380	3 291	3 112
hospitalizovaní pacienti*	absolutně	130 522	128 642	128 669	128 256	125 537	129 823
	na 1 000 obyvatel	203,8	200,4	200,4	199,9	196,5	203,5
ošetřovací dny	absolutně	907 482	885 412	878 059	862 979	816 320	805 161
	na 1 000 obyvatel	1 417	1 380	1 368	1 344,9	1 277,8	1 262,3
průměrná ošetřovací doba (dny)		7,0	6,9	6,8	6,7	6,5	6,2
využití lůžek (dny)		255,7	250,5	252,0	254,5	246,8	253,7
Odborné léčebné ústavy							
celkem		13	13	13	15	16	16
počet lůžek		1 701	1 694	1 694	1 792	1 862	1 841
z toho léčebny pro dlouhodobě nemocné (LDN)		5	6	6	6	7	7
počet lůžek v LDN		519	542	563	563	618	613
Samostatné ordinace lékařů							
praktických pro dospělé		297	297	291	292	293	293
praktických pro děti a dorost		142	141	139	138	137	135
stomatologů		343	345	346	343	345	347
gynekologů		68	69	71	72	72	68
specialistů		375	395	411	415	416	425
Ostatní samostatná zdravotnická zařízení		330	331	324	320	310	315
Lékárny (vč. odloučených pracovišť)		154	155	161	171	172	179

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Poznámka: * Ukončené případy hospitalizace = propuštění a zemřelí pacienti.

V rámci vybraných ukazatelů o zdravotnictví je zřejmá dominance okresu Olomouc, kde nalezneme největší koncentraci zdravotnických zařízení (stejně jako jejich nejvyšší počet na 10 000 obyvatel), největší počet lékařů (v absolutních i relativních hodnotách) i lůžek (ale pouze v absolutním počtu, v přepočtu na 10 000 obyvatel je na tom lépe okres Jeseník). Z aglomeračních okresů vykazuje ze všech okresů Olomouckého kraje nejnižší hodnoty (absolutní i relativní) okres Prostějov u lůžkové kapacity.

TAB. 48: VYBRANÉ ÚDAJE O ZDRAVOTNICTVÍ PODLE OKRESŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE V ROCE 2012

Okresy, kraj	Zdravotnická zařízení	Lůžka celkem	Lůžka na 10.000 obyvatel	Lékaři celkem	Lékaři na 10.000 obyvatel
Jeseník	109	1 483	369,0	132	32,6
Olomouc	744	2 896	124,7	1 501	64,7
Prostějov	310	601	55,0	411	37,6
Přerov	353	1 277	96,3	477	36,0
Šumperk	353	788	64,0	383	31,1
Olomoucký kraj	1 869	7 045	110,49	2 904	45,5

Okresy, kraj	Nemocnice	Ostatní samostatná zdravotnická zařízení	Odborné léčebné ústavy vč. detašovaných pracovišť		Lékárny vč. odloučených pracovišť
			celkem	z toho LDN*	
Jeseník	1	20	3	1	10
Olomouc	3	126	7	2	68
Prostějov	1	38	3	2	30
Přerov	2	64	3	2	33
Šumperk	2	67	-	-	38
Olomoucký kraj	9	315	16	7	179

Okresy, kraj	Samostatné ordinace lékařů				
	praktických pro dospělé	praktických pro děti a dorost	stomatologů	gynekologů	specialistů
Jeseník	14	10	19	5	19
Olomouc	112	53	134	28	179
Prostějov	54	22	64	11	76
Přerov	53	25	69	11	79
Šumperk	60	25	61	13	72
Olomoucký kraj	293	135	347	68	425

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Poznámka: * Léčebny pro dlouhodobě nemocné.

Z lůžkových zařízení ústavní péče se na území Olomoucké aglomerace nachází celkem 6 nemocnic, 10 odborných léčebných ústavů a 1 lázeňská léčebna (Lázně Slatinice, a.s.).

Péče o nemocné je na nejvyšší úrovni zabezpečována především v jednotlivých nemocnicích, které jsou vybaveny nejnovější léčebnou technikou a ke všemu disponují širokou vědeckou a výukovou základnou. Fakultní nemocnice Olomouc, jeden z nejvýznamnějších zaměstnavatelů Olomoucké aglomerace, je největším zdravotnickým zařízením v Olomouckém kraji a šestou největší nemocnicí v České republice. Je součástí sítě jedenácti fakultních nemocnic přímo řízených Ministerstvem

zdravotnictví ČR. Vlastníkem nemocnic v Přerově, Prostějově a Šternberku je Olomoucký kraj, který tato zařízení v roce 2007 pronajal (prostřednictvím Nemocnice Olomouckého kraje, a.s.) na dvacet let společnosti Středomoravská nemocniční, a.s., jež je členem holdingu Agel a.s. Nemocnice Hranice a.s. poskytující zdravotní péči a činnosti s tím spojené zahájila jako právnická osoba činnost v květnu r. 1995.

Všechny nemocnice patří ve svých regionech mezi nejvýznamnější zaměstnavatele.

TAB. 49: NEMOCNIČNÍ ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉ AGLOMERACE V R. 2102

	Okres	Lůžka k 31. 12. 2012	Počet hospitalizovaných	Průměrná ošetřovací doba
Fakultní nemocnice Olomouc	Olomouc	1 153	48 394	6,4 dnů
Vojenská nemocnice Olomouc, Klášteří Hradisko	Olomouc	260	6 201	9,2 dnů
Středomoravská nemocniční, a.s. - Nemocnice Šternberk	Olomouc	236	10 732	6,1 dnů
Středomoravská nemocniční, a.s. - Nemocnice Přerov	Přerov	319	13 956	5,5 dnů
Nemocnice Hranice a.s.	Přerov	122	7 614	4,3 dnů
Středomoravská nemocniční, a.s. - Nemocnice Prostějov	Prostějov	424	16 657	6,7 dnů

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR.

Seznam odborných léčebných ústavů na území Olomoucké aglomerace:

- Vojenská nemocnice Olomouc, Klášteří Hradisko – LDN (okres Olomouc),
- Hospic na Svatém Kopečku, Olomouc (okres Olomouc),
- Psychiatrická léčebna, Šternberk (okres Olomouc),
- OLÚ neurologicko - geriatrický, Moravský Beroun, přísp. org. (okres Olomouc),
- OLÚ rehabilitační, Lázně Slatinice a.s. (okres Olomouc),
- Středomoravská nemocniční, a.s. – LDN Přerov (okres Přerov),
- LDN Lipník nad Bečvou (okres Přerov),
- Středomoravská nemocniční, a.s. – LDN Prostějov (okres Prostějov),
- ADP-SANCO s.r.o., LDN (okres Prostějov),
- Dětská ozdravovna - Česká speleolog. spol. Hvozd – Vojtěchov (okres Prostějov).

6.2. SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Níže uvedená tabulka udává počty domovů pro seniory, jejich kapacitu a podíl na 1000 obyvatel starších 65 let. Prezentovaná data ukazují, že trendem v České republice je zvyšující se počet domovů pro seniory, avšak snižuje se jejich kapacita. Snahou je vytvářet větší počet zařízení s nižší kapacitou,

kteřá neomezují individualitu jedince a mohou se více přiblížit jejich přirozenému domácímu prostředí.

V případě bližšího zaměření se na Olomoucký kraj je zřejmé, že v počtu domovů pro seniory kopíruje trend v České republice, tedy zaznamenává nárůst, avšak rozchází se však v případě kapacity, kdy v průběhu sledovaných let uvádí nárůst. Při analýze okresů Olomoucké aglomerace vykazují okresy Olomouc a Přerov nárůst počtu zařízení oproti tomu Prostějov si ve sledovaných letech udržuje konstantní hodnotu. Navýšení počtu míst v jednotlivých zařazeních vykazují okresy Olomouc, Prostějov naopak Přerov během sledovaných let uvádí pokles o 46 míst. V případě počtu zařízení, který je vztažen k 1000 obyvatelům starších 65 let vykazují v průměru všechny sledované okresy stejné hodnoty jako Olomoucký kraj i Česká republika. Pokud bychom srovnávali kapacitu domovů pro seniory, budou v průměrných hodnotách všechny sledované okresy vykazovat vyšší hodnoty než Česká republika i Olomoucký kraj.

TAB. 50: VÝVOJ POČTU ZAŘÍZENÍ DOMOVŮ PRO SENIORY, JEJICH KAPACITA A PODÍL NA 1000 OBYVATEL STARŠÍCH 65 LET VLETECH 2009 - 2012

Česká republika, kraj, okresy	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
	počet zařízení				podíl na 1000 obyvatel starších 65 let			
Česká republika	461	467	471	480	0,3	0,3	0,3	0,3
Olomoucký kraj	32	32	33	34	0,3	0,3	0,3	0,3
Olomouc	7	7	8	8	0,2	0,2	0,2	0,2
Prostějov	8	8	8	8	0,4	0,4	0,4	0,4
Přerov	6	6	6	7	0,3	0,3	0,3	0,3
	počet míst				podíl na 1000 obyvatel starších 65 let			
Česká republika	37 682	37 815	37 616	37 477	23,6	23,1	22,1	21,2
Olomoucký kraj	2519	2537	2564	2566	25,3	25,0	24,4	23,6
Olomouc	583	583	621	623	16,4	16,1	16,6	16,0
Prostějov	629	679	690	690	35,2	37,5	37,0	36,0
Přerov	626	609	587	580	29,3	27,9	25,9	24,8

Zdroj: ČSÚ: Statistické ročenky Olomouckého kraje.

TAB. 51: SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VE VYBRANÝCH ZAŘÍZENÍCH V OKRESECH OLOMOUCKÉ AGLOMERACE, OLOMOUCKÉM KRAJI A V ČR V LETECH 2009 -2012

Rok	Česká republika, kraj, okresy	Denní stacionáře	Týdenní stacionáře	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Sociální služby v ostatních zařízeních	Denní stacionáře	Týdenní stacionáře	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Sociální služby v ostatních zařízeních
	zařízení					místa			
2009	Česká republika	252	73	221	2 055	4 552	972	14 623	21 840
	Olomoucký kraj	18	3	11	134	433	25	1275	1616
	Olomouc	7	1	3	51	202	i.d.	i.d.	498
	Prostějov	3	-	2	12	i.d.	-	i.d.	131
	Přerov	2	-	4	24	i.d.	-	403	259
2010	Česká republika	253	67	220	2 167	4 519	890	14 419	23 811
	Olomoucký kraj	17	3	11	140	439	24	1261	1636
	Olomouc	7	1	3	57	205	i.d.	400	534
	Prostějov	3	-	2	10	106	-	i.d.	129
	Přerov	2	-	4	25	i.d.	-	403	287
2011	Česká republika	245	62	211	2 086	3 227	908	13 978	23 879
	Olomoucký kraj	16	3	11	133	191	24	1235	1738
	Olomouc	6	1	3	56	125	i.d.	400	552
	Prostějov	3	-	2	9	16	-	i.d.	139
	Přerov	2	-	4	26	i.d.	-	393	387
2012	Česká republika	253	67	212	2 173	3 188	951	13 820	24 501
	Olomoucký kraj	15	3	11	134	128	20	1220	1719
	Olomouc	5	1	3	56	60	i.d.	389	498
	Prostějov	3	-	2	10	16	-	i.d.	164
	Přerov	2	-	4	25	i.d.	-	389	415

Zdroj: ČSÚ: Statistické ročenky Olomouckého kraje.

6.3. SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY

Níže uvedená tabulka udává počet obyvatel ORP či Olomouckého kraje a počet osob romské národnosti dle sčítání lidu, domů a bytů v letech 2001 a 2011. Jelikož data uváděna v této tabulce jsou vůči skutečnému stavu zcela irelevantní, je níže uvedena tabulka s počty osob, které se hlásí ke

dvojí národnosti mateřskému jazyku. Hlavními důvody proč se Romové nehlásí k romské národnosti, jsou - narození v České popřípadě Slovenské republice či obavy z pravicových extrémistů.

TAB. 52: POČET OBYVATEL, PŘÍSLUŠNÍKŮ ROMSKÉ MENŠINY DLE VÝSLEDKŮ SLDB V LETECH 2001 A 2011

Kraj/ORP	Počet obyvatel	Romská národnost 2001	Romská národnost 2011	Rozdíl	Procentuální podíl z počtu obyvatel 2011
Olomoucký kraj	628 427	886	363	- 523	0,06%
Hranice	33 804	56	52	- 4	0,15%
Konice	10 773	11	5	- 6	0,05%
Lipník n. Bečvou	14 890	8	8	0	0,05%
Litovel	23 152	20	0	- 20	0,00%
Olomouc	161 641	79	43	- 36	0,03%
Prostějov	97 086	148	67	- 81	0,07%
Přerov	81 388	149	92	- 57	0,11%
Šternberk	23 288	38	14	- 24	0,06%
Uničov	22 327	14	26	12	0,12%

Zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013.

Tabulka uvádí počty osob, které se hlásí k nabízeným národnostem, příp. k mateřským jazykům. V Olomouckém kraji se k nejenom k romské národnosti hlásí 1 139 osob. V případě mateřského jazyka je romština uvedena u 3 266 osob.

TAB. 53: POČET OSOB HLÁŠÍCÍCH SE K DVOJÍ NÁRODNOSTI ČI MATEŘSKÉMU JAZYKU, DLE SLDB 2011

Národnost	ČR	Olomoucký kraj	Mateřský jazyk	ČR	Olomoucký kraj
Romská	5 135	363	romský	4 919	410
česká a romská	7 026	700	český a romský	33 351	2 688
slovenská a romská	573	76	slovenský a romský	2 100	168
celkem	12 734	1 139	celkem	40 370	3 266

Zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v Olomouckém kraji za rok 2013.

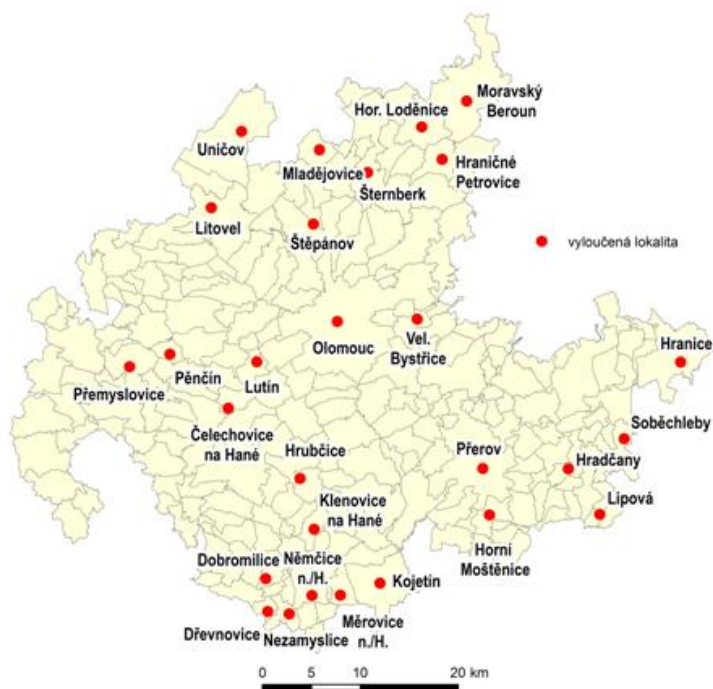
Jak uvádí Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013 je v posledních letech velice nesnadné, zpracovat kvalifikovaný odhad počtu Romů (Tab. 54.). Uváděnými důvody jsou vznik či zánik komerčních ubytoven, ztížený je také vlivem migrace mimo administrativní hranice ORP či krajů, což souvisí s existencí komerčních ubytoven. Další vliv má i meziobecní migrace, především migrace do menších obcí regionu, kde se cena i kvalita nemovitostí pohybuje níže, než tomu je ve městech.

TAB. 54: KVALIFIKOVANÝ ODHAD POČTU ROMŮ, ODHAD POČTU SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝCH ROMŮ A PODÍL ROMŮ NA CELKOVÉM POČTU OBYVATEL LOKALITY

Obec s rozšířenou působností	Odhad počtu Romů	Odhad počtu sociálně vyloučených Romů	Podíl sociálně vyloučených Romů na odhadu počtu Romů v dané lokalitě (%)
Hranice	900	750	83
Jeseník	690	600	87
Konice	32	0	0
Lipník n. B.	360	180	50
Litovel	120	20	17
Olomouc	2000	950	48
Prostějov	1200	950	79
Přerov	4500	3000	67
Šternberk	380	280	74
Uničov	250	80	32
Cekem Olomoucký kraj	11 373	7 460	66

zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013.

Rezidenční segregaci můžeme vnímat jako nadprůměrné nebo podprůměrné zastoupení určité skupiny lidí v daných lokalitách, ve vztahu k podílu této skupiny k městu jako celku. Jedná se tedy o nerovnoměrné rozmístění skupin obyvatel v obytných částech města, resp. sledovaného regionu. Příčiny jejího vzniku lze hledat na základě kulturní, etnické a socioekonomické příslušnosti obyvatel. V případě Olomoucké aglomerace jsou vymezeny do úrovně obcí v následujícím obrázku.

OBR. 24: SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY V OLMOUCKÉ AGLOMERACI V ROCE 2013

Zdroj: Zpráva o stavu romské menšiny v kraji za rok 2013.

6.4. NÍZKOPŘÍJMOVÉ OBYVATELSTVO

Podrobnější analýza příjemců důchodu v přepočtu na 1000 obyvatel vykazuje v průměru ve všech okresech Olomoucké aglomerace i v kraji až na rok 2012 stejný trend jako Česká republika. V již zmiňovaném roce, dochází v ČR ke stagnaci počtu příjemců důchodu, oproti tomu Olomoucký kraj a průměrná hodnota zastupující okresy Olomoucké aglomerace vykazuje pokles. I přesto se však počet příjemců důchodu pohybuje nad republikovou hodnotou. Průměrná výše důchodu se ve všech letech pohybuje pod výší celorepublikového průměru, ale převyšuje průměrnou částku Olomouckého kraje. V posledním sledovaném roce v průměru pro 3 sledované okresy dosahovala 10 277 Kč. V případě dávek státní podpory vykazuje průměrná hodnota Olomoucké aglomerace nižší hodnoty než Olomoucký kraj a kromě roku 2010 i nižší hodnoty než Česká republika.

TAB. 55: PŘÍJEMCI DŮCHODŮ A PRŮMĚRNÉ VÝŠE DŮCHODU ZA OKRESY OLOMOUCKÉ AGLOMERACE, OLOMOUCKÝ KRAJ A ČESKOU REPUBLIKU V LETECH 209 - 2012

Rok	ČR, kraj, okres	příjemci důchodu	příjemci důchodu - podíl na 1000 obyv.	průměrná výše důchodu (v Kč)	přiznané dávky státní podpory	přiznané dávky státní podpory na 1000 obyv.	vyplacené dávky státní podpory	vyplacené dávky státní podpory na 1000 obyv.
2009	Česká republika	2 790 391	266	9 803	15 776 820	1 502	41 081 807	3910
	Olomoucký kraj	172 010	268	9 591	1 048 137	1 633	2 532 799	3945
	Olomouc	58 822	254	9 709	344 708	254	897 281	3870
	Prostějov	31 808	289	9 508	185 974	289	447 272	4058
	Přerov	36 064	268	9 595	212 489	268	510 201	3798
2010	Česká republika	2 819 093	268	9 884	13 988 327	1 328	40 791 052	3873
	Olomoucký kraj	173 047	270	9 663	925 812	1 443	2 515 386	3920
	Olomouc	59 342	256	9 790	303 054	1 305	893 032	3846
	Prostějov	31 651	287	9 586	169 141	1 535	449 682	4081
	Přerov	36 385	272	9 656	185 960	1 388	499 497	3730
2011	Česká republika	2 873 004	273	10 296	11 973 328	1 140	36 006 754	3428
	Olomoucký kraj	176 180	276	10 073	789 716	1 237	2 196 625	3440
	Olomouc	60 598	261	10 216	261 352	1 126	802 883	3460
	Prostějov	31 957	292	9 982	143 089	1 306	391 675	3576
	Přerov	37 131	279	10 062	159 243	1 197	431 770	3246
2012	Česká republika	2 866 056	273	10 490	11 494 000	1 093	35 542 833	3380
	Olomoucký kraj	175 315	275	10 260	750 000	1 176	2 136 280	3351
	Olomouc	60 423	260	10 405	249 900	1 076	798 002	3436
	Prostějov	31 655	289	10 165	137 500	1 257	381 465	3489
	Přerov	36 919	278	10 247	150 500	1 134	413 185	3115

Zdroj: ČSÚ, Statistické ročenky Olomouckého kraje.

6.5. KRIMINALITA

V mezikrajském srovnání patří Olomoucký kraj k pěti krajům s nejnižším počtem zjištěných trestných činů (v přepočtu na 1 000 obyvatel). Na celkovém počtu všech trestných činů se v roce 2013 podílel 4,5 %. V objasňenosti trestných činů zaujímá až 9. místo (48,1 %) ze všech krajů, přesto je stále nad

celorepublikovým průměrem, který je dlouhodobě snižován nízkou objasněností trestných činů na území hlavního města.

TAB. 56: KRIMINALITA PODLE KRAJŮ – ZJIŠTĚNÉ A OBJASNĚNÉ TRESTNÉ ČINY V ROCE 2013

	Zjištěné trestné činy		Objasněné trestné činy	
	celkem	na 1 000 obyvatel	celkem	v %
Hl. m. Praha	82 005	66,0	17 754	21,6
Středočeský	37 350	28,7	14 036	37,6
Jihočeský	15 020	23,6	8 023	53,4
Plzeňský	13 713	23,9	7 384	53,8
Karlovarský	8 198	27,3	5 611	68,4
Ústecký	29 848	36,2	14 376	48,2
Liberecký	13 963	31,8	6 195	44,4
Královéhradecký	10 787	19,5	5 527	51,2
Pardubický	9 092	17,6	4 805	52,8
Vysočina	8 761	17,2	4 641	53,0
Jihomoravský	29 811	25,5	11 625	39,0
Olomoucký	14 768	23,2	7 097	48,1
Zlínský	9 197	15,7	4 997	54,3
Moravskoslezský	42 853	35,1	17 111	39,9
Česká republika	325 366	31,0	129 182	39,7

Zdroj: Policejní prezidium České republiky.

Do roku 2010 docházelo na území Olomouckého kraje k poklesu trestné činnosti, od tohoto roku lze sledovat její nárůst. Přesto ve sledovaném období (2007–2013) zde došlo k celkovému poklesu (o 6,1 %) kriminality.

Mezi jednotlivými okresy Olomouckého kraje je dlouhodobě nejvyšší kriminalita, a to v absolutním i relativním (tj. na 1000 obyvatel) počtu, v okrese Olomouc. Vyjma okresu Jeseník došlo u zbývajících okresů ve sledovaném období k celkovému poklesu zjištěných trestných činů, nejdynamičtějšimu u okresu Přerov.

TAB. 57: KRIMINALITA – ZJIŠTĚNÉ TRESTNÉ ČINY V LETECH 2007–2013

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2007
Česká republika	celkem	357 391	343 291	332 829	313 387	317 177	304 528	325 366	-9,0 %
	na 1 000 ob.	34,5	32,9	31,7	29,8	30,2	29,0	31,0	-
Olomoucký kraj	celkem	15 734	14 883	14 235	13 721	14 347	14 367	14 768	-6,1 %
	na 1 000 ob.	24,6	23,2	22,2	21,4	22,4	22,4	23,2	-
Jeseník	celkem	796	726	764	787	1 001	922	1 088	36,7 %
	na 1 000 ob.	19,1	17,5	18,5	19,1	24,4	22,8	26,8	-
Olomouc	celkem	6 884	6 673	6 046	6 114	6 065	6 067	6 381	-7,3 %
	na 1 000 ob.	30,0	28,9	26,1	26,4	26,1	26,1	27,6	-

76

Prostějov	celkem	2 584	2 314	2 352	1 972	2 380	2 318	2 320	-10,3 %
	na 1 000 ob.	23,5	21,0	21,3	17,9	21,7	21,2	21,2	-
Přerov	celkem	3 024	2 720	2 922	2 642	2 631	2 784	2 661	-12,0 %
	na 1 000 ob.	22,4	20,1	21,7	19,7	19,6	20,9	19,9	-
Šumperk	celkem	2 446	2 450	2 151	2 206	2 270	2 276	2 318	-5,2 %
	na 1 000 ob.	19,6	19,7	17,3	17,7	18,3	18,4	18,7	-

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR, Policejní prezidium České republiky.

Poznámka: Nezahrnuje trestné činy evidované službou cizinecké policie a službou železniční policie

V objasněnosti trestných činů jsou na tom aglomerační okresy (Olomouc, Prostějov, Přerov) podstatně hůře než zbývající území kraje. Nejnižší objasněnost byla zaznamenána v okrese Olomouc – v průměru se pohybuje kolem 40 %.

TAB. 58: KRIMINALITA – OBJASNĚNÉ TRESTNÉ ČINY V LETECH 2007–2012

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Česká republika	celkem	138 852	127 840	127 604	117 685	122 238	120 168	129 182
	Pi (v %)	38,9	37,2	38,3	37,6	38,5	39,5	39,7
Olomoucký kraj	celkem	7 321	6 796	6 733	6 506	6 744	6 970	7 097
	Pi (v %)	46,5	45,7	47,3	47,4	47,0	48,5	48,1
Jeseník	celkem	535	468	496	521	600	591	663
	Pi (v %)	67,2	64,5	64,9	66,2	59,9	64,1	60,9
Olomouc	celkem	2 706	2 520	2 448	2 459	2 356	2 432	2 588
	Pi (v %)	39,3	37,8	40,5	40,2	38,8	40,1	40,6
Prostějov	celkem	1 221	1 063	1 000	931	1 041	1 174	1 180
	Pi (v %)	47,3	45,9	42,5	47,2	43,7	50,6	50,9
Přerov	celkem	1 490	1 414	1 546	1 405	1 475	1 497	1 409
	Pi (v %)	49,3	52,0	52,9	53,2	56,1	53,8	53,0
Šumperk	celkem	1 369	1 331	1 243	1 190	1 272	1 276	1 257
	Pi (v %)	56,0	54,3	57,8	53,9	56,0	56,1	54,2

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR, Policejní prezidium České republiky.

Poznámka: Nezahrnuje trestné činy evidované službou cizinecké policie a službou železniční policie

Do budoucna lze za bezpečnostní rizika stále považovat vyšší počet spáchaných trestných činů v okolí a uvnitř nákupních center, trestnou činnost na seniorech, krádeže věcí z motorových vozidel, popř. trestnou činnost spojenou s pořádáním sportovních akcí. Rovněž nelze opominout stále se rozšiřující fenomén dnešní doby – rozvoj internetu a s tím spojený nárůst informační kriminality.

7. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

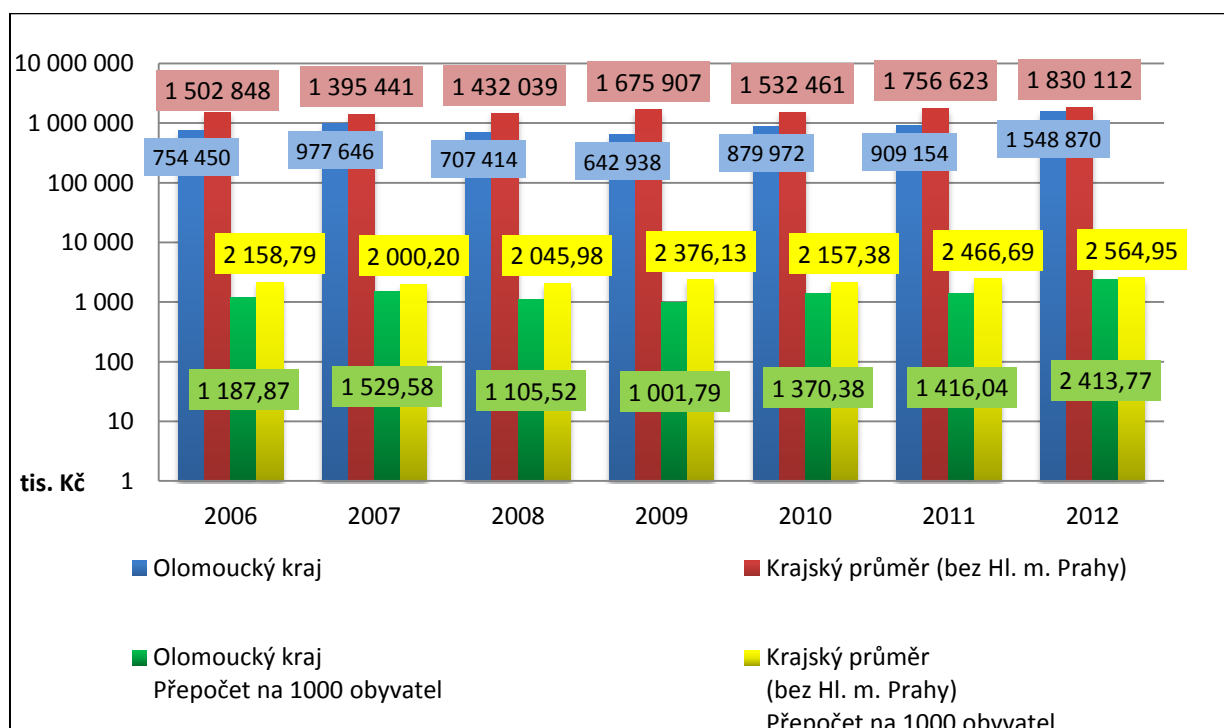
Stav investic na ochranu životního prostředí neodpovídá dlouhodobému trendu krajského průměru bez Hl. m. Prahy. Například v roce 2005 Olomoucký kraj své výdaje na životní prostředí zvýšil, kdežto v rámci krajského průměru bez Hl. m. Prahy došlo k opačnému vývoji. Naopak v roce 2009 byly investice Olomouckého kraje v rámci let 2004–2012 na svém minimu, zatímco v rámci průměru došlo k nárůstu. Po celé sledované období Olomoucký kraj nikdy nedorovnal či nepřevýšil krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Výrazný nárůst však byl zaznamenán v roce 2012, kdy se oproti předešlému roku zvýšily investice o 70,36 %.

TAB. 59: INVESTICE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PODLE KRAJE MÍSTA INVESTICE V TIS. KČ

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2006	754 450	1 502 848	22 469 983	19 537 021
2007	977 646	1 395 441	19 899 541	18 140 732
2008	707 414	1 432 039	20 327 243	18 616 510
2009	642 938	1 675 907	23 491 144	21 786 785
2010	879 972	1 532 461	22 646 763	19 921 990
2011	909 154	1 756 623	24 814 074	22 836 101
2012	1 548 870	1 830 112	25 617 059	23 791 457

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

GRAF 13: INVESTICE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PODLE KRAJE MÍSTA INVESTICE V TIS. KČ

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

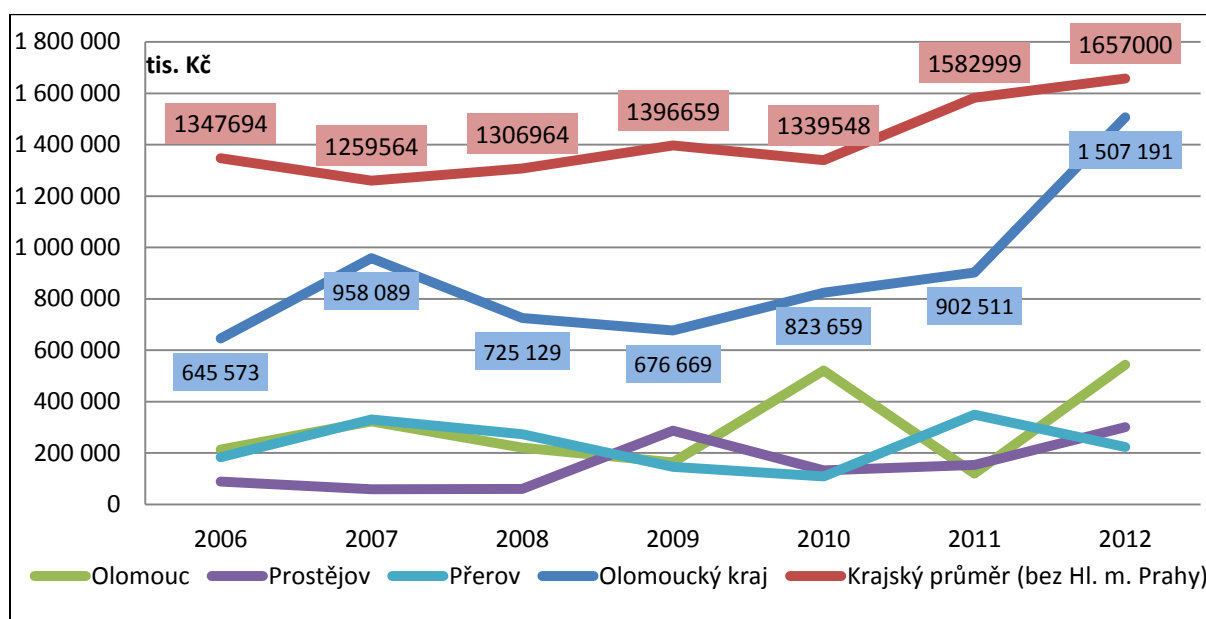
Investice místních investorů se sídlem v Olomouckém kraji téměř kopírují trend vynaložených investic územně do Olomouckého kraje. Z toho tedy vyplývá, že velká část investorů investuje do regionu svého sídla. Avšak nižší hodnoty v absolutních číslech naznačují investice do životního prostředí Olomouckého kraje zvenčí.

TAB. 60: POŘÍZENÉ INVESTICE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PODLE SÍDLA INVESTORA V TIS. KČ

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2006	213 517	89 702	184 011	645 573	1 347 694	22 469 983	17 520 018
2007	323 335	59 799	330 233	958 089	1 259 564	19 899 541	16 374 326
2008	220 550	59 944	273 820	725 129	1 306 964	20 327 243	16 990 528
2009	164 162	287 061	145 789	676 669	1 396 659	23 491 144	18 156 566
2010	521 765	133 271	109 085	823 659	1 339 548	22 646 763	17 414 118
2011	120 485	153 857	349 148	902 511	1 582 999	24 814 074	20 578 981
2012	544 376	301 035	224 252	1 507 191	1 657 000	25 617 059	21 540 995

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

GRAF 14: POŘÍZENÉ INVESTICE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PODLE SÍDLA INVESTORA V TIS. KČ

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje.

7.1. KVALITA OVZDUŠÍ

Ve srovnání s krajským průměrem je v Olomouckém kraji vyšší kvalita ovzduší, což je však ovlivněno velice příznivými hodnotami okresu Jeseník. Ve vztahu k Olomoucké aglomeraci jsou tedy naměřené hodnoty dosti zkresleny. Analyzovatelné jsou však meziroční rozdíly konkrétních prvků, kde změna

množství látek kopíruje trend krajského průměru bez Hl. m. Prahy. Zvláštností je pak velký nárůst množství CO jak v Olomouckém kraji, tak i v krajském průměru bez Hl. m. Prahy v roce 2012. Tento nárůst lze pozorovat i na globální úrovni, avšak prozatím nelze vysvětlit příčinu tohoto jevu.

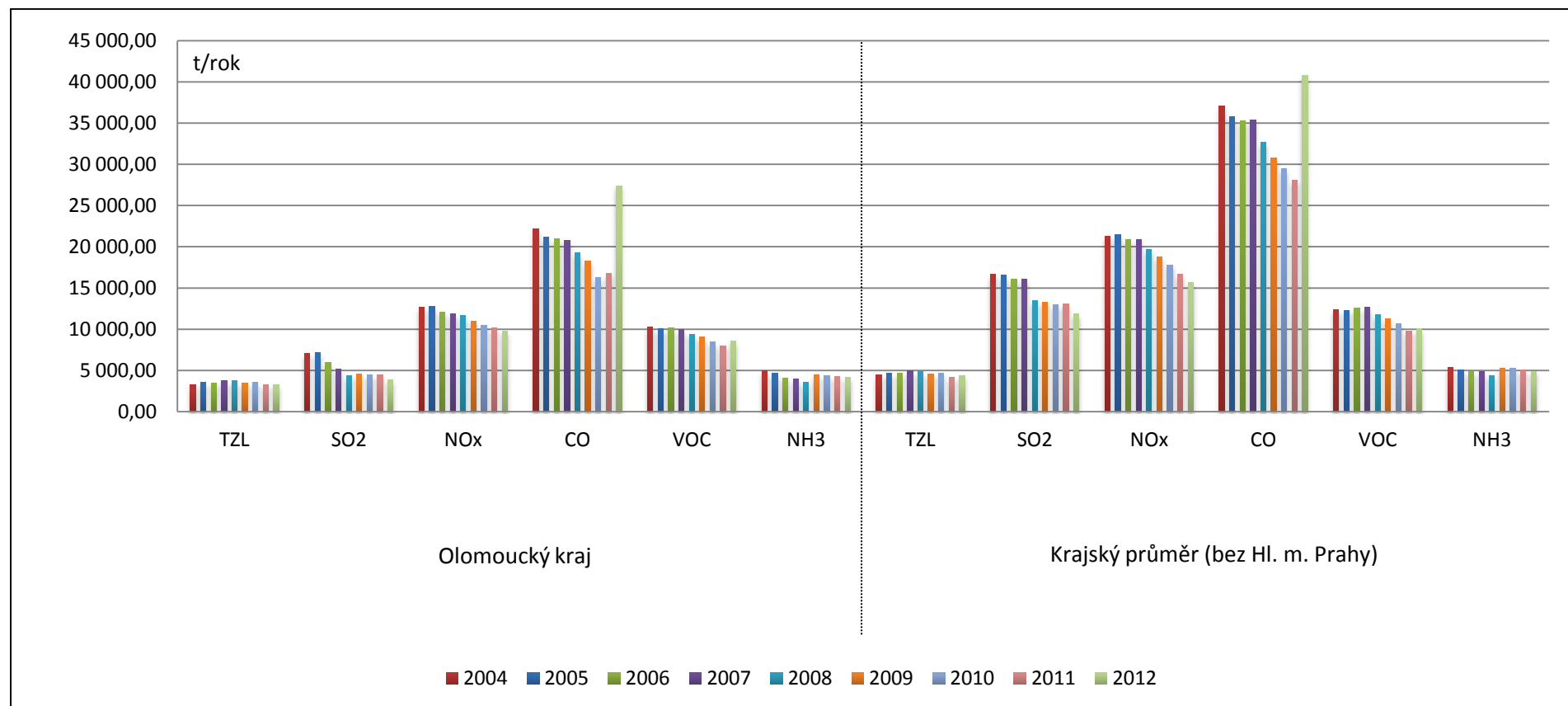
TAB. 61: EMISE CELKEM V OLOMOUCKÉM KRAJI TUNÁCH ZA ROK – REZZO 1–4

Rok	Území	TZL	SO ₂	NO _x	CO	VOC	NH ₃
2004	Olomoucký kraj	3 277,5	7 016,8	12 631,2	22 143,6	10 277,8	4 942,8
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 475,7	16 660,3	21 301,6	3 7042,2	12 370,0	5 338,0
	ČR	60 735,6	219 162,6	288 730,5	509 215,7	177 532,8	69 758,2
	ČR bez Hl. m. Prahy	58 183,7	216 583,9	276 921,1	481 548,2	160 810,3	69 393,5
2005	Olomoucký kraj	3 550,6	7 132,2	12 725,4	21 117,6	10 042,0	4 609,5
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 609,3	16 535,6	21 509,8	35 793,8	12 236,6	5 061,0
	ČR	62 328,9	217 386,5	291 006,7	491 209,2	175 128,7	66 172,7
	ČR bez Hl. m. Prahy	59 920,8	214 963,2	279 626,9	465 319,7	159 075,8	65 792,8
2006	Olomoucký kraj	3 498,6	5 954,3	12 098,2	20 951,3	10 155,2	4 092,9
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 679,6	16 042,4	20 815,4	35 298,0	12 595,0	4 850,4
	ČR	63 194,3	210 831,0	280 121,3	481 279,4	178 807,6	63 443,1
	ČR bez Hl. m. Prahy	60 834,7	208 550,7	270 600,3	458 873,7	163 735,4	63 055,2
2007	Olomoucký kraj	3 719,2	5 119,1	11 863,3	20 773,4	9 990,9	3 949,1
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 985,6	16 104,1	20 858,3	35 343,3	12 667,0	4 848,8
	ČR	66769,8	210 831,0	280 121,3	481 279,4	178 807,6	63 443,1
	ČR bez Hl. m. Prahy	64 813,2	209 353,3	271 157,8	459 462,7	164 670,9	63 033,8
2008	Olomoucký kraj	3 762,2	4 354,2	11 667,3	19 269,2	9 396,6	3 514,7
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 813,0	13 480,6	19 704,1	32 696,4	11 715,0	4 370,1
	ČR	64 889,6	177 016,8	264 757,1	444 719,9	165 454,2	57 185,4
	ČR bez Hl. m. Prahy	62 569,2	175 247,9	256 153,5	425 053,0	152 295,6	56 810,7
2009	Olomoucký kraj	3 472,9	4 577,3	10 999,2	18 270,7	9 074,4	4 451,5
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 543,4	13 305,1	18 761,4	30 808,8	11 256,0	5 223,6
	ČR	61 228,8	174 650,1	252 004,6	418 858,8	159 378,4	68 334,0
	ČR bez Hl. m. Prahy	59 063,9	172 965,7	243 897,6	400 514,9	146 327,5	67 906,3

2010	Olomoucký kraj	3 517,0	4 443,1	10 430,6	16 235,7	8 446,5	4 358,3
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 657,7	12 981,9	17 779,8	29 459,7	10 619,7	5 247,3
	ČR	62 671,7	170 324,3	238 050,5	398 264,9	151 171,7	68 594,5
	ČR bez Hl. m. Prahy	60 550,1	168 764,8	231 136,8	382 976,5	138 056,2	68 215,0
2011	Olomoucký kraj	3 244,3	4 491,6	10 133,2	16 761,2	7 917,9	4 212,9
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 155,9	13 024,0	16 645,3	28 016,0	9 741,8	5 037,1
	ČR	56 965,6	170 180,5	225 308,6	381 911,7	139 335,1	65 750,7
	ČR bez Hl. m. Prahy	54 026,6	169 312,2	216 389,5	364 208,2	126 643,1	65 481,7
2012	Olomoucký kraj	3 303,9	3 848,0	9 776,2	27 396,2	8 509,7	4 146,8
	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	4 393,5	11 839,4	15 635,0	40 764,0	10 041,2	4 906,5
	ČR	59 959,9	154 325,9	211 440,4	546 400,3	142 295,5	64 172,0
	ČR bez Hl. m. Prahy	57 115,8	153 912,5	203 255,5	529 931,8	130 535,5	63 784,7

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav – Emisní bilance České republiky.

GRAF 15: EMISE CELKEM V OLMOUCKÉM KRAJI TUNÁCH ZA ROK – REZZO 1–4

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav – Emisní bilance České republiky.

7.2. VODA A PŮDA

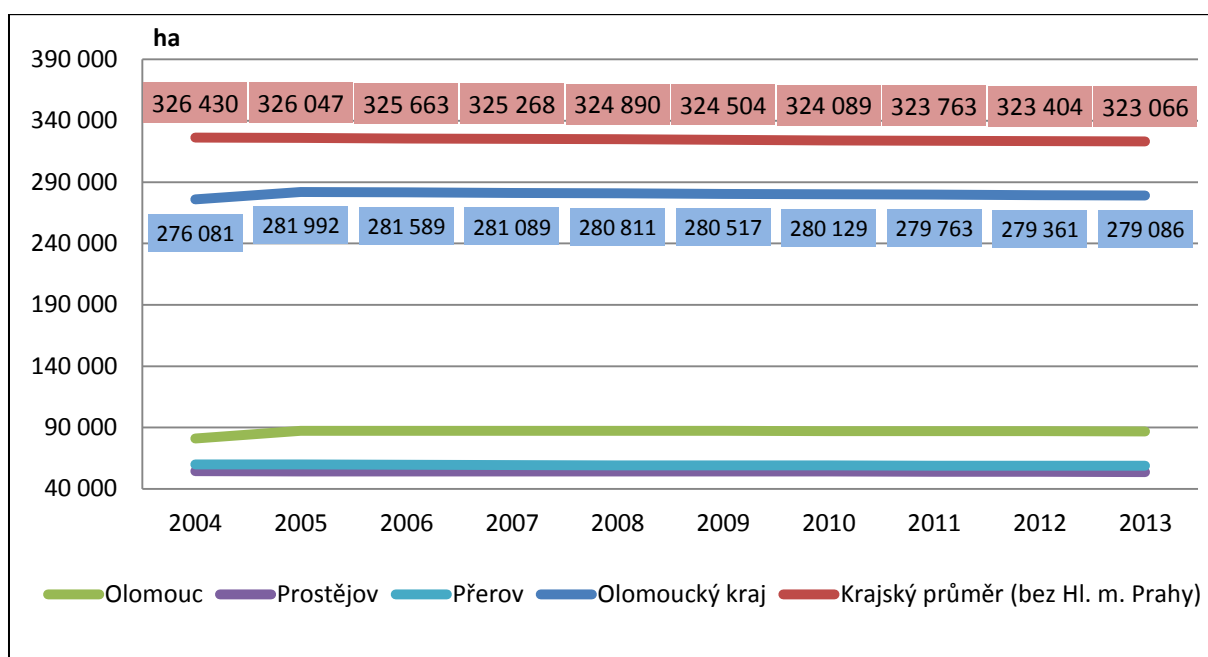
Velmi málo se měnící úhrnná hodnota zemědělské půdy naznačuje, že investice obecně nemají velký vliv na její úbytek. Existuje však rozdíl mezi evidenčním stavem a skutečným obhospodařováním, který nejpřesněji udává Veřejný registr půdy (LPIS). Skutečný úhrn půdy se do katastru promítá s velkým zpožděním, jelikož není právní povinnost investorů provádět změnu druhu pozemku (jedná se jen o jejich možnost). Skutečný úbytek zemědělské půdy je i tak v posledních letech menší, což je dáno dvěma velmi jasnými faktory: ekonomickou krizí (ta měla vliv na množství investic) a nárůstem výše odvodů za zábor zemědělské půdy (v olomouckém regionu dosahuje výše až 4 000 Kč/m²).

TAB. 62: ÚHRNNÁ HODNOTA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY V HA

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	81 145	54 411	59 852	276 081	326 430	4 264 573	4 243 588
2005	87 298	54 279	59 799	281 992	326 047	4 259 480	4 238 610
2006	87 243	54 240	59 536	281 589	325 663	4 254 403	4 233 615
2007	87 363	54 178	59 339	281 089	325 268	4 249 177	4 228 485
2008	87 284	54 155	59 212	280 811	324 890	4 244 081	4 223 565
2009	87 209	54 119	59 077	280 517	324 504	4 238 975	4 218 547
2010	87 035	54 042	58 984	280 129	324 089	4 233 501	4 213 158
2011	86 990	53 862	58 882	279 763	323 763	4 229 167	4 208 917
2012	86 906	53 771	58 800	279 361	323 404	4 224 389	4 204 254
2013	86 855	53 685	58 761	279 086	323 066	4 219 867	4 199 861

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky půdního fondu České republiky.

GRAF 16: ÚHRNNÁ HODNOTA ZEMĚĚLSKÉ PŮDY V HA

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky půdního fondu České republiky.

7.3. ODPADY A ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

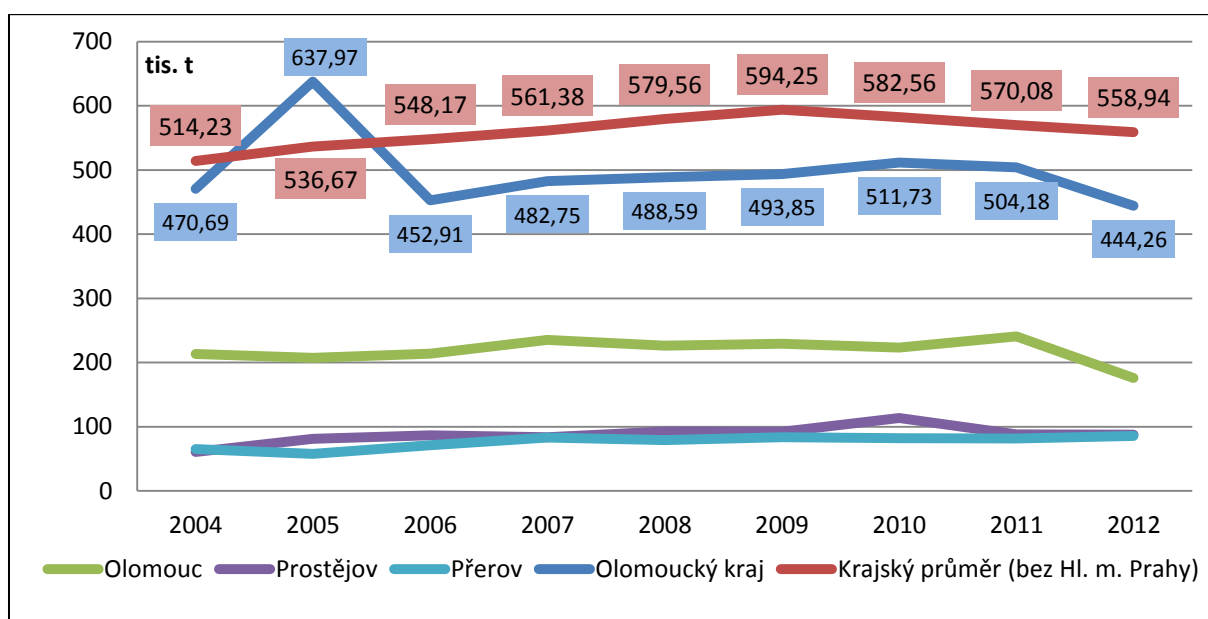
Kromě roku 2005 je celková produkce směsného komunálního odpadu v Olomouckém kraji pod krajským průměrem bez Hl. m. Prahy. Od roku 2010 tato produkce klesá, na což má vliv větší podpora třídění odpadů. Největší vliv na tento pokles má okres Olomouc. Okresy Prostějov a Přerov jsou v tomto období stabilní. Lze tedy konstatovat, že oproti zbývajícím okresům byl v Olomouci v daném období svoz tříděných odpadů lépe zabezpečen (na vyšší úrovni).

TAB. 63: CELKOVÁ PRODUKCE SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU V TIS. TUN

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	213,44	60,79	65,43	470,69	514,23	7 693,62	6 684,94
2005	207,58	81,37	57,55	637,97	536,67	7 875,66	6 976,75
2006	213,95	86,79	71,20	452,91	548,17	8 034,04	7 126,23
2007	235,30	83,56	83,22	482,75	561,38	8 188,00	7 297,89
2008	226,52	92,74	79,29	488,59	579,56	8 613,67	7 534,34
2009	229,22	92,05	83,91	493,85	594,25	8 887,16	7 725,26
2010	223,58	113,84	82,34	511,73	582,56	8 749,93	7 573,32
2011	240,59	88,20	81,79	504,18	570,08	8 739,19	7 411,10
2012	175,89	87,60	85,82	444,26	558,94	8 522,63	7 266,23

Zdroj: CENIA – Informační systém odpadového hospodářství.

GRAF 17: CELKOVÁ PRODUKCE SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU V TIS. TUN

Zdroj: CENIA – Informační systém odpadového hospodářství.

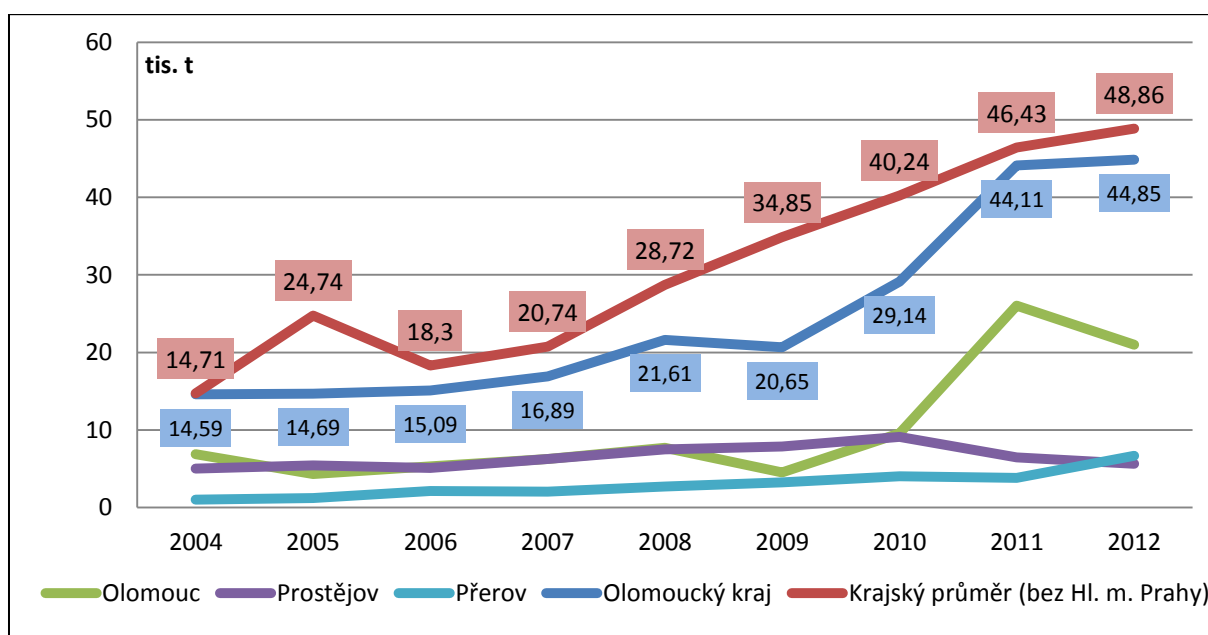
V krajském průměru bez Hl. m. Prahy se celková produkce biologicky rozložitelného odpadu razantně zvyšuje (více než trojnásobně). V Olomouckém kraji je situace trochu specifická. Celkově rovněž dochází k nárůstu, avšak z hlediska okresů Olomoucké aglomerace se v celém sledovaném období produkce zvýšila pouze u okresu Olomouc. Okresy Prostějov a Přerov se příliš nemění. Vliv na toto měla menší podpora třídění biologicky rozložitelného odpadu v daném období.

TAB. 64: CELKOVÁ PRODUKCE BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉHO ODPADU V TIS. TUN

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2004	6,88	5,01	1,01	14,59	14,71	210,97	191,26
2005	4,29	5,43	1,20	14,69	24,74	341,02	321,68
2006	5,31	5,08	2,11	15,09	18,30	258,76	237,93
2007	6,23	6,25	2,04	16,89	20,74	292,41	269,65
2008	7,69	7,49	2,68	21,61	28,72	401,22	373,30
2009	4,50	7,86	3,25	20,65	34,85	494,29	453,09
2010	9,55	9,10	4,01	29,14	40,24	581,15	523,16
2011	26,05	6,44	3,81	44,11	46,43	675,17	603,54
2012	20,99	5,64	6,65	44,85	48,86	696,47	635,24

Zdroj: CENIA – Informační systém odpadového hospodářství.

GRAF 18: CELKOVÁ PRODUKCE BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÉHO ODPADU V TIS. TUN

Zdroj: CENIA – Informační systém odpadového hospodářství.

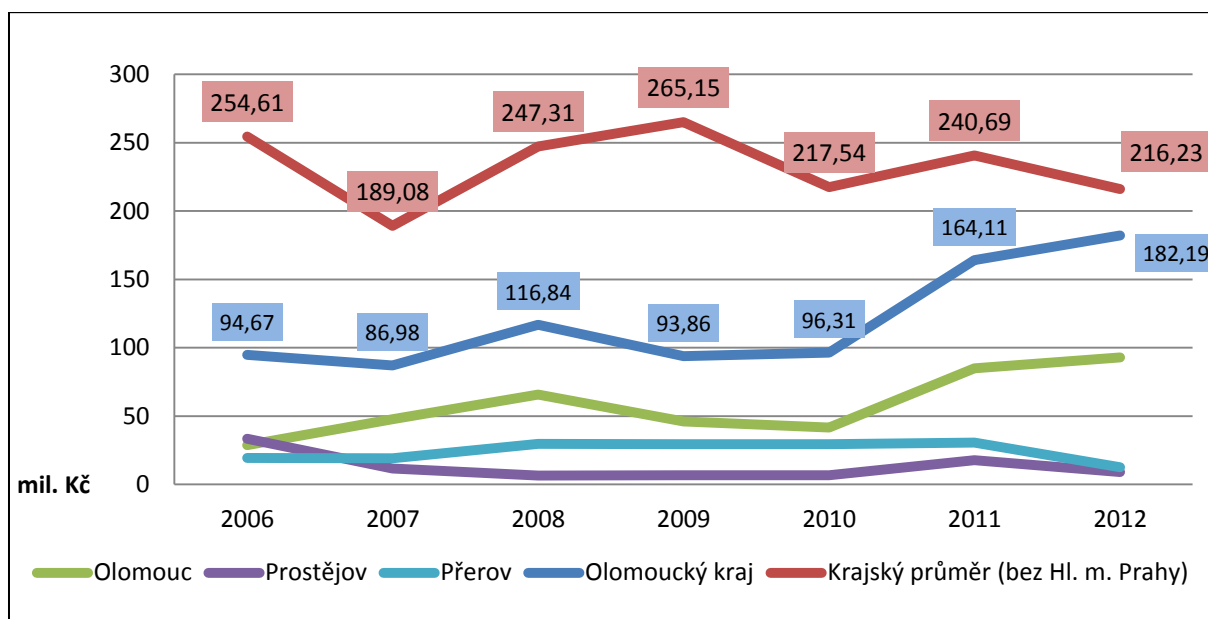
Investice do nakládání s odpady mají kolísavou tendenci a nelze vypořádat žádný trend růstu či poklesu. V posledních letech se však Olomoucký kraj postupně přibližuje krajskému průměru bez Hl. m. Prahy. Z hlediska investic lze pozorovat rozdíl v investování do nakládání s odpady mezi okresem Olomouc a okresy Prostějov a Přerov. Zatímco Olomouc své investice zvyšovala, Prostějov spíše stagnovali a Přerov v roce 2012 dokonce své investice výrazně snížil. Nevznikal tak prostor pro podporu třídění odpadů.

TAB. 65: INVESTICE DO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY PODLE SÍDLA INVESTORA V MIL. KČ

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2006	28,79	33,28	19,25	94,67	254,61	3 405	3 310
2007	47,73	11,65	19,12	86,98	189,08	3 373	2 458
2008	65,72	6,55	29,64	116,84	247,31	4 145	3 215
2009	45,93	-	29,32	93,86	265,15	4 340	3 447
2010	41,53	6,76	29,46	96,31	217,54	3 658	2 828
2011	84,82	17,71	30,59	164,11	240,69	3 626	3 129
2012	92,82	9,06	12,50	182,19	216,23	3 148	2 811

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje; Statistické ročenky Hl. m. Prahy.

GRAF 19: INVESTICE DO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY PODLE SÍDLA INVESTORA V MIL. KČ

Zdroj: ČSÚ – Statistické ročenky Olomouckého kraje; Statistické ročenky Hl. m. Prahy.

7.4. STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE, BROWNFIELDS

Ke dni 23. 5. 2014 udává národní databáze brownfieldů agentury CzechInvest počet 10 brownfieldů na území Olomoucké aglomerace. Většina z nich netrpí ekologickou zátěží, což snižuje náklady na jejich případnou revitalizaci. Další brownfieldů lze najít i v jiných seznamech (např. Regionální informační servis).

TAB. 66: BROWNFIELDS OLMOUCKÉ AGLOMERACE K 23. 5. 2014

Obec	Název lokality	Rozloha	Současné využití
Olomouc	Bývalý areál Nealko, Olomouc*	28 750 m ²	Výroba zastavena. Objekt připraven k prodeji.
Olomouc	Pozemky v areálu Moravských železáren, Olomouc*	550 000 m ²	Revitalizace lokality.
Litovel	Radiotelegrafní středisko v Litovli*	1 572 m ²	Probíhá záchranná údržba.
Litovel	Základní škola prof. V. Vejvodského, Litovel*	811 m ²	Nevyužíváno.
Přáslavice	Vojenský areál Přáslavice*	10 000 m ²	Nevyužíváno.
Mostkovice	Forte, Mostkovice*	445 000 m ²	Využíváno z ¼ (servisní činnost, pronájem jako

			výrobní a skladovací prostory).
Prostějov	Nedokončené zdravotní středisko v bývalém areálu Stavebního podniku Prostějov*	1 159 m2	N/A
Přerov	ČMOV spol. s.r.o.*	5 076 m2	Nevyužíváno.
Troubky	Prádelna, Troubky*	3 325 m2	Částečně využíváno.
Přerov	Výtopna, Přerov*	2 876 m2	Nevyužíváno.
Olomouc	Kasárna Neředín**	91 000 m2	Podnikatelské a technologické parky
Šternberk	Nálepková kasárna**	104 412 m2	Neobytné produkční území

Zdroj: *CzechInvest – www.brownfieldy.cz, **Regionální informační servis.

Olomoucký kraj má na svém území k 23. 5. 2014 celkem 636 kontaminovaných míst, což je o 76,18 % více, než je krajský průměr bez Hl. m. Prahy. Oproti tomu množství ukončených nápravných opatření se statusem „vyhovující“ je téměř srovnatelné.

TAB. 67: POČET KONTAMINOVANÝCH MÍST KE DNI 23. 5. 2014

Území	Celkový počet	Nápravné opatření nutné	Nápravné opatření dosud nezahájeno	Nápravné opatření ukončeno - vyhovující
Olomoucký kraj	636	182	24	16
Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	361	40	16	17
ČR	4 803	517	219	224
ČR bez Hl. m. Prahy	4 692	516	210	216

Zdroj: CENIA – Systém evidence kontaminovaných míst SEKM.

8. DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

8.1. HUSTOTA SILNIČNÍ A ŽELEZNIČNÍ SÍTĚ

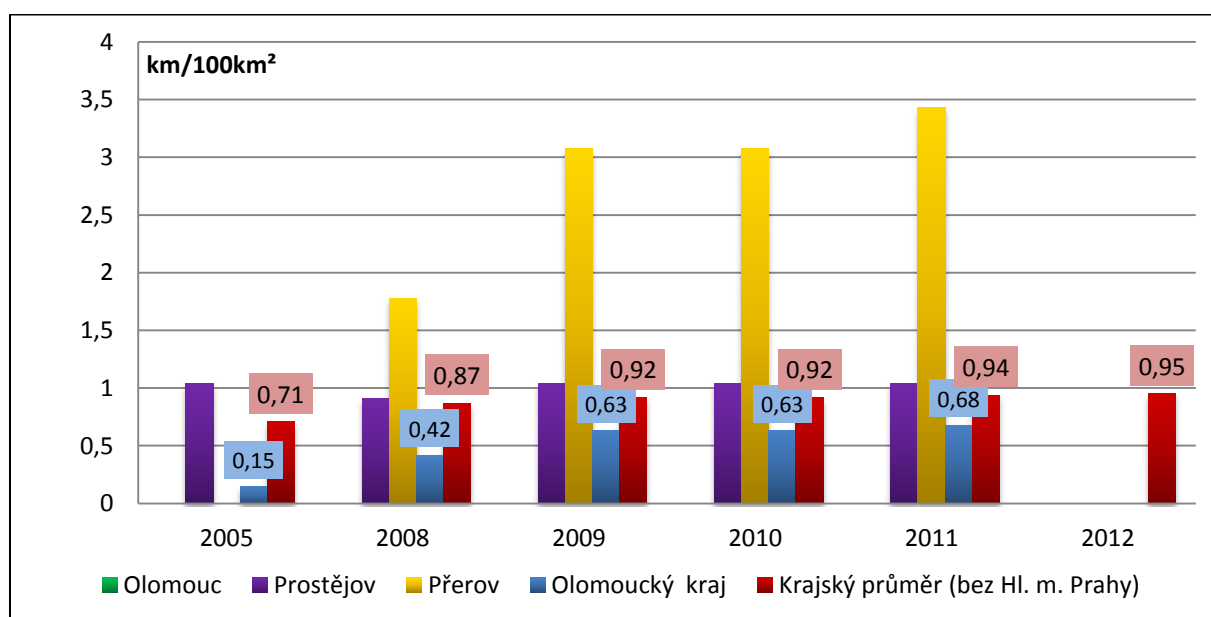
Hustota dálniční sítě v Olomouckém kraji je oproti krajskému průměru hl. m. Prahy nižší. Hustotu v Olomouckém kraji pak nejvýrazněji ovlivňuje okres Přerov, jehož územím protupuje dálnice D1. Nicméně samotné město Přerov není na tuto dálnici napojeno, což nadále komplikuje dopravní situaci ve městě. Dálnice D1 končí přibližně 5 km jižně od Přerova a pokračuje až od Lipníku nad Bečvou. Z celé dálnice tedy chybí úsek o přibližné délce 24 km kolem Přerova. V případě dobudování by došlo k dálničnímu propojení na trase Brno – Ostrava.

TAB. 68: HUSTOTA DÁLNIČNÍ SÍTĚ V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	0,0	1,04	0,0	0,15	0,71	0,72	0,70
2008	0,0	0,91	1,78	0,42	0,87	0,88	0,86
2009	0,0	1,04	3,08	0,63	0,92	0,92	0,91
2010	0,0	1,04	3,08	0,63	0,92	0,93	0,92
2011	0,0	1,04	3,43	0,68	0,94	0,94	0,93
2012	-	-	-	-	0,95	0,95	0,94

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 20: HUSTOTA DÁLNIČNÍ SÍTĚ V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

Hustota silniční sítě udává počet kilometrů na 100 kilometrů čtverečních – tedy informaci o jejím množství. Hustota silnic I. třídy v Olomouckém kraji je oproti krajskému průměru bez hl. m. Prahy

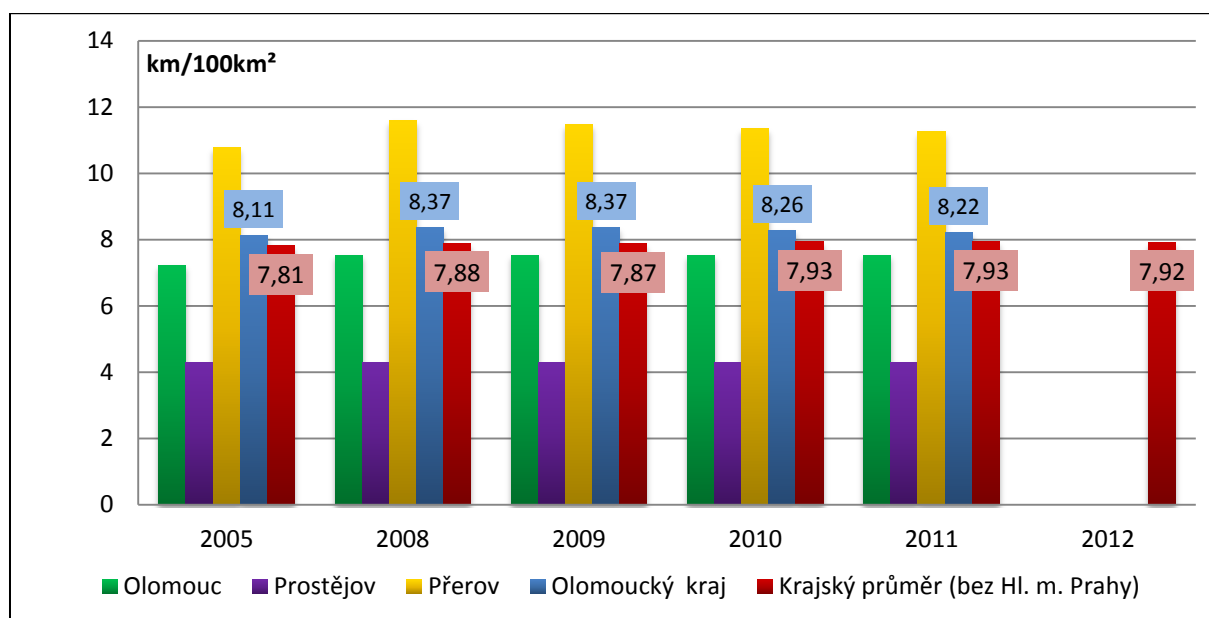
mírně vyšší. Nej hustější síť nalezneme v okrese Přerov. Naopak okres Prostějov se s hustotou 4,29 km/100km² silnic řadí na poslední místo. Ukazatel však nevyovídá o kvalitě nebo stavu těchto silnic, která nebyla analyzována z důvodu absence relevantních dat.

TAB. 69: HUSTOTA SILNIC I. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	7,23	4,29	10,77	8,11	7,81	7,80	7,76
2008	7,53	4,29	11,60	8,37	7,88	7,87	7,83
2009	7,53	4,29	11,48	8,37	7,87	7,86	7,82
2010	7,53	4,29	11,36	8,26	7,93	7,93	7,88
2011	7,53	4,29	11,25	8,22	7,93	7,93	7,88
2012	-	-	-	-	7,92	7,93	7,87

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 21: HUSTOTA SILNIC I. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

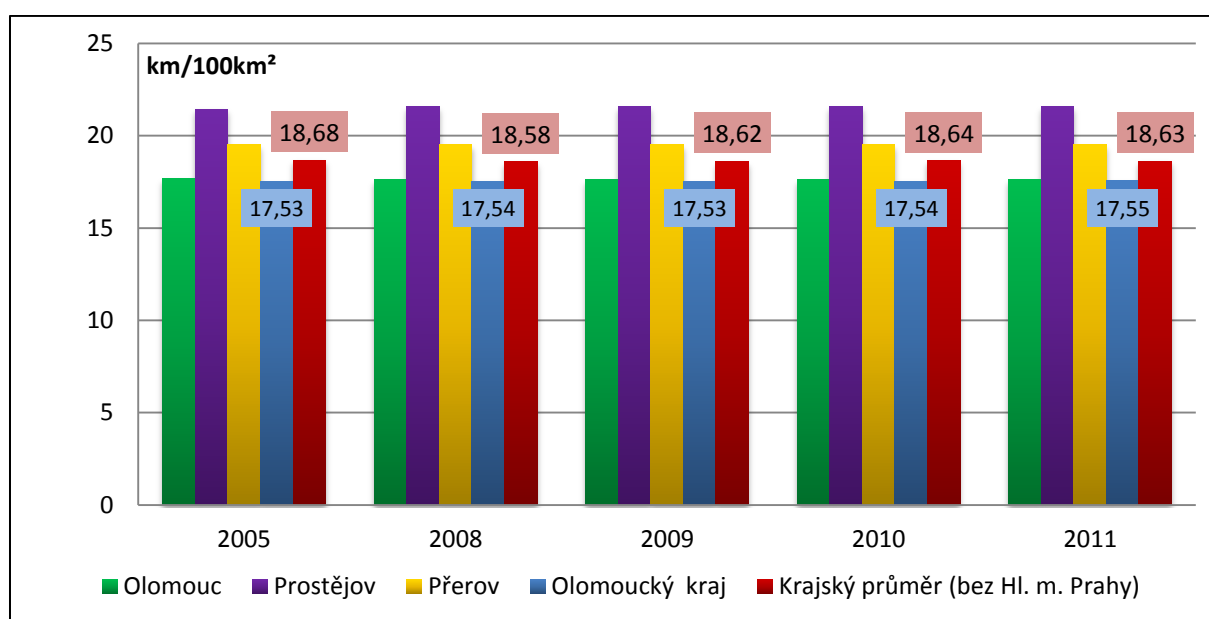
Hustota silnic II. třídy v Olomouckém kraji je po celou sledovanou dobu nižší než krajský průměr bez hl. m. Prahy. V letech 2008–2011 se pak hustota silnic v okresech Olomouc, Prostějov a Přerov nezměnila.

TAB. 70: HUSTOTA SILNIC II. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	17,68	21,44	19,53	17,53	18,68	18,60	18,56
2008	17,65	21,57	19,53	17,54	18,58	18,50	18,47
2009	17,65	21,57	19,53	17,53	18,62	18,54	18,50
2010	17,65	21,57	19,53	17,54	18,64	18,56	18,52
2011	17,65	21,57	19,53	17,55	18,63	18,55	18,51
2012	-	-	-	-	-	18,44	-

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 22: HUSTOTA SILNIC II. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty

Nadprůměrnou hustotou silnic III. třídy se vyznačuje okres Prostějov, který se svými 60,8 km/100 km² poměrně výrazně převyšuje okresy Olomouc a Přerov a také krajský průměr bez hl. m. Prahy.

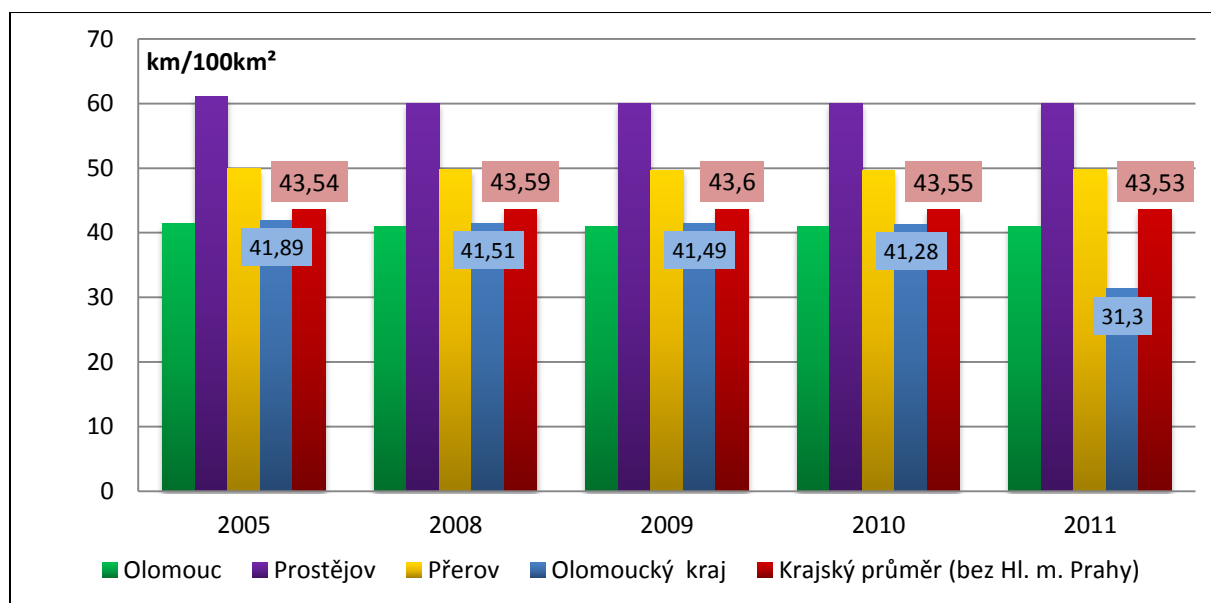
TAB. 71: HUSTOTA SILNIC III. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Rok	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2005	41,48	61,06	49,96	41,89	43,54	43,27	43,27
2008	41,04	60,08	49,84	41,51	43,59	43,32	43,32
2009	41,04	60,08	49,60	41,49	43,60	43,33	43,33
2010	40,98	60,08	49,60	41,28	43,55	43,28	43,28
2011	41,04	60,08	49,72	41,30	43,53	43,26	43,26

2012	-	-	-	-	43,60	43,33	43,33
------	---	---	---	---	-------	-------	-------

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

GRAF 23: HUSTOTA SILNIC III. TŘÍDY V ČR A VYBRANÝCH OKRESECH V KM/100KM²

Zdroj: Ročenka ministerstva dopravy, RISY, vlastní výpočty.

8.2. PŘEPRAVNÍ VÝKONY A INTENZITA DOPRAVY

Intenzita dopravy je měřena pomocí počtu vozidel, která po daném úseku komunikace projedou za 24 hodin a vypovídá tak o zatížení vybraných silnic. Z tabulky je patrné, že na vybraných úsecích s výjimkou dálnic je intenzita výrazně vyšší než celorepublikový průměr. Na úseku silnice I/35 v centru Olomouce projede denně v průměru 36 005 vozidel. Vysokou intenzitou dopravy se vyznačuje město Přerov, kde na úseku silnice I/55 projede v průměru 19 654 vozidel, na úseku silnice II/436 projede 15 672 vozidel a na silnici III. třídy číslo 04721 pak 12 575 vozidel. Obdobná situace se opakuje i ve městě Prostějov, kdy na úseku silnice II/150 projede za den v průměru 15 672 vozidel.

TAB. 72: INTENZITA DOPRAVY VOZ/24HOD – PRŮMĚR ZA ČR A VYBRANÉ NEJVYTIŽENĚJŠÍ KOMUNIKACE NA ÚZEMÍ ITI ZA ROK 2010

Číslo komunikace	dálnice	Rychlostní silnice	Silnice třídy I.	Silnice II. třídy	Silnice III. Třídy
Průměr ČR	27 555	21 545	7 565	2 315	598
D1	22 650				
R46		37 989			
R 35		27 208			
I/46			23 594		
I/55			19 654		
I/35			36 005		

I/47			13 667		
II/436				18 285	
II/150				15 672	
III/04721					12 575

Zdroj: Celostátní sčítání dopravy 2010.

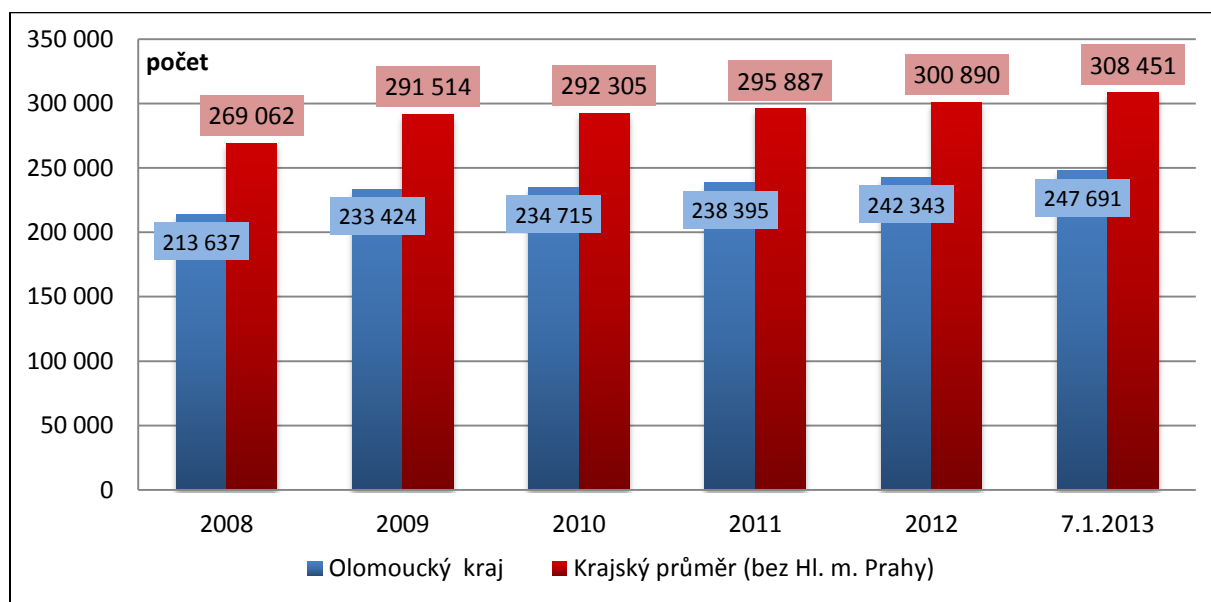
Počet registrovaných osobních vozidel od roku 2008 kontinuálně roste ve všech zkoumaných územních celcích. Počet registrovaných vozidel za krajský průměr bez hl. m. Prahy však roste rychleji, než je tomu v Olomouckém kraji. Přesto však celková rostoucí tendence naznačuje pravděpodobné zvyšující se zatížení silnic v příštích letech.

TAB. 73: POČET REGISTROVANÝCH OSOBNÍCH VOZIDEL, STAV K 1. 1. DANÉHO ROKU

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
2008	77 406	40 272	42 744	213 637	269 062	4 108 610	3 497 811
2009	84 780	43 630	46 346	233 424	291 514	4 423 370	3 789 682
2010	85 603	43 878	46 781	234 715	292 305	4 435 052	3 799 960
2011	87 169	44 472	47 474	238 305	295 887	4 496 232	3 846 525
2012	88 777	45 265	48 247	242 343	300 890	4 582 903	3 911 568
1. 7. 2013	-	-	-	247 691	308 451	4 706 325	4 009 868

Zdroj: ČSÚ.

GRAF 24: POČET REGISTROVANÝCH OSOBNÍCH VOZIDEL, STAV K 1. 1. DANÉHO ROKU

Zdroj: ČSÚ.

Z údajů vyplývá, že mezi lety 2003 a 2012 došlo v Olomouckém kraji ke zvýšení podílu vozovek v nevyhovujícím a havarijním stavu z 58,2 % na 65,2 %. Zároveň došlo ke snížení podílu vozovek ve výborném a dobrém stavu z 34,6 % na 26,2 %. V okresním srovnání došlo k nárůstu vozovek ve výborném stavu v okrese Olomouc a Prostějov. V Prostějovském okrese došlo k nárůstu o 9,9 % oproti roku 2003. Okres Prostějov také jako jediný zaznamenal pokles vozovek v havarijním stavu. Okres Přerov pak zaznamenal nejvyšší nárůst procentuálního podílu vozovek v havarijním stavu a to o celých 33,7 %.

TAB. 74: STAV VOZOVEK II. A III. TŘÍDY V LETECH 2011-2012 V PROCENTECH ZA OKRESY

Stav vozovky	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj
Výborný	11,0 %	10,9 %	4,7 %	9,6 %
Dobrý	9,5 %	15,7 %	23,1 %	16,6 %
Vyhovující	6,8 %	7,8 %	9,9 %	8,6 %
Nevyhovující	20,4 %	21,9 %	15,6 %	18,9 %
Havarijní	52,4 %	43,7 %	46,7 %	46,3 %

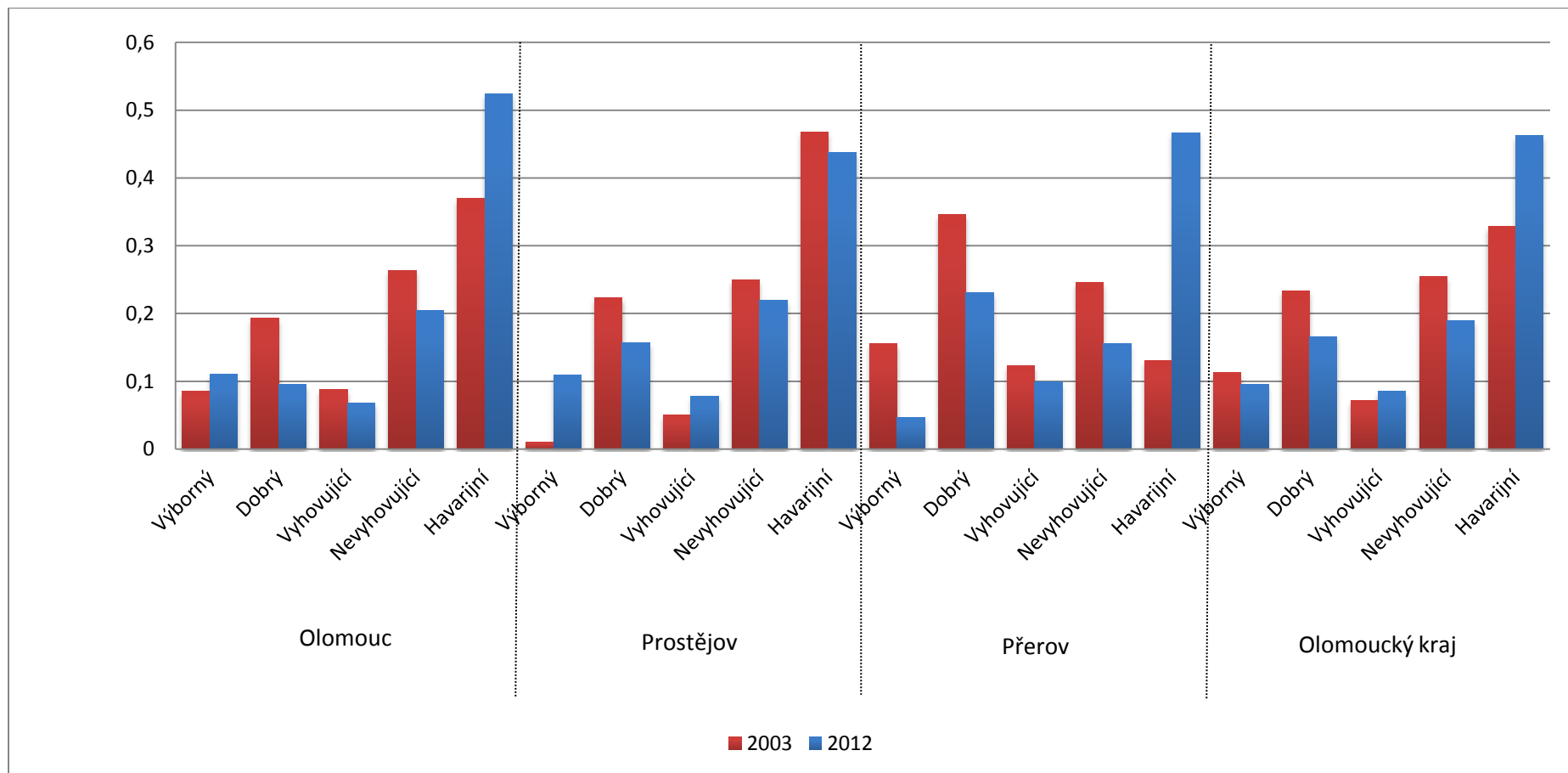
Zdroj: Koncepce rozvoje silniční sítě 2014 – 2020.

TAB. 75: STAV VOZOVEK II. A III. TŘÍDY V ROCE 2003 V PROCENTECH ZA OKRESY

Stav vozovky	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj
Výborný	8,5 %	1,0 %	15,5 %	11,3 %
Dobrý	19,3 %	22,3 %	34,6 %	23,3 %
Vyhovující	8,8 %	5,0 %	12,3 %	7,2 %
Nevyhovující	26,4 %	24,9 %	24,6 %	25,4 %
Havarijní	37,0 %	46,8 %	13,0 %	32,8 %

Zdroj: Koncepce rozvoje silniční sítě 2014 – 2020.

GRAF 25: STAV VOZOVEK II. A III. TŘÍDY V ROCE 2003 V PROCENTECH ZA OKRESY

Zdroj: Koncepce rozvoje silniční sítě 2014 – 2020).

K nejvýznamnější změně mezi rokem 2001 a 2011 došlo v rámci vyjíždějí do zaměstnání a školy v kategorii dopravní prostředek u automobilu. Zatím co v roce 2001 ho jako dopravní prostředek zvolilo 17,5 % z vyjíždějících, o deset let později tento podíl tvořil již 43,3 %. Tento trend se dá vypořádat ve všech okresech i v krajském průměru bez hl. m. Prahy. Jednou z možných příčin tohoto nárůstu může být zvyšující se počet osobních automobilů a také fenomén suburbanizace. Vlák jakožto dopravní prostředek je na úrovni okresů nejvíce využíváný na Přerovsku s 13,0 %, autobus v okrese Prostějov s 27,0 % a MHD v okrese Olomouc se 7,6 %.

TAB. 76: POČET VYJÍZDĚJÍCÍCH DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOLY PODLE DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ ZA OKRESY 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
Prostředek	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící
Autobus	6 083	4 190	4 693	22 257	21 926	286 706	285 038
Vlák	2 842	938	2 606	8 794	7 163	93 988	93 122
MHD	2 421	706	1 036	5 654	7 596	101 179	98 749
Automobil	14 158	7 420	8 379	39 860	50 539	668 977	657 004
Motocykl	72	30	40	186	172	2 251	2 231
Kolo	1 054	521	584	3 131	1 647	21 553	21 417
Jiný	65	65	62	262	302	3 998	3 920
Kombinace	4 155	1 267	2 266	9 394	10 921	145 208	141 975
žádný	825	362	429	2 677	2 481	33 129	32 251
celkem	31 675	15 499	20 095	92 215	102 747	1 356 989	1 335 707

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

TAB. 77: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOLY VYJÍZDKA (V %) V ROCE 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící	Vyjíždějící
Autobus	19,2 %	27,0 %	23,4 %	24,1 %	21,1 %	21,0 %
Vlák	9,0 %	6,1 %	13,0 %	9,5 %	6,9 %	6,9 %
MHD	7,6 %	4,6 %	5,2 %	6,1 %	7,5 %	7,3 %
Automobil	44,7 %	47,9 %	41,7 %	43,2 %	49,3 %	48,4 %
Motocykl	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Kolo	3,3 %	3,4 %	2,9 %	3,4 %	1,6 %	1,6 %
Jiný	0,2 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kombinace	13,1 %	8,2 %	11,3 %	10,2 %	10,7 %	10,5 %
Žádný	2,6 %	1,5 %	1,8 %	2,9 %	2,4 %	2,4 %
Celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

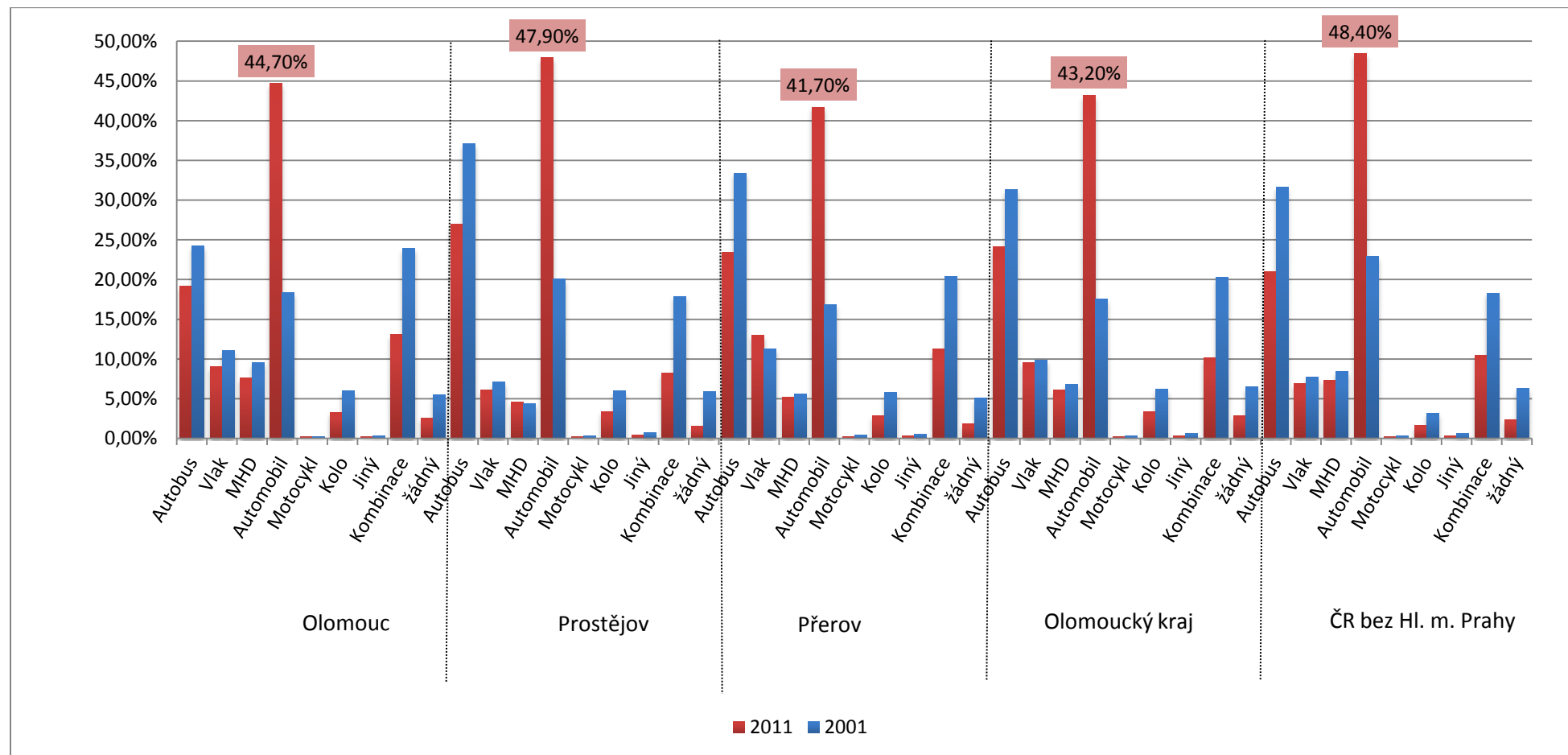
Zdroj: Vlastní výpočty.

TAB. 78: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOLY VYJÍŽDKA (V %) V ROCE 2001

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí	Vyjíždějí
Autobus	24,2 %	37,1 %	33,4 %	31,3 %	31,3 %	31,6 %
Vlak	11,1 %	7,1 %	11,3 %	9,8 %	7,7 %	7,7 %
MHD	9,5 %	4,4 %	5,6 %	6,8 %	8,4 %	8,4 %
Automobil	18,4 %	20,1 %	16,8 %	17,5 %	23,1 %	22,9 %
Motocykl	0,2 %	0,3 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kolo	6,0 %	6,0 %	5,8 %	6,2 %	3,1 %	3,2 %
Jiný	0,3 %	0,7 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Kombinace	23,9 %	17,9 %	20,4 %	20,3 %	18,3 %	18,3 %
žádný	5,5 %	5,9 %	5,1 %	6,5 %	6,4 %	6,3 %
nezjištěno	0,9 %	0,5 %	0,7 %	0,8 %	0,9 %	0,8 %
celkem	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Zdroj: Vlastní výpočty

GRAF 26: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚŠTNÁNÍ A ŠKOLY VYJÍŽDKA (V %) V ROCE 2011

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, vlastní výpočty.

TAB. 79: POČET DOJÍZDĚJÍCÍCH DO ZAMĚŠTNÁNÍ A ŠKOLY PODLE DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ ZA OKRESY 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící
Autobus	7 122	3 330	4 608	21 850	20798	286 706	270 373
Vlak	5 392	448	1 625	8 685	6211	93 988	80 744
MHD	3 006	97	145	3 348	5048	101 179	65 618
Automobil	16 729	5 451	7 417	38 680	46429	668 977	603 573
Motocykl	75	26	35	180	165	2 251	2 142
Kolo	1 134	472	563	3 110	1627	21 553	21 150
Jiný	87	47	43	224	265	3 998	3 448
Kombinace	6 395	339	1 192	8 735	7976	145 208	103 685
Žádný	2 002	160	222	2 869	2256	33 129	29 324
Celkem	41 942	10 370	15 850	87 681	90 774	1 356 989	1 180 057

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Stejně jako v případě vyjížděky do práce a školy došlo k výraznému nárůstu používání automobilu jako dopravního prostředku při dojíždě do práce a školy. Z 17,6 % v roce 2001 na 44,1 % v roce 2011 za Olomoucký kraj. Vlak jakožto dopravní prostředek je mezi okresy nejvíce využíván v okrese Olomouc s 12,9 %, autobus v okrese Prostějov s 32,1 % a MHD v okrese Olomouc s 9,6 %.

TAB. 80: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚŠTNÁNÍ A ŠKOLY DOJÍZDKA (V %) V ROCE 2011

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící
Autobus	17,0 %	32,1 %	29,1 %	24,9 %	21,1 %	22,9 %
Vlak	12,9 %	4,3 %	10,3 %	9,9 %	6,9 %	6,8 %
MHD	7,2 %	0,9 %	0,9 %	3,8 %	7,5 %	5,6 %
Automobil	39,9 %	52,6 %	46,8 %	44,1 %	49,3 %	51,1 %
Motocykl	0,2 %	0,3 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Kolo	2,7 %	4,6 %	3,6 %	3,5 %	1,6 %	1,8 %
Jiný	0,2 %	0,5 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kombinace	15,2 %	7,5 %	7,5 %	10,0 %	10,7 %	10,7 %
žádný	4,8 %	1,5 %	1,4 %	3,3 %	2,4 %	2,5 %
celkem	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

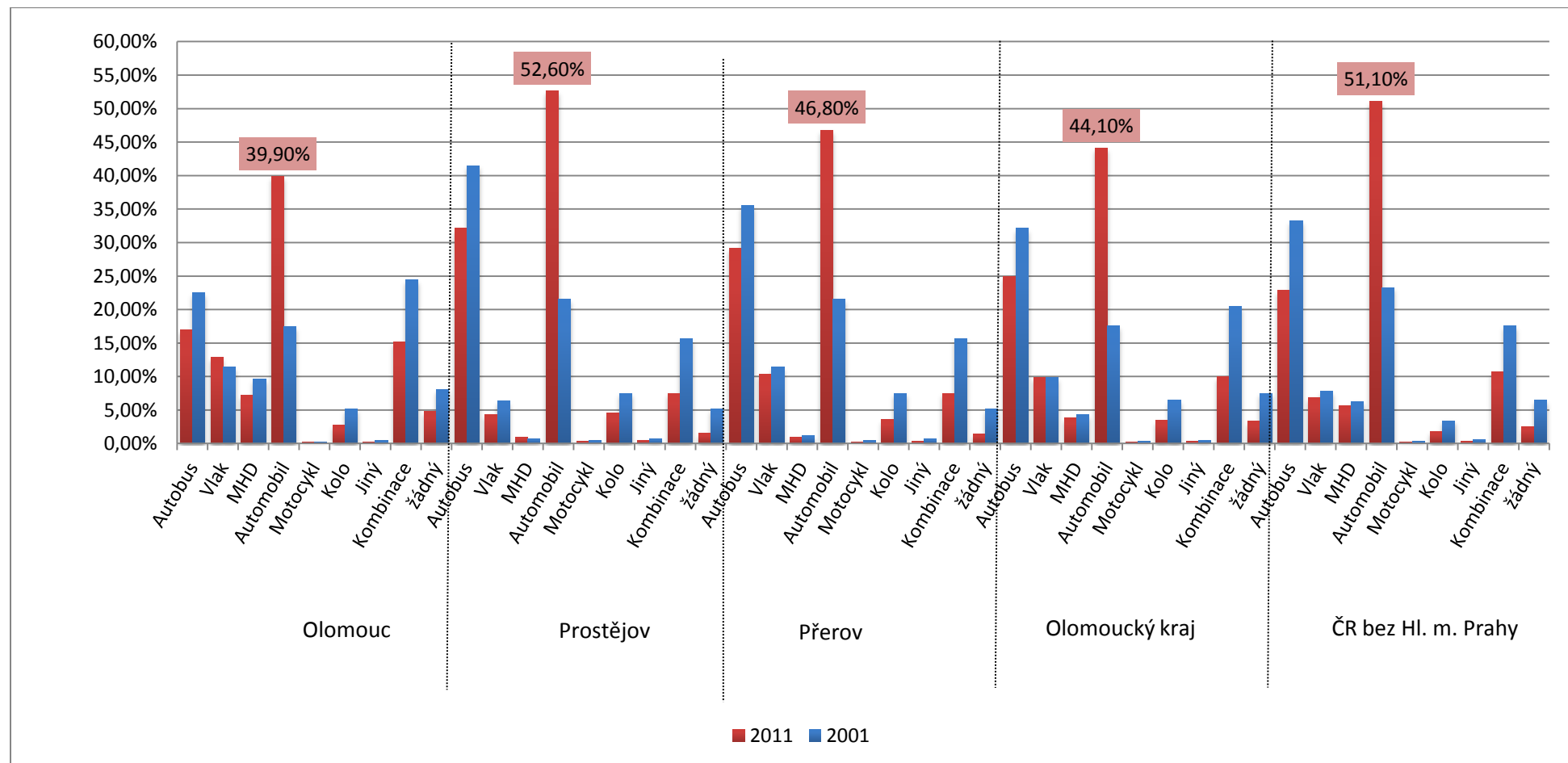
Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, vlastní výpočty.

TAB. 81: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚSTNÁNÍ A ŠKOLY DOJÍŽDĚKA (V %) V ROCE 2001

Okres	Olomouc	Prostějov	Přerov	Olomoucký kraj	ČR	ČR bez Hl. m. Prahy
prostředek	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící	Dojíždějící
Autobus	22,5 %	41,5 %	35,5 %	32,1 %	31,6 %	33,3 %
Vlak	11,4 %	6,4 %	11,4 %	9,9 %	7,7 %	7,8 %
MHD	9,6 %	0,7 %	1,2 %	4,3 %	8,4 %	6,3 %
Automobil	17,4 %	21,5 %	21,5 %	17,6 %	22,9 %	23,3 %
Motocykl	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Kolo	5,2 %	7,5 %	7,5 %	6,5 %	3,2 %	3,4 %
Jiný	0,4 %	0,7 %	0,7 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %
Kombinace	24,4 %	15,7 %	15,7 %	20,5 %	18,3 %	17,6 %
žádný	8,0 %	5,1 %	5,1 %	7,5 %	6,3 %	6,5 %
nezjištěno	1,0 %	0,5 %	0,5 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %
celkem	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011, vlastní výpočty.

GRAF 27: PODÍL JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ PŘEPRAVY DO ZAMĚŠTNÁNÍ A ŠKOLY DOJÍŽDKA (V %) V ROCE 2001

Zdroj: Vlastní výpočty

8.3. MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA

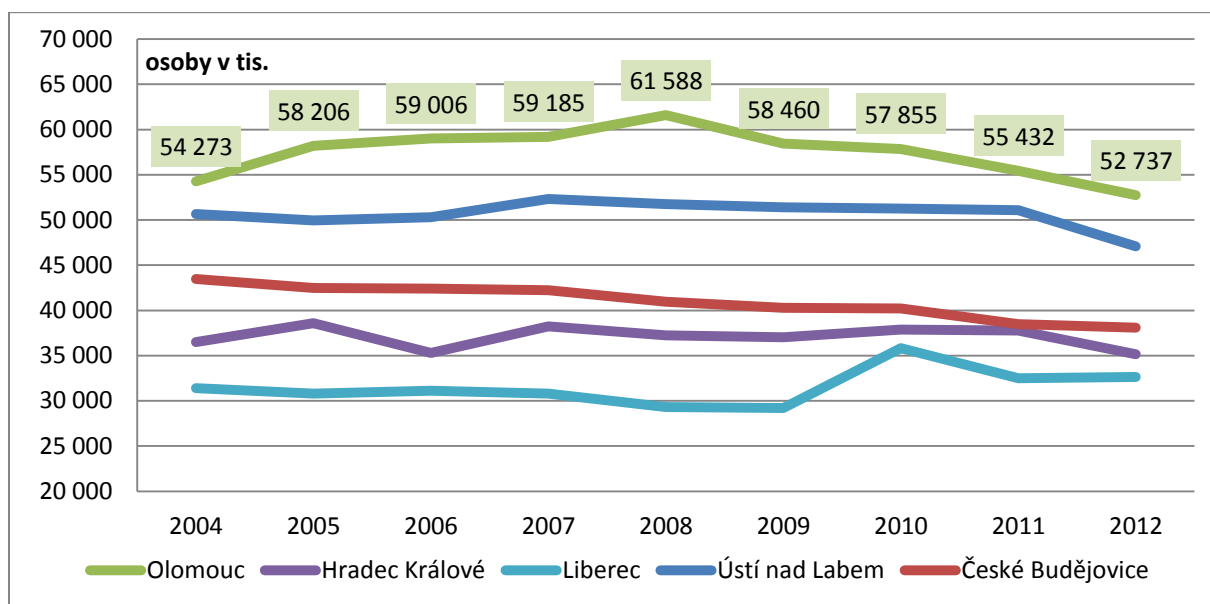
Počet přepravených osob byl zjišťován u měst s přibližně stejným počtem obyvatel. S údajů je možno vysledovat trend snižujícího se počtu přepravených osob v systému městské hromadné dopravy. Oproti roku 2004 došlo v roce ve všech městech s výjimkou Liberce k poklesu přepravených. Ve městě Olomouc docházelo z počátku k růstovému trendu. V roce 2009 však došlo k prvnímu poklesu, který pokračoval až do roku 2012. Od roku 2008, kdy počet přepravených cestujících dosáhl svého maxima 61 588 osob, došlo k propadu o 8 851 osob (rok 2012), což je největší pokles mezi pozorovanými městy. Po trvajícím poklesu přepravených osob v Olomouci došlo k redukci přepravních výkonů zejména v tramvajové dopravě. Další informace o počtu přepravených osob nejsou nedostupné.

TAB. 82: PŘEPRAVENÉ OSOBY MHD V TIS. OSOB VYBRANÁ MĚSTA.

Rok	Olomouc	Hradec Králové	Liberec	Ústí nad Labem	České Budějovice
2004	54 273	36 501	31 407	50 675	43 474
2005	58 206	38 589	30 817	49 967	42 478
2006	59 006	35 284	31 108	50 312	42 397
2007	59 185	38 224	30 809	52 318	42 222
2008	61 588	37 237	29 326	51 767	40 974
2009	58 460	37 030	29 201	51 393	40 279
2010	57 855	37 897	35 815	51 265	40 215
2011	55 432	37 778	32 508	51 087	38 493
2012	52 737	35 162	32 656	47 091	38 091

Zdroj: Sdružení dopravních podniků ČR.

GRAF 28: PŘEPRÁVENÉ OSOBY MHD V TIS. OSOB VYBRANÁ MĚSTA

Zdroj: Sdružení dopravních podniků ČR.

Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje (dále jen IDSOK) je v provozu od ledna roku 2012 a za tuto dobu se mu podařilo integrovat velkou část železniční, linkové a městské hromadné dopravy. Podíl obcí bez jakékoliv integrace je pouze 1%. Celkově je do systému IDSOK zapojeno 12 autobusových a dva vlakoví dopravci. V současnosti však chybí dostatečné zapojení měst Prostějov a Přerov do železniční integrace.

TAB. 83: INTEGROVANÝ DOPRAVNÍ SYSTÉM OLOMOUCKÉHO KRAJE – POSTUP INTEGRACE 2013

	Počet obcí plně v zintegrovaném prostředí	Počet obcí částečně zintegrovaných	Počet obcí bez integrace
V absolutní hodnotě	271	126	2
V procentech	67,42 %	31,58 %	1,00 %

Zdroj: KIDSOK.

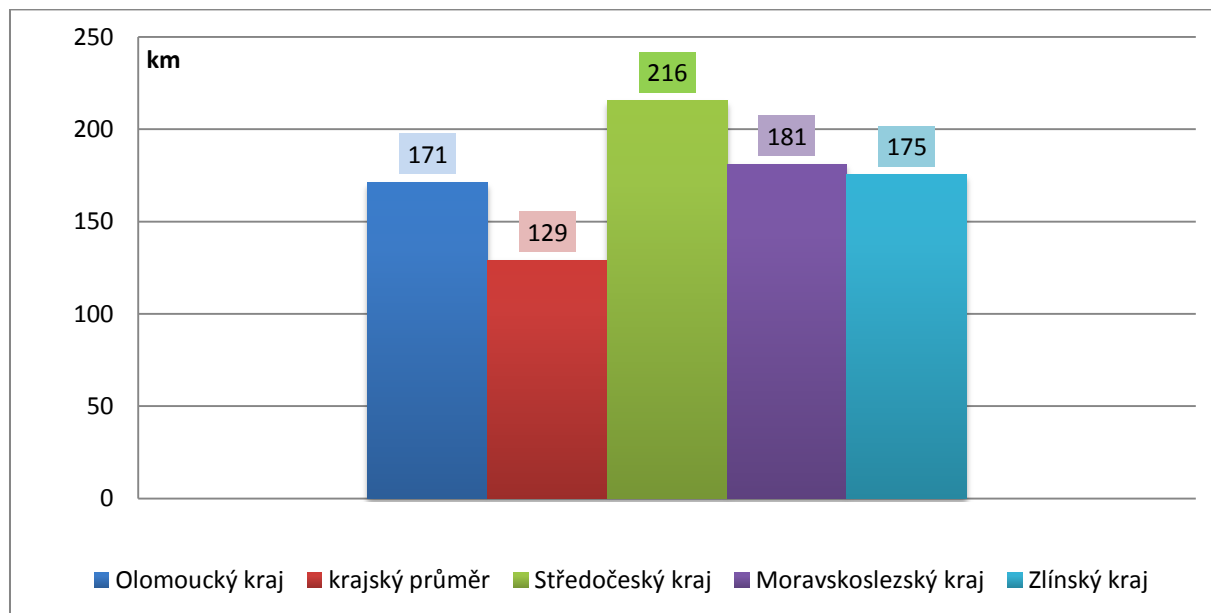
8.4. NEMOTOROVÁ DOPRAVA

Olomoucký kraj svými 171 km cyklostezek převyšuje krajský průměr bez hl. m. Prahy. V absolutním pořadí krajů se řadí na čtvrté místo za Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj a Zlínský kraj. Po přepočtu na 100 obyv. dosahuje Olomoucký kraj hodnoty 26,8 km/100 obyv. a řadí se tak na třetí místo za Pardubický kraj s 28,3 km/100obyv. a Zlínský kraj s 29,7 km/100obyvatel.

Olomoucký kraj protínají dvě transevropské dálkové cyklotrasy EuroVelo. Konkrétně EuroVelo 4: Trasa střední Evropou: Roscoff – Kyjev, která protíná Přerov a EuroVelo 9: Balt – Jadran: Gdaňsk – Pula, protínající Olomouc a Prostějov. Mezi nejdůležitější národní trasy protínající Olomoucký kraj patří cyklostezka Morava, vedoucí z Jeseníku přes Olomouc do Břeclavi. Dále Jantarová cyklostezka vedoucí ze severní Moravy přes Hranice na Moravě, Lipník nad Bečvou, Olomouc a kolem Prostějova

směrem na Brno. Cyklostezka Bečva pak vede z Velkých Karlovic přes Valašské Meziříčí, Hranice na Moravě a Přerov do Troubek. Území dále prostupují stezky regionálního a místního významu. Jednou z možných překážek pro využívání kol při cestách do práce v rámci programu BIKE&RIDE (jde o propojení cyklistické a (pří) městské hromadné dopravy), ale i při turistice může být nedostatek úschovných prostor a stojanů nebo jejich špatný technický stav.

GRAF 29: DÉLKA CYKLOSTEZEK VE VYBRANÝCH KRAJÍCH ČR V ROCE 2011

Zdroj: Cyklodoprava.cz – Pasport cyklostezek & kontakty.

8.5. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

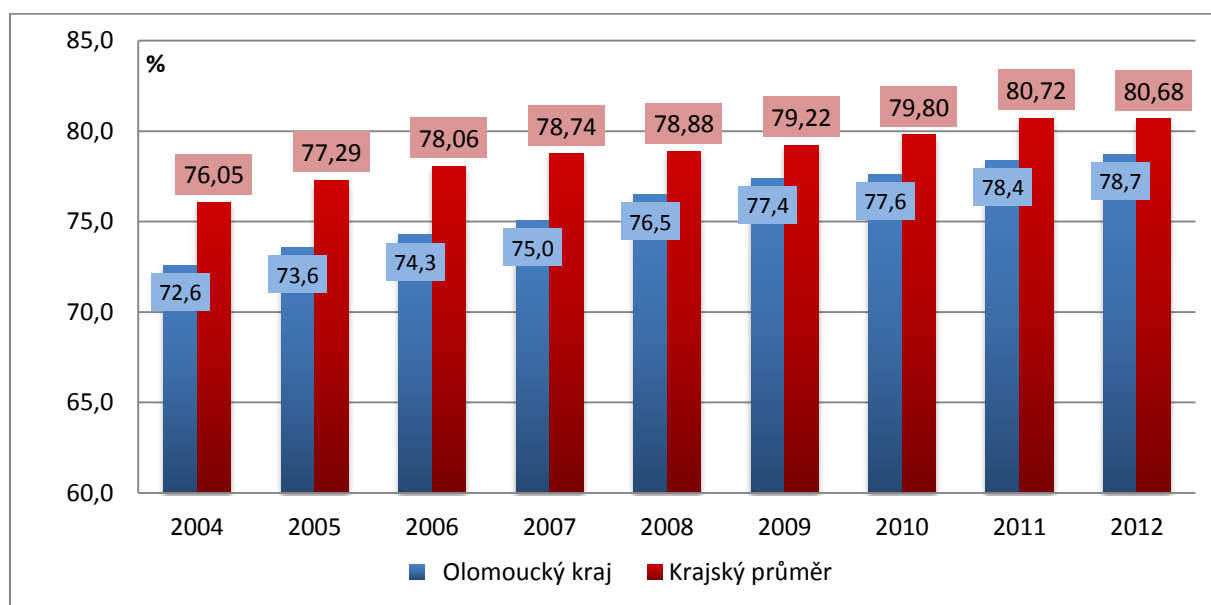
Podíl domácností Olomouckého kraje napojených na kanalizační síť byl po celou zkoumanou dobu nižší než krajský průměr bez hl. Prahy. V roce 2012 byla úroveň napojených domácností Olomouckého kraje srovnatelná s podílem napojených domácností krajského průměru bez hl. Prahy v roce 2007. Pozitivním trendem však je stále se snižující rozdíl mezi srovnávanými celky.

TAB. 84: PODÍL DOMÁCNOSTÍ NAPOJENÝCH NA KANALIZAČNÍ SÍŤ VŮČI CELKOVÉMU POČTU DOMÁCNOSTÍ VE ZKOUMANÉM ÚZEMÍ.

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR
2004	72,57	76,50	77,86
2005	73,56	77,29	79,14
2006	74,26	78,06	80,01
2007	75,04	78,74	80,83
2008	76,48	78,88	81,11
2009	77,40	79,22	81,30
2010	77,60	79,80	81,90
2011	78,37	80,72	82,62
2012	78,71	80,68	82,54

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

GRAF 30: PODÍL DOMÁCNOSTÍ NAPOJENÝCH NA KANALIZAČNÍ SÍŤ VŮČI CELKOVÉMU POČTU DOMÁCNOSTÍ VE ZKOUMANÉM ÚZEMÍ.

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

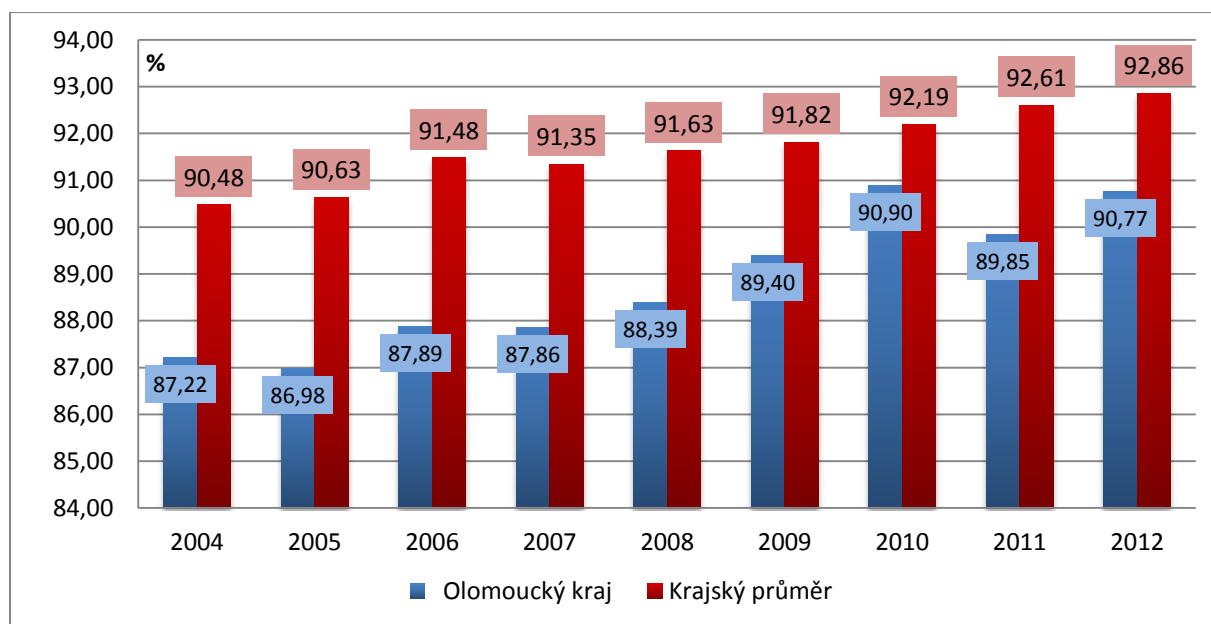
Od roku 2004 do roku 2012 se podíl domácností zásobovaných vodou z vodovodu zvýšil o 3,55 %. Celkově se však po celou dobu pohyboval pod krajským průměrem bez Hl. m, Prahy. V roce 2012 byl procentuální podíl zásobovaných obyvatel Olomouckého kraje srovnatelný s podílem napojených obyvatel krajského průměru bez hl. m. Prahy v roce 2005.

TAB. 85: PODÍL OBYVATEL ZÁSOBOVANÝCH VODOU Z VODOVODŮ

Rok	Olomoucký kraj	Krajský průměr (bez Hl. m. Prahy)	ČR
2004	87,22	90,48	91,57
2005	86,98	90,63	91,62
2006	87,89	91,48	92,36
2007	87,86	91,35	92,27
2008	88,39	91,63	92,66
2009	89,40	91,82	92,80
2010	90,90	92,19	93,10
2011	89,85	92,61	93,42
2012	90,77	92,86	93,47

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

GRAF 31: PODÍL OBYVATEL ZÁSOBOVANÝCH VODOU Z VODOVODŮ

Zdroj: ČSÚ – Vody, kanalizace a vodní toky.

9. SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obr. 1: Mapa aglomerace.....	6
Obr. 2: Vyjíždějící do Olomouce, Prostějova a Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných	13
Obr. 3: Vyjíždějící do Olomouce z ekonomicky aktivních zaměstnaných.....	14
Obr. 4: Vyjíždějící do Přerova z ekonomicky aktivních zaměstnaných.....	15
Obr. 5: Vyjíždějící do Prostějova z ekonomicky aktivních zaměstnaných	16
Obr. 6: Oscilační obce dle jejich zázemí	17
Obr. 7: Zázemí center podle prvního vyjížděkového proudu.....	18
Obr. 8: Vyjíždějící do Olomouce, Prostějova a Přerova z celkové vyjížděky	19
Obr. 9: Vyjíždějící do Olomouce z celkové vyjížděky.....	20
Obr. 10: Vyjíždějící do Přerova z celkové vyjížděky.....	21
Obr. 11: Vyjíždějící do Prostějova z celkové vyjížděky	22
Obr. 12: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	52
Obr. 13: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009	53
Obr. 14: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011	53
Obr. 15: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	54
Obr. 16: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009	55
Obr. 17: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011	56
Obr. 18: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	57
Obr. 19: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009	58
Obr. 20: Podíl uchazečů evidovaných na Úřadu práce déle než 12 měsíců v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011	59
Obr. 21: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2007	59
Obr. 22: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2009	60
Obr. 23: Podíl OZP na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce v jednotlivých obcích Olomoucké aglomerace v roce 2011	61
Obr. 24: Sociálně vyloučené lokality v Olomoucké aglomeraci v roce 2013.....	74
Tab. 1: Počet obyvatel, hustota zalidnění a rozloha k 31. 12. 2013	7
Tab. 2: Sídelní struktura Olomoucké aglomerace a České republiky k 31. 12. 2013.....	8
Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel ve městech nad 5 000 obyvatel a v ostatních obcích Olomoucké aglomerace v letech 2004–2013 (k 31. 12.)	9

Tab. 4: Obyvatelé Olomoucké aglomerace podle věkových skupin a indexu stáří v letech 2004–2013 (k 31. 12.).....	10
Tab. 5: Index stáří a index ekonomického zatížení ve vybraných regionech k 31. 12. 2013.....	10
Tab. 6: Vývoj počtu obyvatel v letech 2004–2013 (k 31. 12.)	11
Tab. 7: Pohyb obyvatelstva Olomoucké aglomeraci v letech 2004–2013.....	11
Tab. 8: Naděje dožití při narození v letech 1992, 2002 a 2012	23
Tab. 9: Počet domů celkem, obydlených domů a neobydlených domů s byty v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR dle SLDB 2011.....	24
Tab. 10: Obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce a podle technické vybavenosti v jednotlivých okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR ze SLDB 2011.....	25
Tab. 11: Počet bytů celkem, obydlených bytů a neobydlených bytů v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR dle SLDB 2011.....	26
Tab. 12: Průměrná velikost obydlených bytů v m ² v okresech Olomoucké aglomerace, v Olomouckém kraji a v ČR	26
Tab. 13: Počet hospodařících domácností celkem, dle typu domácnosti v okresech Olomoucké aglomerace, v Olomouckém kraji a v ČR.....	27
Tab. 14: Hrubý domácí produkt v mil. Kč	28
Tab. 15: Čistý disponibilní důchod domácností v mil. Kč	29
Tab. 16: Vývoz celkem v běžných cenách v mil. Kč	32
Tab. 17: Počet právnických subjektů celkem	33
Tab. 18: Počet fyzických osob celkem	34
Tab. 19: Stav přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč	35
Tab. 20: Počet VaV pracovišť.....	36
Tab. 21: Výdaje na VaV v mil. Kč.....	37
Tab. 22: Zaměstnanci VaV – fyzické osoby.....	38
Tab. 23: Patentové přihlášky podané přihlašovatelí z ČR.....	39
Tab. 24: Patenty udělené přihlašovatelům z ČR.....	40
Tab. 25: Podíl podniků s technickou a netechnickou inovací vůči celkovému počtu podniků v dané oblasti v %.....	42
Tab. 26: Průmyslové zóny Olomoucké aglomerace.	43
Tab. 27: Přehled podnikatelských inkubátorů v Olomoucké aglomeraci.....	44
Tab. 28: Počet podnikatelských inkubátorů k 8. 5. 2012.	44
Tab. 29: Ekonomická aktivita obyvatelstva v letech 2001 a 2011.....	45
Tab. 30: Sektorová struktura zaměstnanosti v letech 2001 a 2011 (%).....	46
Tab. 31: Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti v roce 2011	46
Tab. 32: Relativní míra nezaměstnanosti od 12/2007 do 11/2012 (v %)	47
Tab. 33: Dosažitelní uchazeči o zaměstnání od 12/2007 do 11/2012*.....	48
Tab. 34: Volná pracovní místa (VM) a počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (1 VM) v letech 2007, 2009 a 2011 (k 31. 12.).....	48
Tab. 35: Podíl nezaměstnaných osob a celkový počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let k 31. 12. 2013	49

Tab. 36: Obce z Olomoucké aglomerace s nejnižším (pod 6 %) a nejvyšším (nad 13 %) podílem nezaměstnaných osob k 31. 12. 2013	49
Tab. 37: Počet a podíl absolventů škol z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2007, 2009 a 2011	50
Tab. 38: Počet a podíl uchazečů se zdravotním postižením z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2007, 2009 a 2011	50
Tab. 39: Počet a podíl uchazečů o zaměstnání mladších 25 a starších 50 let v letech 2007, 2009 a 2011	51
Tab. 40: Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných v území v letech 2007, 2009 a 2011.....	51
Tab. 41: Vývoj předškolního a základního vzdělávání v jednotlivých ve školních rocích 2009/2010 – 2012/2013 v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace.	61
Tab. 42: Vzdělávání ve středních školách ve školních rocích 2009/2012 – 2012/2013 v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace	62
Tab. 43: Vzdělávání ve středních školách ve školních rocích 2009/2012 – 2012/2013 dle v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace	63
Tab. 44: Vzdělávání na vysokých školách v akademických letech 2009 – 2012 v Olomouckém kraji a okresech Olomoucké aglomerace	64
Tab. 45: Vybrané údaje o zdravotnictví podle krajů v roce 2012.....	65
Tab. 46: Zdravotnická zařízení, počet lůžek a lékařů v České republice a v Olomouckém kraji v letech 2007–2012.....	66
Tab. 47: Další vybrané údaje o zdravotnictví v Olomouckém kraji v letech 2007–2012.....	67
Tab. 48: Vybrané údaje o zdravotnictví podle okresů Olomouckého kraje v roce 2012	68
Tab. 49: Nemocniční zařízení na území Olomoucké aglomerace v r. 2102.....	69
Tab. 50: Vývoj počtu zařízení domovů pro seniory, jejich kapacita a podíl na 1000 obyvatel starších 65 let v letech 2009 - 2012.....	70
Tab. 51: Sociální služby poskytované ve vybraných zařízeních v okresech Olomoucké aglomerace, Olomouckém kraji a v ČR v letech 2009 -2012.....	71
Tab. 52: Počet obyvatel, příslušníků romské menšiny dle výsledků SLDB v letech 2001 a 2011.....	72
Tab. 53: Počet osob hlásících se k dvojí národnosti či mateřskému jazyku, dle SLDB 2011	72
Tab. 54: Kvalifikovaný odhad počtu Romů, odhad počtu sociálně vyloučených Romů a podíl Romů na celkovém počtu obyvatel lokality.....	73
Tab. 55: Příjemci důchodů a průměrné výše důchodu za okresy Olomoucké aglomerace, Olomoucký kraj a Českou republiku v letech 209 - 2012	75
Tab. 56: Kriminalita podle krajů – zjištěné a objasněné trestné činy v roce 2013.....	76
Tab. 57: Kriminalita – zjištěné trestné činy v letech 2007–2013.....	76
Tab. 58: Kriminalita – objasněné trestné činy v letech 2007–2012	77
Tab. 59: Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice v tis. Kč.....	78
Tab. 60: Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v tis. Kč.....	79
Tab. 61: Emise celkem v Olomouckém kraji tunách za rok – REZZO 1–4.....	80
Tab. 62: Úhrnná hodnota zemědělské půdy v ha.....	83
Tab. 63: Celková produkce směšného komunálního odpadu v tis. tun	84

Tab. 64: Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu v tis. tun	85
Tab. 65: Investice do nakládání s odpady podle sídla investora v mil. Kč	86
Tab. 66: Brownfields Olomoucké aglomerace k 23. 5. 2014	87
Tab. 67: Počet kontaminovaných míst ke dni 23. 5. 2014	88
Tab. 68: Hustota dálniční sítě v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	89
Tab. 69: Hustota silnic I. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	90
Tab. 70: Hustota silnic II. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	91
Tab. 71: Hustota silnic III. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	91
Tab. 72: Intenzita dopravy voz/24hod – průměr za ČR a vybrané nejvytíženější komunikace na území ITI za rok 2010	92
Tab. 73: Počet registrovaných osobních vozidel, stav k 1. 1. daného roku	93
Tab. 74: Stav vozovek II. a III. Třídy v letech 2011-2012 v procentech za okresy	94
Tab. 75: Stav vozovek II. a III. Třídy v roce 2003 v procentech za okresy	94
Tab. 76: Počet vyjíždějících do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků za okresy 2011	96
Tab. 77: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjíždka (v %) v roce 2011	96
Tab. 78: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjíždka (v %) v roce 2001	97
Tab. 79: Počet dojíždějících do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků za okresy 2011	99
Tab. 80: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojíždka (v %) v roce 2011	99
Tab. 81: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojíždka (v %) v roce 2001	100
Tab. 82: Přepravené osoby MHD v tis. osob vybraná města	102
Tab. 83: Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje – postup integrace 2013	103
Tab. 84: Podíl domácností napojených na kanalizační síť vůči celkovému počtu domácností ve zkoumaném území.	105
Tab. 85: Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	106
GRAF 1: HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT V MIL. KČ	29
Graf 2: Čistý disponibilní důchod domácností v mil. Kč	31
GRAF 3: VÝVOZ CELKEM V BĚŽNÝCH CENÁCH V MIL. KČ.	32
Graf 4: Počet právnických subjektů celkem.	33
Graf 5: Počet fyzických osob celkem	34
Graf 6: Stav přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč	35
Graf 7: Počet VaV pracovišť	36
Graf 8: Výdaje na VaV v mil. Kč	37
Graf 9: Zaměstnanci VaV – fyzické osoby	38
Graf 10: Patentové přihlášky podané přihlašovatelí z ČR	40
Graf 11: Patenty udělené přihlašovatelům z ČR	41
Graf 12: Podíl podniků s technickou a netechnickou inovací vůči celkovému počtu podniků v dané oblasti v %	42
Graf 13: Investice na ochranu životního prostředí podle kraje místa investice v tis. Kč	78
Graf 14: Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora v tis. Kč	79

Graf 15: Emise celkem v Olomouckém kraji tunách za rok – REZZO 1–4.....	82
Graf 16: Úhrnná hodnota zemědělské půdy v ha.....	84
Graf 17: Celková produkce smíšeného komunálního odpadu v tis. tun	85
Graf 18: Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu v tis. tun.....	86
Graf 19: Investice do nakládání s odpady podle sídla investora v mil. Kč.....	87
Graf 20: Hustota dálniční sítě v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	89
Graf 21: Hustota silnic I. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	90
Graf 22: Hustota silnic II. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	91
Graf 23: Hustota silnic III. třídy v ČR a vybraných okresech v km/100km ²	92
Graf 24: Počet registrovaných osobních vozidel, stav k 1. 1. daného roku.....	93
Graf 25: Stav vozovek II. a III. Třídy v roce 2003 v procentech za okresy.....	95
Graf 26: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy vyjížďka (v %) v roce 2011	98
Graf 27: Podíl jednotlivých druhů přepravy do zaměstnání a školy dojížďka (v %) v roce 2001.....	101
Graf 28: Přepravené osoby MHD v tis. osob vybraná města	103
Graf 29: Délka cyklostezek ve vybraných krajích ČR v roce 2011.....	104
Graf 30: Podíl domácností napojených na kanalizační síť vůči celkovému počtu domácností ve zkoumaném území.	105
Graf 31: Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů.....	106

GLOBALNÍ TRENDY A MEGATRENDY

Megatrendy: transformační procesy, které překračují hranice a přímo, v dlouhodobém horizontu, ovlivňují naše myšlení, plány ale i řízení.

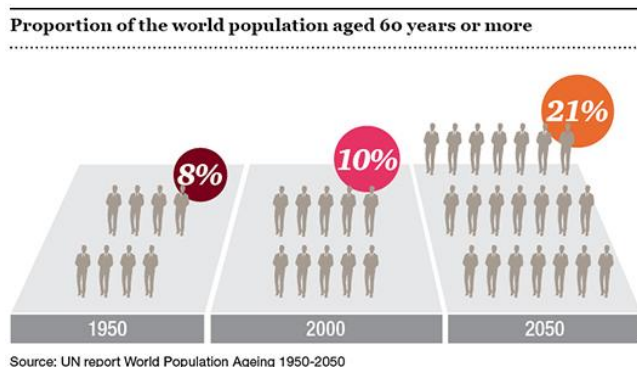
DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY

Společně s migrací celosvětové kupní síly do rozvíjejících se ekonomik, bude nadcházející desetiletí ve znamení prudkého růstu populace v některých zemích a naopak poklesu v ostatních. Tyto odlišné tendence budou mít dalekosáhlé dopady, počínaje rostoucím tlakem na dodávky kritických zdrojů a konče rozsáhlou změnou v aspiraci lidí.

Jádrem těchto vlivů je stárnutí světové populace. Po celém světě roste průměrná délka života a nárůst podílu obyvatel starších 60 let bude pokračovat. Nicméně, v rámci tohoto celkového trendu, některé společnosti stárnou rychleji a naopak populace jiných zemí je mladá a rostoucí, a tedy slibuje stále větší pracovní sílu a spotřebitelské trhy.

Obrázek: poměr světové populace starší 60 let

Zdroj: Global Annual Review 2013, <http://www.pwc.com/>

Sociální a ekonomické důsledky těchto rozdílů jsou zásadní. Díky výpadku 360 milionů zaměstnanců v roce 2050 bude pro pracující populaci stále těžší „uživit“ neustále se rozšiřující řady důchodců. Naopak, rostoucí populace bude muset být krmena, usídlena, vzdělávána a zaměstnávána, jinak nebude udržen růst a soudržnost. V každém případě budou demografické změny pravděpodobně hlavní hybnou silou sociálních a ekonomických změn.

POSUN GLOBALNÍ EKONOMICKÉ SÍLY

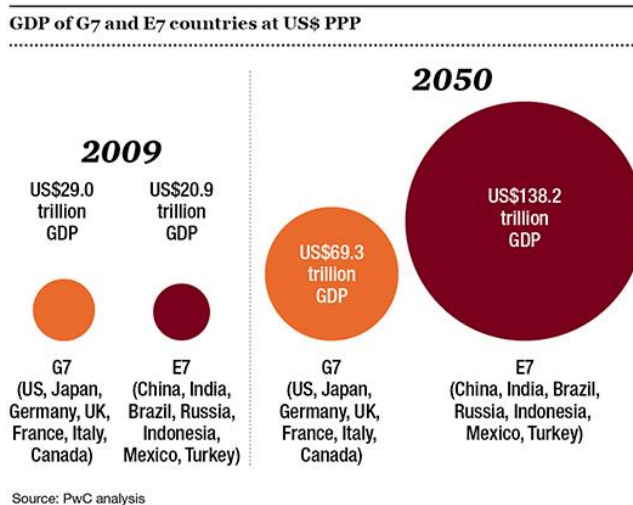
V posledních několika letech se globální rovnováha ekonomické síly přesouvá z rozvinutých do rozvojových zemí. Pokračování tohoto trendu bude to mít stále větší dopad na to, kde vznikají pro firmy příležitosti k růstu - a na to, kde investovat a vydělávat.

V roce 2009 byl celkový hrubý domácí produkt (HDP) zemí E7 (sedmi předních rozvíjejících se zemí) asi dvě třetiny ve srovnání se zeměmi G7. V roce 2050 bude situace úplně jiná, země E7 zvýší HDP na téměř dvojnásobek zemí G7 .

Obrázek: HDP zemí G7 a E7 v USD (parita kupní síly)
 Zdroj: Global Annual Review 2013, <http://www.pwc.com/>

Toto „přeskupení“ světového hospodářského řádu je bezprecedentní co do rychlosti a rozsahu. Změna spustí stejně dramatické přeskupení globální podnikatelské činnosti a kupní síly, které ovlivňují nejen HDP, ale i další aspekty, jako jsou populace, zásobování vodou nebo obchod.

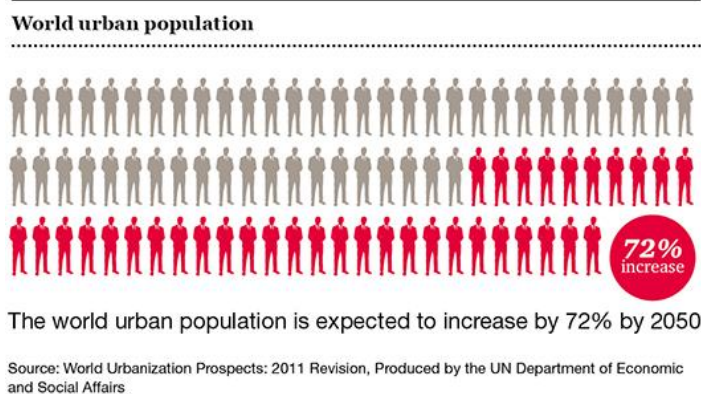
Změnu uvidíme nejen v růstu ekonomiky, ale také v přechodu z „center práce a výroby“ na společnosti zaměřené na spotřebitele. Právě ony se stanou vývozci kapitálu, talentu a inovací a posunou převažující směr globálního obchodu a investic - z dlouhotrvající osy „sever – jih“ na novou osu „jih – jih“.

ZRYCHLUJÍCÍ SE URBANIZACE

Dnes žije téměř polovina světové populace ve městech. Avšak podíváme –li se zpět o 60 let, v roce 1950 byl svět převážně venkovský a pouze 30 % lidí byli obyvatelé měst. Nicméně rychlá urbanizace, kterou jsme viděli v posledních desetiletích je jen začátek růstu. Do roku se 2030 podíl lidí žijících ve městech vzroste o dalších 60%.

Obrázek: světová populace žijící ve městech
 Zdroj: Global Annual Review 2013, <http://www.pwc.com/>

Tempo urbanizace bude spolu s tempem růstu populace akcelarovat. Do roku 2030 demografové očekávají, že městské populace budou růst nejrychleji v těch regionech, kde bude nejvyšší celkový přírůstek obyvatelstva a zároveň počet obyvatel měst je v současné době relativně nízký. To znamená, že rozvoj měst očekáváme v subsaharské Africe a v Asii - v regionech v odlišných fázích cesty k hospodářskému rozvoji.

Postupující urbanizace přináší dominový efekt. Rozšíření městské populace - zejména v rozvíjejících se ekonomikách - budou vyžadovat rostoucí investice do městské infrastruktury. Rostoucí městská centra budou mít status „městských států“. A v některých případech může být nutné se znova zamyslet nad poskytováním veřejných prostředků na řešení otázek vyplývajících z urbanizace.

KLIMATICKÉ ZMĚNY A UBÝVÁNÍ ZDROJŮ

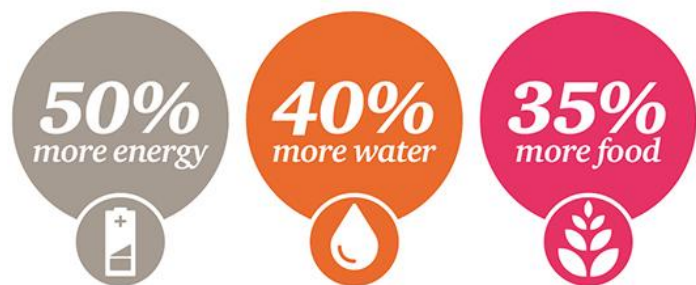
Současné odhady naznačují, že světové emise uhlíku ze spalování fosilních paliv - uhlí, ropy a zemního plynu - se zvýší mezi dneškem a rokem 2030 o 16% a průměrná globální teplota se zvýší o 0,5 ° C až 1,5 ° C.

Světová populace se bude i nadále rozšiřovat a může dosáhnout podle odhadů 8,3 miliardy do roku 2030, což přinese zvýšení globální poptávky po energii, vodě a jídle. Spolupůsobení rostoucích teplot a rychlého populačního růstu staví lidstvo před rozhodující okamžik v jeho historii.

Obrázek: potřeby populace o velikosti 8,3 mld. v roce 2030
Zdroj: Global Annual Review 2013, <http://www.pwc.com/>

Proč? Protože v mnoha částech světa budou dopady změny klimatu zahrnovat zvýšení extrémního počasí, stoupající hladiny moří a zostřující se nedostatek vody. A tyto účinky budou přinášet obtíže při pěstování plodin, chovu zvířat a lovu ryb stejným způsobem a na stejných místech jako doposud, a to v době, kdy přibývá úst, jež musí být nakrmena. Sladění těchto protichůdných tlaků bude vyžadovat obtížná rozhodnutí. Například, jak fosilní paliva docházejí, biopaliva nabízejí způsob, jak produkovat více energie s menším dopadem uhlíkové stopy. Oproti tomu máme k dispozici omezenou rozlohu půdy a vody - a ta bude naléhavě potřebná k produkci potravin.

With a population of 8.3 billion people by 2030, we'll need:

Source: National Intelligence Council: Global Trends 2030: Alternative Worlds

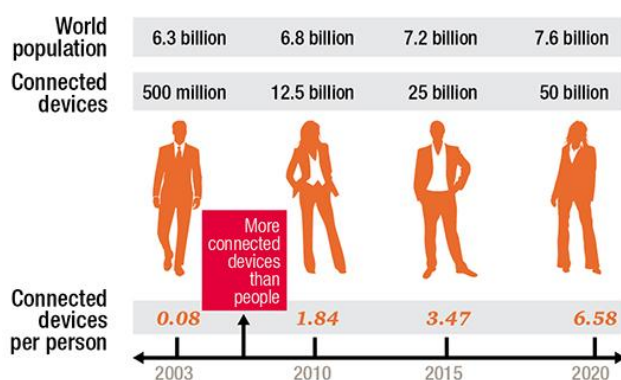
POKROKY V TECHNOLOGIÍCH

Každou hodinu každého dne se otevírají nové možnosti pro podniky a jednotlivce, a to díky objevům od nanotechnologií až po robotiku. Přes tyto a další oblasti vytváří věčný tok nápadů a inovací stále silnější a účinnější technologie, jejichž potenciál využití je omezen pouze lidskou fantazií.

Obrázek: Nárůst „internetizace“

Zdroj: Global Annual Review 2013, <http://www.pwc.com/>

The rise of the 'Internet of Things'

Source: Cisco Internet Business Solutions Group, April 2011

Tento stálý inovační cyklus umožňuje celým odvětvím vyrůst téměř přes noc, což značně působí na velikost a kondici světových výrobních a high-tech odvětvích a podniků. A kapitál tyto inovace sleduje, private equity investoři hledají nové možnosti financování po celém světě.

V mnoha případech se vývoj různých technologií vzájemně posiluje. Například pokroky v nanotechnologiích pomohou zajistit masivní výpočetní výkon potřebný pro průlom v oblasti umělé inteligence. A stále více rozšířená mobilní

komunikace umožní přínosy inovací ve všech oblastech, které mají být dodány na dálku a na přání pro lidi na celém světě.

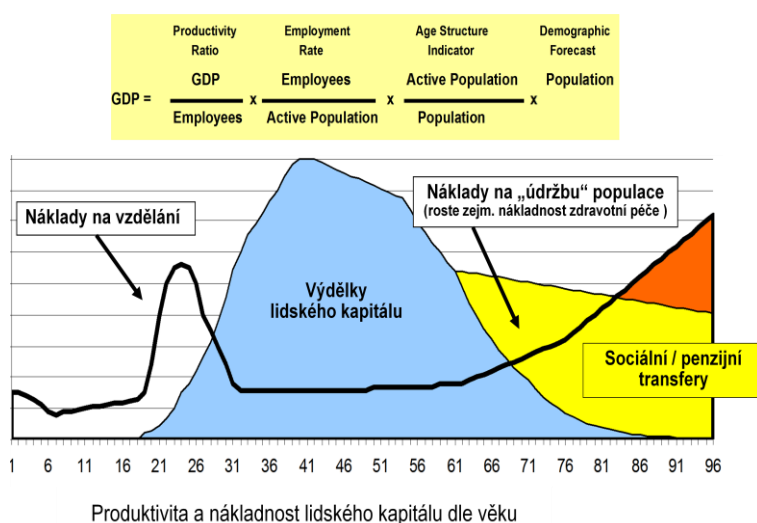
Díky postupu technologií od výzkumných prototypů po aplikace v cenově dostupném spotřebním zboží a průmyslových procesech budou tyto generovat zlepšení v efektivitě a produktivitě, což může vyvolat silnou akceleraci ekonomického růstu ke konci příštího desetiletí.

TRANSFORMACE MĚST

Integrační snahy EU a pokračující globalizace vytváří **„jednotný trh měst“**. Ten představuje 1200 – 2000 funkčních městských oblastí bojuje o vzácné a nedostatkové zdroje, jako jsou lidský kapitál, ekonomická a investiční aktivita a rozpočtové zdroje.

Z pohledu prostředků pro rozvoj měst jsou a budou v budoucnu klíčové tyto faktory:

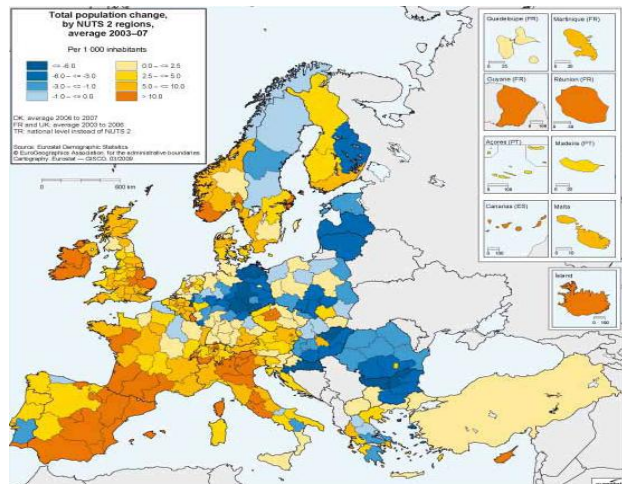
1. Rozpočtová kázeň (Maastrichtská kritéria, tlak na snižování národních schodků rozpočtů) s těmito možnými důsledky:
 - Nižší rozpočty vládních institucí i samosprávných územních celků.
 - Slabší výdajové kapitoly měst.
 - Tlak na financování transformace městského prostoru bez zvyšování veřejného dluhu.
2. Nižší ochota bankovního sektoru, finanční trhy nabízí méně zdrojů pro rozvojové projekty.
3. Kolísání v rámci ekonomického cyklu, byli jsme svědky investičního „přehřátí“ a velkého „zmražení“ (ES, UK...)
4. Snížení finanční hodnoty nemovitého majetku jako dopad ekonomického poklesu a „splasknutí bublin“, což má dopad na životaschopnost investic do městské infrastruktury.
5. Nízká hodnota nemovitostí v okrajových oblastech a obtížná pozice privátních developerů.
6. Přeskupení portfolia institucionálních investorů:
 - Konec éry baby-boomu, následný pokles mladé populace, následně je třeba zvážit objem pořizování nových nemovitostí ve prospěch správy stávajících.
 - Prodej majetku s malým rozvojovým potenciálem či nízkou průběžnou likviditou.
 - Roste atraktivita globálních rozvojových pólů.
7. Stárnutí populace a dopad tohoto trendu na veřejné rozpočty (nižší HDP, vyšší důchodové výdaje).

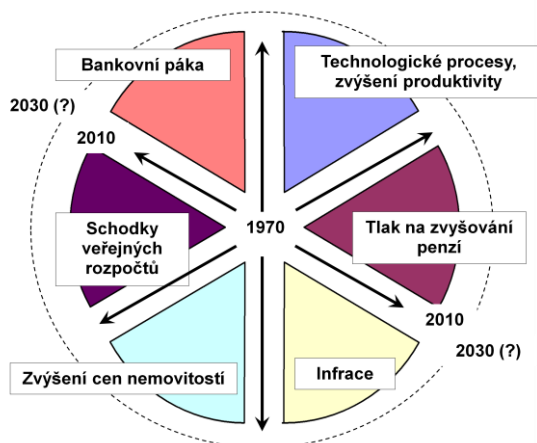
4

8. Zvýšení mobility v kontextu integrace a globalizace:

- Mladí → zaměstnání
- Staří → kvalita života za peníze
- Ženy → příležitosti
- Studené → mírné podnebí
- Východ → Západ
- Sever → Jih
- Vnitrozemí → pobřeží
- Venkov → města
- Centra ↔ předměstí

9. Změna zdrojů růstu:

Evropské státy a města částečně ztratily schopnost “řídít” transformaci a vývoj městských systémů, a to z tržních i institucionálních důvodů a ukazuje se, že spolupráce s privátním sektorem je tedy nezbytná, pokud lze spojit soukromý zisk s veřejným prospěchem.

Při transformaci měst v pólů růstu je zapotřebí zaměření na nevyužitý kapitál a potenciál. Dlouhodobě budou profitovat města s nízkými výdaji (amortizace, zastarávání, provozní výdaje) a ty, které naleznou nové způsoby financování městské obnovy, přičemž klíčové bude získávání externích investičních zdrojů.

Při přípravě byla využita publikace PwC „Global Annual Review 2013, <http://www.pwc.com/>“ a materiály Evropské investiční banky a Evropské komise

SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je metoda, jejíž pomocí je možno identifikovat silné (ang: Strengths) a slabé (ang: Weaknesses) stránky, příležitosti (ang: Opportunities) a hrozby (ang: Threats), spojené s Olomouckou aglomerací ve vztahu k návrhu integrované rozvojové strategie.

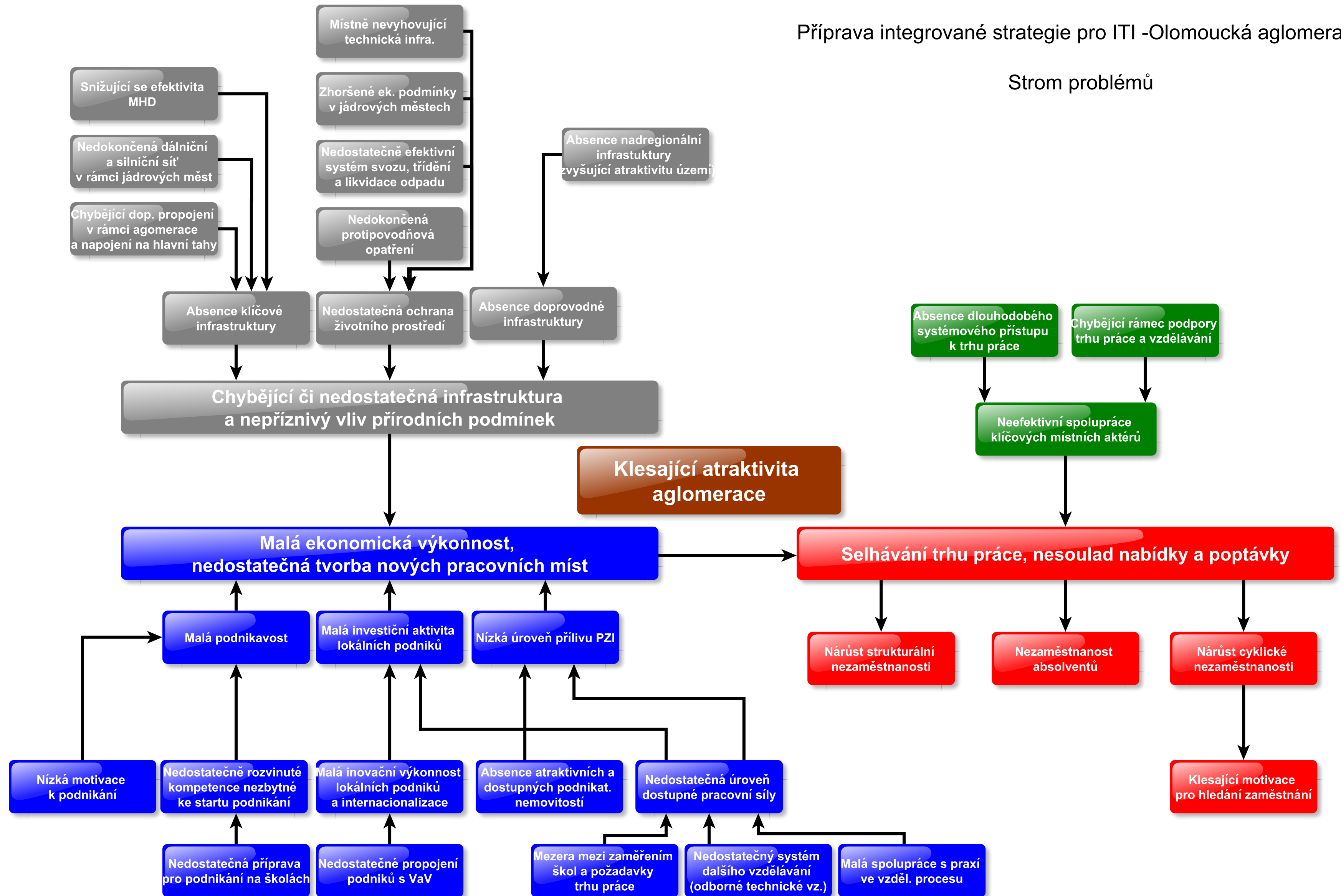
SWOT analýza je sestavena zejména na základě informací, jež jsou publikovány v socio-ekonomické analýze a dalších vstupech a výstupech projektu (dotazníkové šetření, analýza megatrendů, zaměření ESI fondů apod.).

Užité číslování v rámci SWOT analýzy nemá žádný vztah k prioritě či závažnosti jednotlivých bodů a plní pouze orientační funkci.

SILNÉ STRÁNKY (S)	SLABÉ STRÁNKY (W)
<p>S1: Olomouc jako historicky významná moravská metropole s bohatým kulturním dědictvím.</p> <p>S2: Podíl ekonomicky aktivních obyvatel je nadprůměrný.</p> <p>S3: Silná zaměstnanost v terciérním sektoru.</p> <p>S4: Zvýšení počtu pracovišť vědy a výzkumu.</p> <p>S5: Zvýšení výdajů na vědu a výzkum v rámci aglomerace.</p> <p>S6: Zvýšení počtu pracovníků vědy a výzkumu.</p> <p>S7: Dobrá úroveň zdravotnických a sociálních služeb.</p> <p>S8: Celkově dobrá kvalita životního prostředí.</p> <p>S9: Dobrá poloha aglomerace vzhledem k hlavním dopravním koridorům.</p> <p>S10: Existence významné univerzity (UPOL), významné projekty vědy a výzkumu.</p> <p>S11: Rozvinutá infrastruktura pro cyklisty.</p> <p>S12: Existence nových rozvojových projektů pro podporu podnikání (např. Terminál kombinované dopravy či rozvoj území po OP Prostějov).</p> <p>S13: Fungující infrastruktura pro sběr, svoz a třídění komunálních odpadů.</p> <p>S14: Existence kvalitní zemědělské půdy v rámci regionu.</p> <p>S15: Potenciál pro rozvoj malého a středního podnikání.</p>	<p>W1: Městská část aglomerace ztrácí svou populaci.</p> <p>W2: Olomoucká aglomerace stárne, zvyšuje se ekonomické zatížení produktivní části populace.</p> <p>W3: Produktivita práce v aglomeraci je nízká.</p> <p>W4: Exportní výkonnost aglomerace je nízká.</p> <p>W5: Příliv zahraničních investic v rámci aglomerace je nízký.</p> <p>W6: Čistý disponibilní důchod je v rámci aglomerace podprůměrný.</p> <p>W7: Nadprůměrná zaměstnanost ve veřejném sektoru.</p> <p>W8: Nedostatečná tvorba nových pracovních míst.</p> <p>W9: Nárůst počtu dlouhodobě nezaměstnaných.</p> <p>W10: Nárůst nezaměstnanosti mezi absolventy.</p> <p>W11: Indikace nesouladu mezi existujícími studijními obory, zájmu ze strany mládeže a poptávkou podniků.</p> <p>W12: Nabídka průmyslových nemovitostí neodpovídá poptávce investorů.</p> <p>W13: Nárůst intenzity dopravy, přetížení některých úseků silnic (zejména město Přerov).</p> <p>W14: Pokles využívání MHD ve městě Olomouc.</p> <p>W15: Nedokončená klíčová dopravní infrastruktura (obchvat Přerova, východní tangenta ve městě Olomouc, severní obchvat ve městě Prostějov).</p> <p>W16: Nevyužívané pozemky (brownfields) v rámci měst.</p> <p>W17: Znečištěné ovzduší v centrech měst.</p> <p>W18: Odchod armády z města</p> <p>W19: Nedostatečné napojení severní části aglomerace (Mohelnice, Uničov) na hlavní dopravní tahy.</p> <p>W21: Nedokončená protipovodňová opatření v rámci aglomerace.</p>

PŘÍLEŽITOSTI (O)	HROZBY (T)
<p>O1: Existence nástroje ITI pro rozvoj Olomoucké aglomerace.</p> <p>O2: Existence ESI fondů pro období 2014 – 2020.</p> <p>O3: Globální oživení v rámci Eurozóny, očekávaný růst investiční aktivity.</p> <p>O4: Dokončení klíčových dopravních staveb (zejména dálnice D1).</p> <p>O5: Technologický pokrok.</p> <p>O6: Zvyšování efektivity díky inovacím, akcelerace tohoto trendu.</p> <p>O7: Zapojení soukromého kapitálu do rozvojových projektů.</p> <p>O8: Restituce církevního majetku, vznik nového, ekonomicky silného správce se sídlem v regionu.</p>	<p>T1: Pokračující trend stárnutí populace.</p> <p>T2: Dlouhodobý posun hlavní ekonomické síly mimo rozvinuté země</p> <p>T3: Změny v klimatických podmínkách a využívání zdrojů.</p> <p>T4: Trend globalizace vytvářející „jednotný trh měst“, náročná konkurence při lákání klíčových zdrojů: lidského kapitálu, rozpočtových zdrojů a investic.</p> <p>T5: Očekávané nižší veřejné rozpočty (Maastrichtská kritéria, konvergenční kritéria).</p> <p>T6: Malá ochota komerčních bank financovat rozvoj podnikatelských nemovitostí v regionech mimo pražskou aglomeraci.</p> <p>T7: Nepružné správní procesy ve vztahu k investorům.</p> <p>T8: Snižující se objem prostředků pro obnovu kulturního dědictví.</p>

Strom problémů

PO1 Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce

Rozvoj místního podnikání a podpora začínajících podnikatelů a zvýšení internacionalizace místních podniků

Vznik a podpora sociálních podniků

Rozvoj infrastruktury pro podnikání

Zlepšení spolupráce klíčových aktérů na trhu práce

Rozvoj kompetencí zaměstnanců a uchazečů o zaměstnání

Rozvoj kompetencí žáků a studentů

Zvyšování kompetencí zaměstnanců

Zvýšení kvality předškolního a školního vzdělávání

Zvyšování kompetencí nezaměstnaných

Zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy pro trh práce

Zvýšení kvality infrastruktury pro další vzdělávání

Zlepšení kvality vzdělávání a výsledků žáků v klíčových kompetencích

Zvýšení kapacit pro odborné vzdělávání v rámci MSP

Příprava integrované strategie pro ITI -Olomoucká aglomerace

Přehled prioritních oblastí a dílčích cílů

PO2 Tvorba podmínek pro rozvoj znalostní ekonomiky

Zvýšení přínosů výzkumu pro aglomeraci

Zvýšení inovační výkonnosti místních podniků

Zlepšení spolupráce na výzkumu a vývoji mezi privátní sférou a univerzitami

PO3 Rozvoj infrastruktury a zlepšení životního prostředí

Zlepšení mobility v rámci aglomerace

Podpora vzniku a propagace regionálních dominant

Rozvoj silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T

Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy (včetně cyklo dopravy)

zvýšení využívání veřejné hromadné dopravy ve městech

Zlepšení řízení dopravního provozu ve městech

Zlepšení životního prostředí a ochrana před nepříznivými přírodními podmínkami

Zajištění protipovodňové ochrany intravilánu

Předcházení vzniku a zvýšení využitelnosti odpadů

Zlepšení kvality prostředí ve městech